

خرید کتاب های کنکور

با تخفیف ویژه

و
ارال رایگان

Medabook.com

مدابوک

پک جامه ناس تلفنی، رایگان

با مشاوران رتبه برتر

برای انتخاب بهترین منابع

دبیرستان و کنکور

۰۲۱ ۳۸۴۳۵۲۱۰

فهرست

ریاضی

۲۲۰	درس هشتم: مصرف.....
۲۲۱	درس نهم: من کجا زندگی می کنم؟
۲۲۲	درس دهم: ایران، خانه ما .....
۲۲۴	درس یازدهم: تنوع آب و هوای ایران .....
۲۲۵	درس دوازدهم: حفاظت از زیستگاه‌های ایران .....
۲۲۶	درس سیزدهم: جمیعت ایران .....
۲۲۷	درس چهاردهم: منابع آب و خاک .....
۲۲۸	درس پانزدهم: گردشگری چیست؟ .....
۲۲۹	درس شانزدهم: جاذبه‌های گردشگری ایران .....
۲۳۰	درس هفدهم: میراث فرهنگی و تاریخ .....
۲۳۱	درس هجدهم: قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های ایران .....
۲۳۲	درس نوزدهم: آریایی‌ها و تشكیل حکومت‌های قدرتمند در ایران .....
۲۳۳	درس بیستم: امپراتوری‌های ایران باستان چگونه کشور را اداره می کردند؟ .....
۲۳۴	درس بیست و یکم: اوضاع اجتماعی ایران باستان .....
۲۳۴	درس بیست و دوم: اوضاع اقتصادی در ایران باستان .....
۲۳۶	درس بیست و سوم: عقاید و سبک زندگی مردم در ایران باستان .....
۲۳۷	درس بیست و چهارم: دانش و هنر در ایران باستان .....

علوم

۱۰۲	فصل ۱: تفکر و تجربه .....
۱۰۳	فصل ۲: اندازه‌گیری در علوم و ابزارهای آن .....
۱۰۷	فصل ۳: اتم‌ها الفبای مواد .....
۱۱۲	فصل ۴: مواد پیرامون ما .....
۱۱۶	فصل ۵: از معدن تا خانه .....
۱۱۹	فصل ۶: سفر آب روی زمین .....
۱۲۴	فصل ۷: سفر آب درون زمین .....
۱۳۰	فصل ۸: انرژی و تبدیلهای آن .....
۱۴۳	فصل ۹: منابع انرژی .....
۱۴۶	فصل ۱۰: گرما و بهینه‌سازی مصرف انرژی .....
۱۵۴	فصل ۱۱: یاخته و سازمان‌بندی آن .....
۱۵۸	فصل ۱۲: سفره سلامت .....
۱۶۳	فصل ۱۳: سفر غذا .....
۱۶۸	فصل ۱۴: گردش مواد .....
۱۷۳	فصل ۱۵: تبادل با محیط .....

فارسی

۱۷۸	درس اول: زنگ آفرینش .....
۱۸۰	درس دوم: چشمۀ معرفت .....
۱۸۲	درس سوم: نسل آینده‌ساز .....
۱۸۵	درس چهارم: با بهاری که می‌رسد از راه .....
۱۸۷	درس ششم: قلب کوچکم را به چه کسی هدیه بدhem؟ .....
۱۸۹	درس هفتم: علم زندگانی .....
۱۹۱	درس هشتم: زندگی همین لحظه‌هاست .....
۱۹۴	درس نهم: تصیحت امام (ره) .....
۱۹۶	درس دهم: کلاس ادبیات .....
۱۹۹	درس یازدهم: همد و پیمان .....
۲۰۱	درس دوازدهم: خدمات متقابل اسلام و ایران .....
۲۰۳	درس سیزدهم: اسوۀ نیکو .....
۲۰۵	درس چهاردهم: امام خمینی (ره) .....
۲۰۸	درس شانزدهم: آدم آهنی و شاپرک .....
۲۱۰	درس هفدهم: ما می‌توانیم .....

مطالعات اجتماعی

۲۱۴	درس اول: من حق دارم .....
۲۱۵	درس دوم: من مسئول هستم .....
۲۱۶	درس سوم: چرا به مقررات و قوانین نیاز داریم؟ .....
۲۱۶	درس چهارم: قانون‌گذاری .....
۲۱۷	درس پنجم: همدلی و همیاری در حوادث .....
۲۱۸	درس ششم: بیمه و مقابله با حوادث .....
۲۱۹	درس هفتم: تولید و توزیع .....

لایصی هفتمن

تیزهوشان

فصل اول: راهبردهای حل مسئله

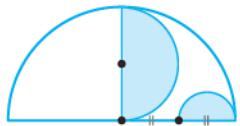
- ۱- اگر مساحت مستطیل C، ۱۱ برابر مساحت مستطیل A و ۷ برابر مساحت مستطیل B باشد، مساحت قسمت رنگی چه کسری از مساحت مستطیل بزرگ است؟

$$\frac{4}{77} \quad (4)$$

$$\frac{2}{35} \quad (3)$$

$$\frac{7}{144} \quad (2)$$

$$\frac{1}{19} \quad (1)$$

$$\frac{1}{4} \quad (2)$$

$$\frac{5}{16} \quad (1)$$

$$\frac{3}{10} \quad (4)$$

$$\frac{3}{8} \quad (3)$$

- ۲- نقاط O_۱ و O_۲ مرکز نیم‌دایره‌ها هستند. چه کسری از شکل رنگی است؟

$$1) \text{ } 64 \text{ سانتی‌متر}$$

$$2) \text{ } 51/2 \text{ سانتی‌متر}$$

$$3) \text{ } 56 \text{ سانتی‌متر}$$

- ۳- چهار مستطیل کنار هم، یک مربع درست کرده‌اند. اگر محیط هر مستطیل ۳۲ سانتی‌متر باشد، محیط مربع چهقدر است؟

$$\frac{13}{7} \quad (4)$$

$$\frac{7}{13} \quad (3)$$

$$\frac{12}{13} \quad (2)$$

$$\frac{13}{12} \quad (1)$$

- ۴- یک باگچه مستطیل شکل به طول ۱۰ و عرض ۵ متر داریم. اگر از محیط باگچه تا فاصله یک‌متراز مساحت چمن‌کاری شود، طوری که یک مستطیل برای کاشت گل نرگس در داخل باگچه باقی بماند، نسبت مساحت چمن‌کاری شده به مساحت گل‌کاری شده کدام است؟

$$67/9 \quad (4)$$

$$65/61 \quad (3)$$

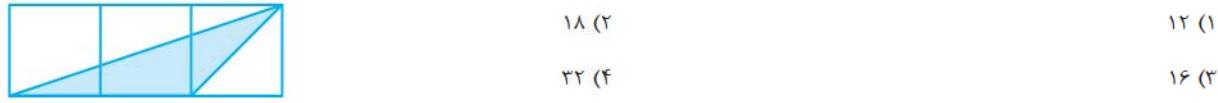
$$63/9 \quad (2)$$

$$61/61 \quad (1)$$

- ۵- توپی از ارتفاع یک‌مترا به سوی زمین رها می‌شود. اگر این توپ پس از برخورد به زمین هر بار ۹/۰ ارتفاع قبلی اش بالا بیاید، درجه (تیزهوشان)

چهارم، توپ چند سانتی‌متر از زمین بلند می‌شود؟

- ۶- اگر مساحت مستطیل بزرگ ۴۸ سانتی‌متر مربع باشد، مساحت قسمت رنگی چند سانتی‌متر مربع است؟ (هر سه مربع برابرند). (تیزهوشان)

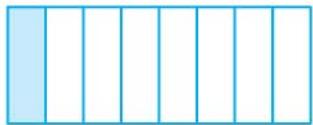
$$18/2 \quad (2)$$

$$12 \quad (1)$$

$$32/4 \quad (3)$$

$$16 \quad (1)$$

- ۷- اگر $\frac{4}{13}$ از قسمت سفید شکل را رنگ کنیم، در مجموع چه کسری از کل شکل رنگی خواهد بود؟

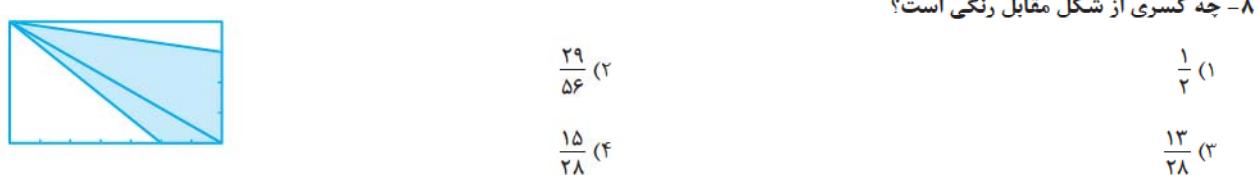
$$15/26 \quad (2)$$

$$13/28 \quad (1)$$

$$17/52 \quad (3)$$

$$41/104 \quad (1)$$

- ۸- چه کسری از شکل مقابل رنگی است؟

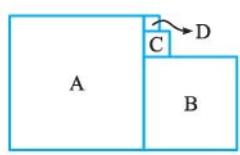
$$29/56 \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$15/28 \quad (3)$$

$$13/28 \quad (1)$$

- ۹- نسبت ضلع مریع A به مریع B، ۱۱ به ۹ است. نسبت ضلع مریع C به مریع D، ۵ به ۳ است. نسبت مساحت مریع D به مساحت مریع A چه‌قدر است؟

$$\frac{3}{157} \quad (2)$$

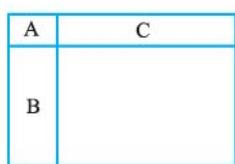
$$\frac{1}{1236} \quad (1)$$

$$\frac{2}{511} \quad (4)$$

$$\frac{9}{1936} \quad (3)$$

خوبی

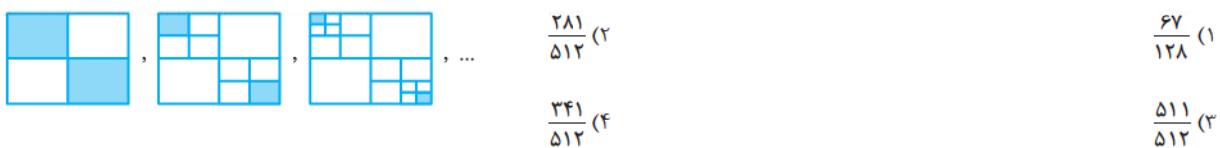
لطفاً
با من
همراه باشید

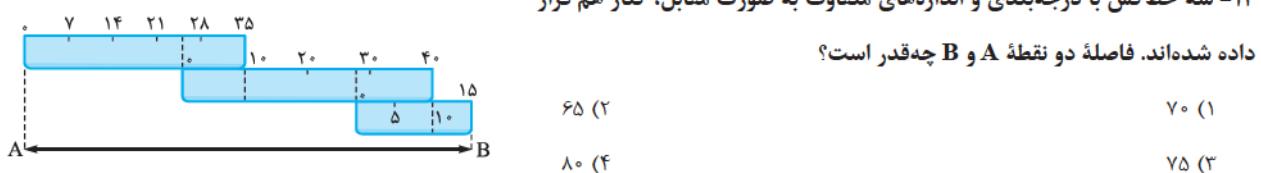
۱۰- اگر مساحت مربع A برابر $\frac{16}{25}$ و مساحت مستطیل های B و C به ترتیب ۱۲ و ۲۰ باشد، مساحت کل شکل تقریباً چه قدر است؟

- ۲۸۰ (۲) ۳۷۵ (۱)
۳۹۲ (۴) ۴۰۷ (۳)

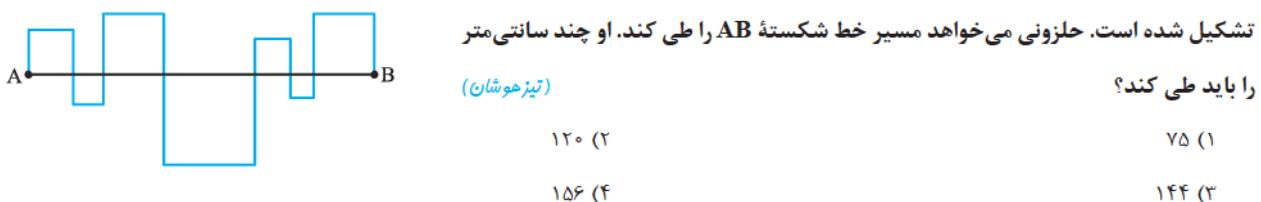
۱۱- اگر مساحت هر مستطیل بزرگ یک واحد باشد، مجموع مساحت های قسمت رنگی در ۵ شکل اول چه کسری از واحد است؟

۱۲- سه خطکش با درجه بندی و اندازه های متفاوت به صورت مقابل، کنار هم قرار داده شده اند. فاصله دو نقطه A و B چه قدر است؟

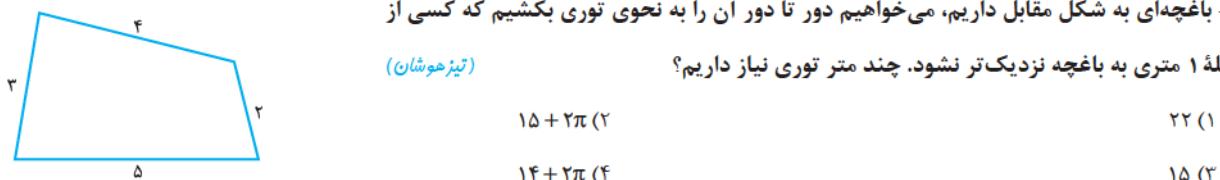
۱۳- اندازه پاره خط AB برابر ۵۲ سانتی متر است و بر روی آن مربع هایی با اندازه های مختلف تشکیل شده است. حلزونی می خواهد مسیر خط شکسته AB را طی کند. او چند سانتی متر را باید طی کند؟

۱۴- از تکه چوبی به طول ۹۰ سانتی متر به کمک دو تکه چوب دیگر به طول های ۳۰ و ۵۰ سانتی متر، با چند برش می توان یک تکه چوب ۷۰ سانتی متری تولید کرد؟

- ۴) ممکن نیست. ۳) ۲) ۱) ۱)

۱۵- با گچه ای به شکل مقابل داریم، می خواهیم دور تا دور آن را به نحوی توری بکشیم که کسی از فاصله ۱ متری به با گچه نزدیک تر نشود. چند متر توری نیاز داریم؟

۱۶- در یک جدول 10×11 برخی از خانه ها را رنگ کردیم، هر خانه رنگی، تنها خانه رنگی در سطر و ستون خود است. حداقل چند خانه رنگی با این خصوصیت در این جدول می تواند وجود داشته باشد؟

- ۱۰ (۴) ۱۹ (۳) ۱۱ (۲) ۱۵ (۱)

۱۷- قطاری با سرعت ۱۰ متر بر ثانیه و طول ۱۰۰ متر به ابتدای یک تونل ۲۰۰ متری می رسد. چند ثانیه طول می کشد تا تمام قطار از داخل تونل عبور کند؟

- ۴۰ (۴) ۲۰ (۳) ۲۰ (۲) ۱۰ (۱)

۱۸- با چسباندن اضلاع ۵ میز ناهارخوری مربعی یکسان، چند حالت مختلف که با چرخاندن شبیه هم نشوند، می توان ساخت؟ به طور مثال:

۲۷- در یک ظرف، ۲۰ لیتر آب وجود دارد. طی ۳ مرحله، در هر مرحله $\frac{1}{\rho}$ ظرف را خالی کرده و به جای آن سرکه می‌ریزیم و خوب هم می‌زنیم.

در این ظرف چند لیتر آب باقی می‌ماند؟

۱۱/۲۵ (۴)

۸/۴۳۷۵ (۳)

۵ (۲)

۹/۱۱ (۱)

۲۸- در ردیف اول یک جدول 2×100 ، اعداد طبیعی ۱، ۴، ۹، ۲۰، ...، ۱۰۰ را می‌نویسیم. در ردیف دوم در زیر هر عدد، باقی‌مانده تقسیم آن بر ۹

(تیزهوشان)

عدد طبیعی	۱	۲	...	۹۹	۱۰۰
باقی‌مانده بر ۹	۱	۲	...	۰	۱

۳۹۶ (۲)

۳۹۷ (۴)

۳۷۰ (۱)

۳۸۶ (۳)

۲۹- چند پاره خط می‌توانیم رسم کنیم، به طوری که یک سر هر کدام از آن‌ها نقطه A باشد؟

- A • • • •
- •
- • •
- • •

۱۲ (۲)

۹ (۱)

۱۸ (۴)

۱۵ (۳)

۳۰- به چند طریق از بین اعداد ۱ تا ۱۱، دو عدد می‌توان انتخاب کرد، به طوری که مجموع آن‌ها زوج باشد؟

(آزمون ورودی)

۴۵ (۴)

۴۰ (۳)

۲۵ (۲)

۲۰ (۱)

۳۱- چند عدد دورقمی وجود دارد که مجموع ارقام آن بیشتر از ۱۱ است؟ (بدون تکرار ارقام)

۲۱ (۴)

۲۴ (۳)

۱۹ (۲)

۱۲ (۱)

۳۲- چند مثلث می‌توانیم رسم کنیم، به طوری که هر سه رأس هر کدام از آن‌ها، روی نقاط شکل مقابل باشد؟

۹۶ (۱)

۱۱۸ (۲)

۱۴۴ (۳)

۱۲۰ (۴)

۳۳- باقی‌مانده تقسیم $555\dots5$ بر ۳ چند است؟

بار ۱۰۰

بار ۱۳۹۷

۱ صفر

۵ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱۲۵ (۱)

۳۵- رقم یکان $\underbrace{5 \times 5 \times 5 \times \dots \times 5}_{20 \text{ بار}} + 5 + 5 \times 5 + 5 \times 5 \times 5 + \dots + 5 \times 5 \times \dots \times 5$ چند است؟

۱ (۲)

۲ (۳)

۵ (۱)

۴) صفر

۶۲۵ (۳)

۲۵ (۲)

۱۲۵ (۱)

۳۶- رقم یکان $\underbrace{4 \times 4 \times 4 \times \dots \times 4}_{20 \text{ بار}} + 4 + 4 \times 4 + 4 \times 4 \times 4 + \dots + 4 \times 4 \times \dots \times 4$ چند است؟

۶ (۲)

۲ (۳)

۴ (۱)

۴) صفر

۶ (۲)

۳۷- در الگوی $\dots, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 4, 5, \dots$ سی‌مین عدد ۲۰، چندمین عدد دنباله است؟

۲۸۹ (۴)

۹۳۰ (۳)

۴۶۵ (۲)

۱۲۵ (۱)

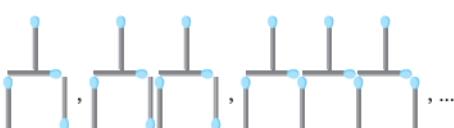
۳۸- با توجه به شکل‌های رو به رو، تعداد چوب کبریت‌های شکل چندم از ۶۳۱ تا است؟

۱۸۰ (۲)

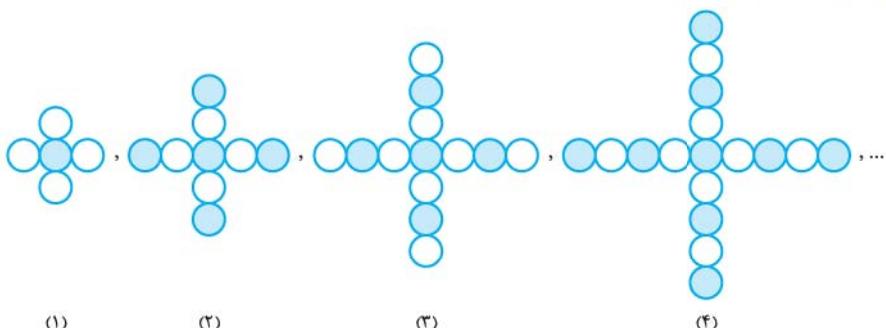
۱۰۰ (۱)

۲۱۰ (۴)

۱۹۰ (۳)

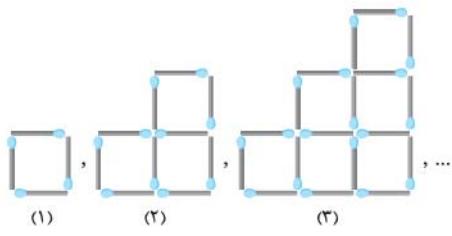

۳۹- مجموع تعداد دایره های رنگی در شکل های سی آم و سی و یکم چند تا است؟

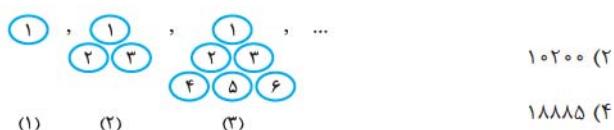
- ۱۲۲ (۲

۴۰- شکلی که از ۲۵۳ مربع کوچک تشکیل شده است، چند چوب کمپت دارد؟

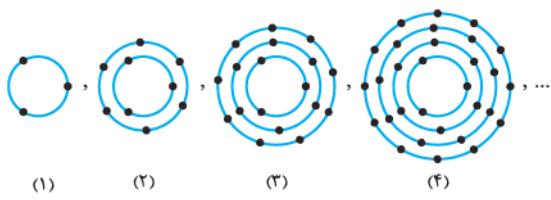
- ۲۲۰ (۱
۳۵۰ (۲
۶۸۳ (۳
۲۷۵ (۴

۴۱- مجموع همهٔ عددهای روی شکل بیستم چند است؟

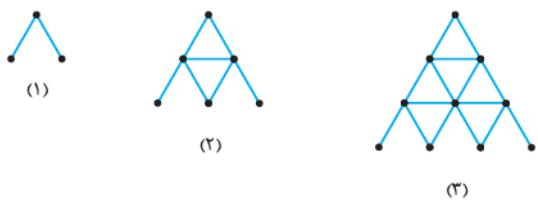
- ۲۱۰ (۱

۴۲- روی شکل سی ام چند نقطه وجود دارد؟

- 128° (1)
148° (2)
139° (3)
100° (4)

۴۳- در الگوی مقابل، شکل دهم با چند چوب کبریت ساخته می‌شود؟

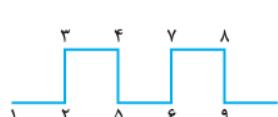

- (3)

۴۴- اگر Δ را ۱ بار در خودش ضرب کنیم، حاصل ۲۷ می‌شود. Δ کدام است؟

(المپیاد ریاضی)

۴۵- به الگوی مقابل نگاه کنید و بگویید قطعه این الگو از نقطه ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ چه شکلی است؟

۲,۵,...

-۴۶- تعدادی عدد را از چپ به راست پشت سر هم نوشتیم:

از جمله سوم به بعد، هر جمله از تقسیم جمله قبل به قبیلی تر به دست می آید. بد طور مثال، جمله سوم برابر $\frac{5}{2}$ است. جمله ۱۲۱ آم کدام است؟

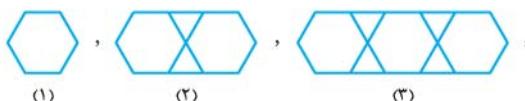
۵ (۴)

۲ (۳)

$\frac{5}{2}$ (۲)

$\frac{2}{5}$ (۱)

-۴۷- طول هر ضلع شش ضلعی های منتظم زیر ۵ cm است. محیط شکل صدم چه قدر است؟

(۱) ۱۰۱۰۰ سانتی متر

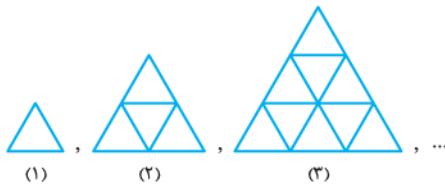
(۲) ۲۰۱۰۰ سانتی متر

(۳) ۲۰۲۰۰ سانتی متر

(۴) ۵۰۵۰ سانتی متر

(تیزهوشان)

-۴۸- اگر طول ضلع هر مثلث کوچک یک واحد باشد، محیط شکل هزارم کدام گزینه است؟

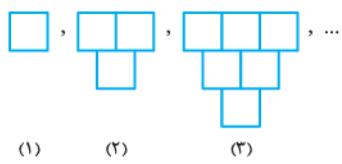
(۱) ۴۵۰۰

(۲) ۳۰۰۰

(۳) ۱۸۰۰

(۴) ۶۰۰۰

-۴۹- در هر کدام از شکل های روبرو، طول ضلع مربع ها ۲ cm است. محیط شکل سی آم کدام است؟

(۱) ۲۴۰ cm

(۲) ۱۲۰ cm

(۳) ۴۸۰ cm

(۴) ۱۸۰ cm

۲,۷,۱۵,۲۶,...

-۵۰- در الگوی مقابل، عدد بیستم چند است؟

۵۹۰ (۴)

۷۲۰ (۳)

(۱)

(۲)

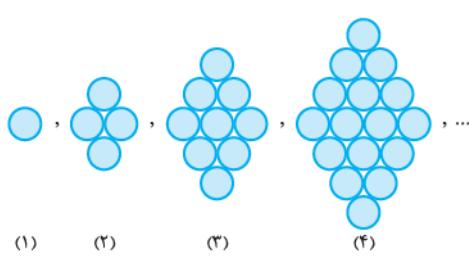
$\frac{8}{5}, 4, 10, 25, \dots$

۲۵۵ (۴)

۶۲/۵ (۳)

(۱)

(۲)

(۱) ۲۵۰۰

(۲) ۲۵۵۰

(۳) ۲۵۲۵

(۴) ۲۴۵۰

-۵۳- از یک روزنامه فقط یک برگ آن در دست است که شماره صفحات ۱۱، ۱۲، ۲۹ و ۳۰ روی آن دیده می شود. مجموع شماره هایی که روی این

(تیزهوشان)

-۵۲- روزنامه نوشته شده است، کدام است؟

۴۶۵ (۴)

۷۸۰ (۳)

(۱)

(۲)

(تیزهوشان)

-۵۴- اعداد صحیح ... ۲, ۳, ۴, ... را در جدولی به شکل زیر قرار داده ایم. عدد ۱۰۰۰ در کدام ستون قرار دارد؟

A (۱)

B (۲)

C (۳)

D (۴)

-۵۵- در دنباله ... ۱, ۱, ۲, ۴, ۷, ۱۳, ۲۴,... هر عددی از جمع سه عدد قبل از خود ساخته شده است ($1+1+2=4$). چندمین عدد از این دنباله، زوج است؟

(تیزهوشان)

۱۲۹ (۴)

۱۴۹ (۳)

۱۵۹ (۲)

۱۶۹ (۱)

۲,۵,۸,۱۱,۱۴,a,...

۱۴,۱۰,۸,۷,۶/۵,b,...

۵,۵,۱۰,۳,c,...

۵۶- با توجه به الگوهای مقابله حاصل $a+b+c$ کدام است؟

۱۴۱/۷۵ (۲)

۱۴۳/۲۵ (۱)

۱۴۲/۲۵ (۴)

۱۳۹/۲۵ (۳)

۵۷- اگر $\triangle$ را $\triangle \times \square$ بار در خودش و $\square$ را $\square$ بار در خودش ضرب کنیم و حاصل را ز هم کم کنیم، عدد ۲۲۹ به دست می آید. $\triangle \times \square$ کدام است؟

۱۲ (۴)

۱۶ (۳)

۸ (۲)

۶ (۱)

۵۸- حاصل عبارت $\frac{1}{\lambda} + \frac{1}{\lambda^2} + \frac{1}{\lambda^3} + \frac{1}{\lambda^4} + \cdots + \frac{1}{\lambda^{100}}$ برابر با کدام گزینه است؟

$\frac{111111111111}{\lambda^{100,000,000,000,000}}$ (۴)

$\frac{1010101010101}{\lambda^{100,000,000,000,000}}$ (۳)

$\frac{111111111111}{\lambda^{100,000,000,000,000}}$ (۲)

$\frac{10101010101010}{\lambda^{100,000,000,000,000}}$ (۱)

۵۹- حاصل عبارت $\frac{1}{\lambda} + \frac{1}{\lambda^2} + \frac{1}{\lambda^3} + \frac{1}{\lambda^4} + \cdots + \frac{1}{\lambda^{52}}$ در کدام گزینه آمده است؟

$\frac{49152}{65536}$ (۴)

$\frac{16383}{65536}$ (۳)

$\frac{16384}{65536}$ (۲)

$\frac{65535}{65536}$ (۱)

۶۰- اگر $\square = 25$ باشد، به جای $\square$ چه عددی قرار می گیرد؟

۱۹۹ (۴)

۱۰۰ (۳)

۹۹ (۲)

۲۰۰ (۱)

۶۱- حاصل عبارت $\frac{1}{12} + \frac{1}{20} + \frac{1}{30} + \frac{1}{42} + \frac{1}{56}$ برابر با کدام گزینه است؟

$\frac{13}{48}$ (۴)

$\frac{1}{8}$ (۳)

$\frac{5}{24}$ (۲)

$\frac{17}{112}$ (۱)

۶۲- حاصل عبارت $1+2+3+4+\cdots+42+43\times 3$ کدام است؟

۹۴۶ (۴)

۲۷۰۹ (۳)

۲۸۳۸ (۲)

۱۰۳۲ (۱)

۶۳- حاصل عبارت کدام است؟

$$\left(\frac{1+2+3+\cdots+20}{1\times 2\times 3\times \cdots \times 20} \right) \left(\frac{\Delta \times 10 \times 15 \times \cdots \times 100}{2+4+6+\cdots+50} \right) \left(\frac{\frac{3}{4}-\frac{1}{75}}{\Delta+10+\cdots+100} \right)$$

$\frac{1}{2}$ (۲)
۰ (۱)
۲ (۳)
۰ (۴) صفر

۶۴- حاصل عبارت مقابله کدام است؟

$$M = 3 - \frac{1 + \frac{1}{15}}{17 - \frac{1}{21}} - \frac{1 + \frac{1}{15}}{17 - \frac{1}{21}}$$

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

$\frac{17}{8493}$ (۴)

۶۵- باقیمانده تقسیم $20 \times 2 \times 3 \times 4 \times \cdots \times 1 \times 187$ چند است؟

۰ (۴) صفر

۱ (۳)

۵۲ (۲)

۱۴۲ (۱)

(مسابقات ریاضی)

۶۶- مجموع رقم‌های اول، وسط و آخر در حاصل ضرب $111111111 \times 111111111$ کدام است؟

۱۷ (۴)

۱۵ (۳)

۱۳ (۲)

۱۱ (۱)

۶۷- حاصل عبارت $\frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} + \cdots + \frac{1}{2187}$ کدام است؟

$\frac{1393}{2187}$ (۴)

$\frac{1293}{2187}$ (۳)

$\frac{1193}{2187}$ (۲)

$\frac{1093}{2187}$ (۱)

کانون
بین‌المللی
تفوق علمی
و نوآوری
دانشجویان
فیض

$$\left. \begin{array}{l} 1+ \frac{1}{1+ \frac{1}{1+ \frac{1}{1+ \dots}}} \text{ کدام گزینه است؟} \\ 10 \text{ مرتبه} \end{array} \right\} 68$$

۱۶۰ (۴)

۱۴۴ (۳)

۱۴۴ (۲)

۱۶۰ (۱)

۶۹- حاصل $(2 \times 2 \times 2 \times \dots \times 2) \times (3 \times 3 \times 3 \times \dots \times 3)$ چند رقمی است؟

۱۰۰ بار

۶۰ (۴)

۷۰ (۳)

۸۰ (۲)

۹۰ (۱)

۷۰- شخصی بار اول $\frac{1}{3}$ از پولش و بار دوم ۱۰۰ تومان بیشتر از بار اول خرچ کرد و ۳۰۰۰ تومان برایش باقی ماند. کل پول او چند تومان بوده است؟

(تیزهوشان)

۸۹۰۰ (۴)

۹۱۰۰ (۳)

۸۷۰۰ (۲)

۹۳۰۰ (۱)

۷۱- جرم یک لیوان پر از آب ۳۰۰ گرم است. اگر $\frac{5}{7}$ آب درون آن را خالی کنیم، جرم لیوان و باقیمانده آب ۱۸۰ گرم می‌شود. جرم لیوان چند گرم است؟

(تیزهوشان)

۱۴۲ (۴)

۱۵۰ (۳)

۱۲۰ (۲)

۱۳۲ (۱)

۷۲- یک نانوا از هر بسته آرد ۶ نان درست می‌کند و مقداری آرد باقی می‌گذارد. باقیمانده هر ۷ بسته آرد، به اندازه یک بسته آرد کامل است.

(تیزهوشان)

۶۲ بسته آرد، حداکثر چند نان می‌تواند بپزد؟

۴۹۶ (۴)

۴۳۴ (۳)

۴۱۴ (۲)

۳۷۲ (۱)

۷۳- جنسی را ۲۵ درصد گران کردیم. چند درصد آن را ارزان کنیم، تا به قیمت اول باز گردد؟

۴۰ درصد

۲۲/۵ (۳)

۲۰ درصد

۲۸ درصد

۷۴- طول مستطیلی را ۱۰ درصد اضافه و از عرض آن ۱۰ درصد کم می‌کنیم. در این صورت مساحت مستطیل:

۴ بستگی به ابعاد مستطیل دارد.

۳ کم می‌شود.

۲ زیاد می‌شود.

۱ تغییری نمی‌کند.

۷۵- $\frac{2}{7}$ طرفی پر از آب است. ۸۱ سی سی آب به آن اضافه می‌کنیم. اکنون $\frac{4}{11}$ طرف خالی از آب است. گنجایش ظرف چقدر است؟

۴ سی سی

۱۷۷ سی سی

۲۲۱ سی سی

۱۹۰ سی سی

۷۶- اگر عدد $\frac{5}{7}$ را به صورت اعشاری بنویسیم، رقم پنجماهم بعد از ممیز آن کدام است؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۷- علی با $\frac{1}{3}$ پولش یک دفتر خرید، سپس با $\frac{1}{3}$ و ۴۰۰ تومان از پول باقیمانده، یک خودکار خرید و ۱۷۰۰ تومان برایش باقی ماند. کل پول علی چه قدر بوده است؟

۴ ۴۲۰۰ تومان

۳ ۵۶۰۰ تومان

۲ ۶۲۰۰ تومان

۱ ۳۴۰۰ تومان

۷۸- پسربچه‌ای هر ۳ پرتقال را ۱۰۰۰ تومان می‌خرد و هر ۵ پرتقال را ۲۰۰۰ تومان می‌فروشد. چند پرتقال بفروشد تا ۱۰۰۰۰ تومان سود ببرد؟

(آزمون ورودی)

۱۵۰ (۴)

۱۰۰ (۳)

۲۵ (۲)

۸۰ (۱)

۷۹- ۳ توب آبی، ۶ توب سبز، ۵ توب قرمز و ۴ توب زرد داریم. بدون نگاه کردن به توب‌ها، چند توب برداریم تا مطمئن شویم، حتماً ۴ توب هم رنگ برداشت‌دایم؟

۱۴ (۴)

۱۳ (۳)

۱۲ (۲)

۱ (۱)

۸۰- می‌خواهیم اعداد طبیعی ۱ تا ۶ را در خانه‌های شکل زیر، به گونه‌ای قرار دهیم که حاصل جمع اعداد در همه مربع‌ها برابر باشد. این کار به چند طریق امکان‌پذیر است؟

(آزمون ورودی)

۶۰ (۲)

۱۲۰ (۴)

۴۸ (۱)

۹۶ (۳)

۸۱- شکل زیر از ۶ مربع 1×1 ساخته شده است. اگر محیط شکل ۱۴ سانتی‌متر باشد، محیط شکلی که مانند ادامه شکل از ۲۰۱۳ مربع تشکیل شده است، چند سانتی‌متر است؟

(مسابقات هماهنگ ریاضی)

۴۰۲۸ (۲)

۲۰۲۲ (۱)

۶۰۳۸ (۴)

۴۰۳۲ (۳)

۸۲- به چند طریق می‌توان شش تا از اعداد ۱ تا ۸ را انتخاب کرد، به طوری که جمع آن‌ها بر ۳ بخش‌پذیر باشد؟

(تیزهوشان)

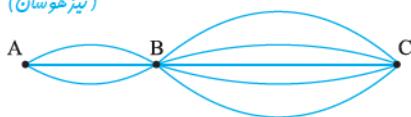
۱۸ (۴)

۱۲ (۳)

۱۰ (۲)

۸ (۱)

۸۳- در نقشه‌زیر به چند طریق می‌توان از شهر A به شهر C رفت و از آن‌جا به شهر B برگشت؟ (به شرطی که در برگشت نتوانیم از جاده‌هایی که در رفت از آن‌ها گذشته‌ایم، بگذریم).

۱۳ (۲)

۴۸۹ (۱)

۱۲۰ (۴)

۲۲۲ (۳)

۸۴- علی هنگام بازی با اعداد، به اعدادی برمی‌خورد که اگر از هر دو طرف خوانده و یا نوشته شوند، یکسان باشند «مثلاً ۲۴۲». او این اعداد را اعداد «قشنگ» نامید. تعداد اعداد قشنگ بین ۱۰ تا ۱۰۰۰ چندتا است؟

(تیزهوشان)

۱۰۰ (۴)

۹۹ (۳)

۱۰۸ (۲)

۹۰ (۱)

۸۵- دبیرستان «امید» هفت دانش‌آموز ممتاز دارد. متأسفانه مدیر مدرسه فقط دو جایزه دارد و تصمیم دارد به قيد قرعه آن‌ها را به دو نفر از دانش‌آموزان ممتاز جایزه دهد، به چند حالت می‌تواند این کار را انجام دهد؟

۲۱ (۴)

۱۸ (۳)

۳۶ (۲)

۴۲ (۱)

۸۶- در سؤال قبل، اگر مدیر مدرسه «امید» می‌خواست به ۵ نفر جایزه بدهد، چند حالت مختلف وجود داشت؟

۲۱ (۴)

۱۸ (۳)

۳۶ (۲)

۴۲ (۱)

۸۷- در لیگ جهانی والیبال، بیست و چهار تیم در چهار گروه شش تیمی به صورت دوره‌ای با هم بازی می‌کنند (یعنی در هر گروه هر تیم یک بار با تمام تیم‌های دیگر بازی می‌کند. سپس از هر گروه دو تیم به مرحله تک‌حذفی صعود می‌کنند (یعنی هر تیم با یک بار باخت از دور مسابقات حذف می‌شود و بازی دیگری انجام نمی‌دهد). در این صورت قهرمان این دوره از مسابقات چند بازی انجام می‌دهد؟

۹ (۴)

۷ (۳)

۸ (۲)

۶ (۱)

۸۸- در سؤال قبل، در کل مسابقات چند بازی انجام می‌شود؟

۶۹ (۴)

۶۸ (۳)

۶۷ (۲)

۶۶ (۱)

۸۹- در یک آزمون ۶ سؤالی و ۵ گزینه‌ای، هر پاسخ درست ۴ امتیاز مثبت و هر پاسخ غلط یک امتیاز منفی دارد. اگر علی فقط به یک سؤال جواب نداده باشد، کدام‌یک از امتیازهای زیر را نمی‌تواند به دست آورد؟

۱۵ (۴)

۱۰ (۳)

۸ (۲)

۵ (۱)

۹۰- مجموع اعضا خانواده‌های ۴ نفره یک فامیل بیشتر از ۲۰ نفر و کمتر از ۲۸ نفر بوده، برای پذیرایی از آنان چه تعداد میز ۳ نفره می‌توان در نظر گرفت؟

(تیزهوشان)

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

۹۱- دو دونده از یک نقطه، شروع به دویدن دور میدان می‌کنند. اولی هر ۴۲ ثانیه یک بار و دومی هر ۵۶ ثانیه یک بار دور میدان را طی می‌کند. دونده اول چند بار دور بزند تا برای ششمین بار دو دونده در نقطه شروع به هم برسند. (بدون احتساب لحظه اول)

(تیزهوشان)

۱۲ (۴)

۱۶۸ (۳)

۱۴ (۲)

۲۴ (۱)

خوبی

۹۲- میوه‌فروشی هر ۳ کیلوگرم پرتقال را ۵۰۰۰ تومان می‌خرد و هر ۵ کیلوگرم از آن را ۱۰۰۰۰ تومان می‌فروشد. او برای این که ۵۰۰۰۰ تومان سود کند، باید چند کیلوگرم پرتقال بفروشد؟

۹۰ (۴) ۹۰ (۳) ۱۲۵ (۳) ۱۵۰ (۲) ۱۰۰ (۱)

۹۳- استخر دبیرستان «امید» سه شیر ورودی آب و پنج شیر تخلیه آب دارد. شیرهای آب هر کدام به تنهایی استخر را در ۸، ۴ و ۸ ساعت پر می‌کنند و هر کدام از شیرهای تخلیه به تنهایی استخر را در ۱۰ ساعت خالی می‌کنند. اگر تمام شیرها را با هم باز کنیم، استخر بعد از چند ساعت پر می‌شود؟

۴) هیچ وقت پر نمی‌شود. ۲/۴ (۳) ۴/۶ (۲) ۳/۲ (۱)

۹۴- در یک مجتمع ورزشی $\frac{2}{5}$ ورزشکاران در فوتبال، $\frac{1}{4}$ باقی‌مانده در بوکس، $\frac{5}{6}$ باقی‌آن‌ها در والیبال، نصف باقی‌مانده در کشتی و باقی‌آن‌ها که تعدادشان ۹ نفر است، در کاراته فعال هستند. در این مجتمع چند نفر والیبال بازی می‌کنند؟
(تیزهوشان)

۸۱ (۴) ۸۴ (۳) ۹۶ (۲) ۹۰ (۱)

۹۵- دو شمع را با هم روشن می‌کنیم. شمع اول ۱۱ ساعت و شمع دوم ۷ ساعت می‌تواند روشن بماند. بعد از ۳ ساعت هر دو شمع دارای ارتفاع یکسانی بودند. نسبت ارتفاع شمع اول به دوم کدام است؟
(المپیاد ریاضی)

$\frac{7}{33}$ (۴) $\frac{11}{21}$ (۳) $\frac{7}{22}$ (۲) $\frac{11}{14}$ (۱)

۹۶- اگر دو دایره متمایز و سه خط متمایز یکدیگر را قطع کنند، بیشترین تعداد ممکن نقاط تقاطع کدام است؟
(تیزهوشان)

۴) ۱۷ نقطه ۳) ۱۸ نقطه ۲) ۱۰ نقطه ۱) ۱۱ نقطه

$$\frac{\bigcirc + 3\triangle}{2\bigcirc} \text{ باشد، حاصل } \frac{\bigcirc + \triangle}{\bigcirc - \triangle} = 2 \text{ اگر } 2$$

$\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۹۸- با توجه به رابطه مقابل، به جای ○ چه عددی قرار می‌گیرد?
 $\frac{2}{3\bigcirc - \frac{1}{4}} = \frac{14}{25}$

$\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{7}{4}$ (۱)

$\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{5}{4}$ (۳)

۹۹- در عبارت مقابل به جای دایره چه عددی قرار می‌گیرد?
 $\frac{1}{3+\frac{1}{7-\bigcirc}} = 0/3$

۵ (۲) ۲ (۱)

۴ (۴) ۶ (۳)

۱۰۰- با توجه به تساوی‌های مقابل، حاصل $\frac{2\triangle + \square}{\bigcirc}$ به ازای مجھول‌های طبیعی کدام است؟
 $\triangle + \square + \bigcirc = 4$

۴ (۲) ۲ (۱)

$9 \times \triangle - 8 = \bigcirc = 1 + (\square - 2) \times 10000$

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۱۰۱- از ۶ برابر عددی ۲۵ واحد کم کردیم و حاصل را دو برابر می‌کنیم. حاصل از ۱۰ برابر عدد، ۱۰ تا کمتر شد. آن عدد کدام است؟
۲۰ (۴) ۱۸ (۳) ۲۵ (۲) ۲۲ (۱)

۱۰۲- $\frac{4}{5}$ پول غزل، ۵۲ تومان بیشتر از $\frac{3}{7}$ پول او است. $\frac{1}{5}$ پول او از $\frac{3}{4}$ پولش چند تومان کمتر است؟
۶۸ (۴) ۷۷ (۳) ۶۶ (۲) ۷۱ (۱)

۱۰۳- در یک میدان اسپرسواری، تعداد سرها ۲۲ و تعداد پاهای ۷۲ است. در این میدان چند اسب وجود دارد؟
(تیزهوشان)

۱۴ (۴) ۱۲ (۳) ۱۰ (۲) ۸ (۱)

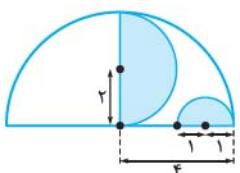
پاسخ‌های تشریحی ریاضی

۱- گزینه ۴ چون 77 بر 7 و 11 بخش پذیر است، فرض می‌کنیم، مساحت مستطیل C برابر 77 باشد. در این صورت:

$$\left. \begin{array}{l} \text{مساحت مستطیل } A = 11 \\ \text{مساحت مستطیل } C = 77 \\ \text{مساحت قسمت زنگی} = 4 \\ \text{مساحت زنگی} = \frac{4}{77} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{\text{مساحت زنگی}}{\text{مساحت مستطیل } C} = \frac{4}{77}$$

۲- گزینه ۱

اگر شعاع دایره کوچک را یک واحد در نظر بگیریم، شعاع دایره متوسط 2 و شعاع دایره بزرگ 4 واحد خواهد بود. بنابراین:

$$\left. \begin{array}{l} \frac{1 \times 1 \times \pi}{2} = \frac{\pi}{2} : \text{مساحت نیم دایره کوچک} \\ \frac{4 \times 4 \times \pi}{4} = 4\pi : \text{مساحت نیم دایره متوسط} \\ \frac{2 \times 2 \times \pi}{2} = 2\pi : \text{مساحت قسمت زنگی} \\ 2\pi + \frac{\pi}{2} = \frac{5\pi}{2} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{5\pi}{2}$$

$$\frac{4 \times 4 \times \pi}{4} = 4\pi \Rightarrow \frac{4\pi}{8\pi} = \frac{1}{2} : \text{مساحت زنگی} \quad \frac{5\pi}{8\pi} = \frac{5}{16} : \text{مساحت نیم دایره بزرگ} \quad \frac{5}{16} : \text{مساحت کل شکل}$$

۳- گزینه ۲

در هر مستطیل کوچک داریم:

$$16 = \text{عرض} + \text{طول} \Rightarrow 32 = 2 \times (\text{عرض} + \text{طول})$$

از طرفی 4 تا عرض مستطیل برابر یک ضلع مربع، یعنی طول مستطیل است.

بنابراین: عرض مستطیل $\times 4 =$ طول مستطیل؛ پس:

$$\frac{16}{5} = \frac{3}{2} \text{ cm} : \text{عرض مستطیل} \Rightarrow 16 = 5 \text{ تا عرض مستطیل} \Rightarrow 16 = \text{عرض مستطیل} + 4 \text{ تا عرض مستطیل}$$

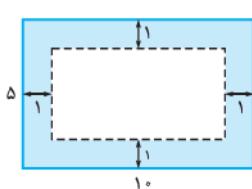
$$4 \times 3 / 2 = 12 / 8 \text{ cm} : \text{طول مستطیل} \Rightarrow$$

$$12 / 8 \times 4 = 51 / 2 \text{ cm} : \text{بنابراین محیط مربع برابر است با:}$$

۴- گزینه ۱

می‌خواهیم از محیط باغچه و تا فاصله یکمتری درون باغچه، چمن‌کاری شود:

مستطیل داخلی از 4 طرف یک واحد کوچک‌تر از مستطیل بیرونی است، پس طول و عرض آن به ترتیب 8 و 3 متر است.

$$\text{مترا مربع} = 5 \times 10 = 50 : \text{مساحت کل باغچه}$$

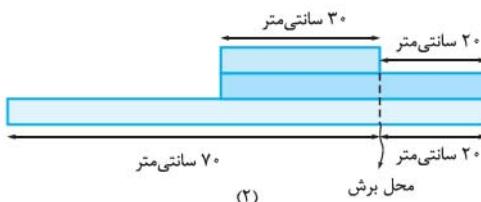
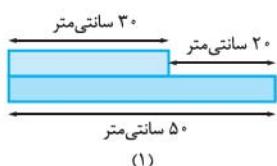
$$\left. \begin{array}{l} \text{مترا مربع} = 24 - 24 = 50 - 50 = \text{مساحت چمن‌کاری شده} \\ \text{مترا مربع} = 24 = 3 \times 8 : \text{مساحت مستطیل داخلی} \end{array} \right\} \Rightarrow \text{مساحت گل‌کاری شده} = \text{مساحت چمن‌کاری شده}$$

$$\frac{24}{50} = \frac{12}{25} : \text{پس نسبت مساحت چمن‌کاری شده به گل‌کاری شده برابر است با}$$

۱۴- گزینه ۱

از تکه‌چوب ۹۰ سانتی‌متری باید به اندازه ۲۰ سانتی‌متر ($50 - 30 = 20$) برش بزنیم.

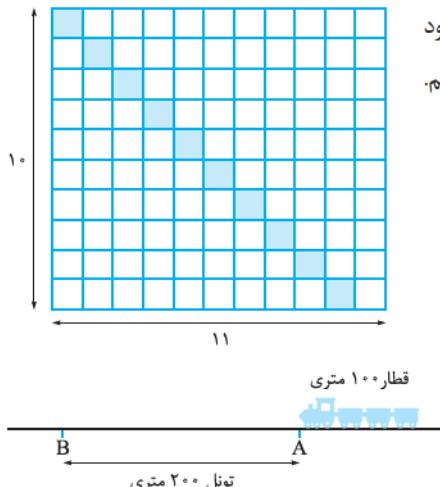

چوب‌های ۳۰ و ۵۰ سانتی‌متری را به صورتی که در شکل (۱) دیده می‌شود روی هم قرار می‌دهیم و بدون بُرش‌زدن آن‌ها را به صورت شکل (۲) روی چوب ۹۰ سانتی‌متری قرار می‌دهیم و بعد برش می‌زنیم. پس فقط یک برش کافی است.

۱۵- گزینه ۲

ناحیه‌های B، D، F و H مستطیل‌اند و ناحیه‌های A، C، E و G ضلعی برابر 36° درجه است و هر کدام از زاویه‌های قسمت‌های دایره، مکمل یک زاویه 4° ضلعی‌اند، پس مجموع خودشان نیز برابر 36° درجه و یک دایره کامل می‌شود:

$$\text{شعاع دایره یک است} \Rightarrow 4 + 2 + 5 + 3 + 2 \times 1 \times \pi = 14 + 2\pi$$

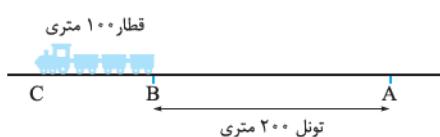

۱۶- گزینه ۳

با توجه به جمله «هر خانه رنگی، تنها خانه رنگی در سطر و ستون خود است.» در هر سطر فقط یک خانه را می‌توان رنگ زد، پس حداقل ۱۰ خانه را می‌توانیم رنگ بزنیم.

شکل را ببینید:

۱۷- گزینه ۳

اگر حتی یک سانتی‌متر از قطار، داخل تونل باشد هنوز قطار کاملاً از تونل خارج نشده است، یعنی انتهای قطار باید به نقطه B برسد:

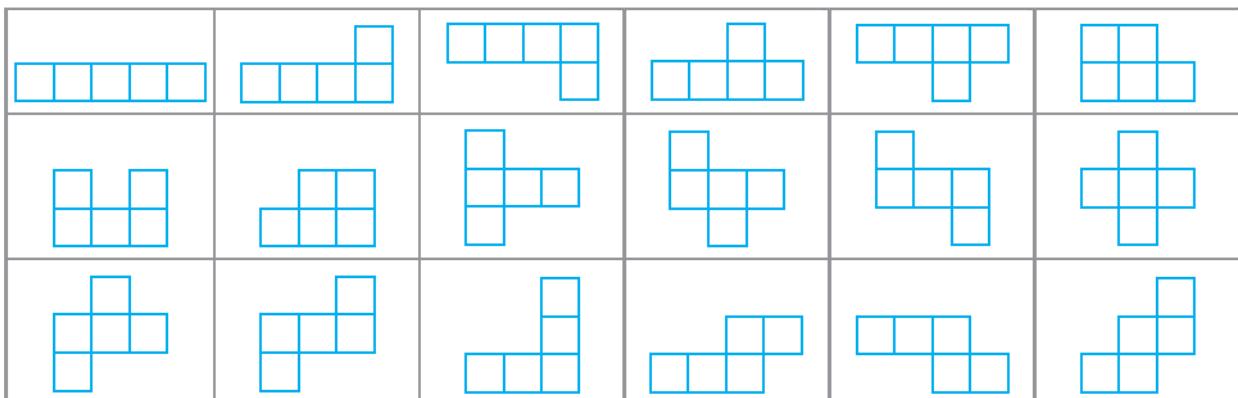
$$AC = AB + BC = 200 + 100 = 300$$

نون قطار ۳۰۰ متر حرکت کرده است:

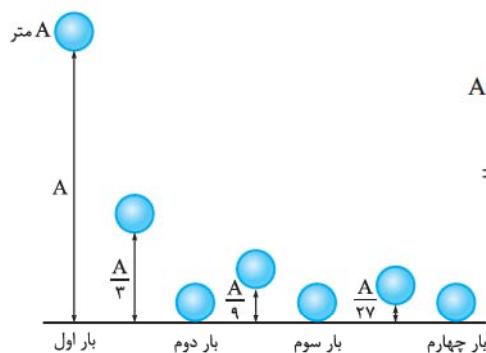
سرعت حرکت قطار ۱۰ متر بر ثانیه است؛ یعنی در هر ثانیه ۱۰ متر حرکت می‌کند، پس قطار این مسافت را در $\frac{300}{10} = 30$ ثانیه حرکت کرده است.

تمام حالات‌ها در شکل‌های زیر دیده می‌شوند:

۱۸- گزینه ۴

۱- گزینه ۱

$$A + \left(\frac{A}{3} + \frac{A}{3}\right) + \left(\frac{A}{9} + \frac{A}{9}\right) + \left(\frac{A}{27} + \frac{A}{27}\right) = 159$$

$$\Rightarrow A \times \left(1 + \frac{2}{3} + \frac{2}{9} + \frac{2}{27}\right) = 159 \Rightarrow A \times \frac{53}{27} = 159 \Rightarrow A = \frac{159}{\frac{53}{27}} = 81 \text{ متر}$$

توجه داشته باشید:

۲- گزینه ۲

۱				ردیف (۱)
۲	۳ ^{۱+۲}			ردیف (۲)
۴	۵	۶ ^{۱+۲+۳}		ردیف (۳)
۷	۸	۹	۱۰ ^{۱+۲+۳+۴}	ردیف (۴)
:				
			۷ ^{۱+۲+۳+\dots+۲۰}	ردیف (۲۰)

$$\Rightarrow ? = 1 + 2 + 3 + \dots + 20 = \frac{20 \times 21}{2} = 210$$

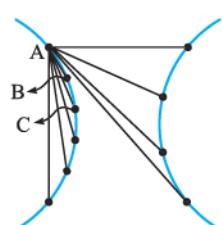
از طرفی در هر ردیف به تعداد شماره آن ردیف، عدد وجود دارد.

$$191 + 192 + 193 + \dots + 210 = 20 \times \frac{(210 + 191)}{2} = 4010$$

↓   ↓
تعداد   میانگین

را پیدا کنیم:

۳- گزینه ۳

از راهبرد الگوسازی استفاده می‌کنیم. از نقطه A با توجه به شکل ۹ پاره خط می‌توانیم رسم کنیم. اکنون نقطه A را کنار می‌گذاریم. واضح است که از نقطه B می‌توانیم ۸ پاره خط و از نقطه C، ۷ پاره خط و ... به همین ترتیب تا به نقطه آخر برسیم. بنابراین تعداد کل پاره خطها برابر است با:

$$9 + 8 + 7 + \dots + 1 = \frac{9 \times 10}{2} = 45$$

سبز A به جز با سبز B، با سایر کارت‌ها می‌تواند برداشت شود: ۸ حالت

۲- گزینه ۲

سبز B مانند سبز A: ۸ حالت

اکنون کارت‌های سبز را کنار می‌گذاریم.

قرمز A به جز با کارت‌های قرمز B و قرمز C و کارت‌های سبز که کنار گذاشتیم: ۵ حالت

قرمز B: ۵ حالت

قرمز C: ۵ حالت

کارت‌های قرمز را هم کنار می‌گذاریم.

آبی: ۴ حالت (آبی و زرد - آبی و سفید A - آبی و سفید B - آبی و سفید C)

کارت آبی را کنار می‌گذاریم.

زرد: ۳ حالت (با سفیدهای A، B و C)

پس در مجموع $8 + 8 + 5 + 5 + 5 + 4 + 3 = 38$ حالت خواهیم داشت.

خوبی

۵-۴-۳-۲-۱

1	2	3
1	2	4
1	2	5
1	3	4
1	3	5
1	4	5

2	3	4
2	3	5
2	4	5

3	4	5
---	---	---

از راهبرد الگو سازی استفاده می کنیم: ۲۳ - گزینه ۲

اگر نفرات را ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ در نظر بگیریم:

بنابراین به ۱۰ حالت می توانیم یک تیم فوتبال ۳ نفره درست کنیم.
اول برویم سراغ حالت هایی که انگشتان کنار هم نباشند: ۲۴ - گزینه ۳

حالت های ممکن با حضور انگشت A: AE, AD و AC. حالت های ممکن بدون حضور انگشت A و با حضور B: BE و BD. حالت های ممکن بدون حضور انگشتان A و B: CE.

پس شش حالت وجود دارد که انگشتان در کنار هم نیستند. در حالتی که انگشتان بخواهند کنار هم باشند فقط حالت های DE, BC, CD و AB وجود دارد یعنی ۴ حالت، پس جواب = ۶ - ۴ است.

اولین ۱۲ را در ۱۱۲ می بینیم. بعد در اعداد ۱۲۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ...، ۱۰ (۱۰ عدد) هم را می بینیم؛ یعنی در کل ۱۱ تا از این اعداد داریم. ۲۵ - گزینه ۲

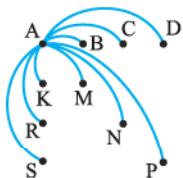
تعداد زنگ هایی که در رأس ساعتها می خورد، می شود: $156 = 12 \times 13 = 12 \times (1+2+\dots+12)$. غیر از این زنگ ها در هر ۶۰ دقیقه این ساعت، ۱ بار روی ۱۵ دقیقه و ۲ بار روی ۳۰ دقیقه و ۳ بار روی ۴۵ دقیقه زنگ می زند؛ یعنی هر ۶۰ دقیقه ۶ بار، پس باید $6 \times 24 = 144$ زنگ دیگر را نیز حساب کرد. تعداد کل زنگ های شبانه روز می شود: $300 = 156 + 144$.

در هر مرحله وقتی $\frac{1}{4}$ از ظرف را خالی می کنیم، یعنی $\frac{3}{4}$ از آن باقی می ماند. ۲۷ - گزینه ۳

در مرحله اول $5 = \frac{1}{4} \times 20$ لیتر آب برداشته می شود و ۵ لیتر سرکه اضافه می شود. بعد از همزدن، سرکه و آب به طور همگن و یکسان در سرتاسر ظرف پخش می شوند و وقتی $\frac{1}{4}$ از ظرف برمی داریم، در واقع از هر کدام از آن ها نیز $\frac{1}{4}$ برداشته ایم، پس در مرحله دوم $11/25 = \frac{3}{4} \times 15 = 11.25$ لیتر آب در ظرف باقی می ماند. در ظرف باقی می ماند و در مرحله آخر $8/25 = 3.2$ لیتر آب در ظرف باقی می ماند.

نُهتا نُهتا باقی مانده اعداد در تقسیم بر ۹ تکرار می شود. جمع نُه خانه اول ردیف دوم می شود: $36 = \frac{8 \times 9}{1+2+\dots+7+8+0} = 36$. این مجموع تا خانه نود و نهم ۱۱ بار تکرار می شود. می ماند خانه صدم که برابر یک است: ۲۸ - گزینه ۴

فقط پاره خط های AK, AR, AS, AN, AP, AD, AC, AB را می توان رسم کرد. ۲۹ - گزینه ۱

بنابراین دو عدد انتخاب شده یا باید هر دو فرد باشند یا هر دو زوج. اگر هر دو فرد باشند، باید بینیم به چند طریق می توانیم از بین عده های ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ و ۱۱ دو عدد انتخاب کنیم که در این صورت عدد ۱ را با ۵ عدد دیگر (۵ حالت) و عدد ۲ با ۴ عدد دیگر (۴ حالت) و... در مجموع $5+4+3+2+1=15$ حالت خواهیم داشت.

اگر هر دو عدد زوج باشند، از بین عده های ۲، ۴، ۶، ۸ و ۱۰ می توانیم دو عدد را به $10 = 4+3+2+1$ حالت انتخاب کنیم. پس در مجموع به $15+10=25$ طریق می توانیم دو عدد پیدا کنیم که مجموع آن ها زوج باشد.

می دانیم: ۳۰ - گزینه ۲

بنابراین دو عدد انتخاب شده یا باید هر دو فرد باشند یا هر دو زوج. اگر هر دو فرد باشند، باید بینیم به چند طریق می توانیم از بین عده های ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ و ۱۱ دو عدد انتخاب کنیم که در این صورت عدد ۱ را با ۵ عدد دیگر (۵ حالت) و عدد ۲ با ۴ عدد دیگر (۴ حالت) و... در مجموع $5+4+3+2+1=15$ حالت خواهیم داشت.

اگر هر دو عدد زوج باشند، از بین عده های ۲، ۴، ۶، ۸ و ۱۰ می توانیم دو عدد را به $10 = 4+3+2+1$ حالت انتخاب کنیم. پس در مجموع به $15+10=25$ طریق می توانیم دو عدد پیدا کنیم که مجموع آن ها زوج باشد.

- ۳۶ - گزینه ۴

به الگوی مقابله دقت کنید:

عدد	حاصل	رقم یکان
۴	۴	۴
4×4	۱۶	۶
$4 \times 4 \times 4$	۶۴	۴
$4 \times 4 \times 4 \times 4$	۲۵۶	۶
$4 \times 4 \times 4 \times 4 \times 4$	۱۰۲۴	۴

بنابراین اگر تعداد ۴ ها فرد باشد، رقم یکان حاصل ضرب آنها ۴ و اگر تعداد ۴ ها زوج باشد، رقم

$$\begin{aligned}
 & \text{یکان حاصل ضرب آنها ۶ است، پس:} \\
 & \quad \overbrace{\underbrace{4 + 4 + 4}_{\substack{\text{یکان} \\ ۴}} + \underbrace{4 \times 4 + 4 \times 4 \times 4}_{\substack{\text{یکان} \\ ۶}} + \cdots + \underbrace{4 \times 4 \times 4 \times \cdots \times 4}_{\substack{\text{یکان} \\ ۶}}}^{\substack{\text{تا} \\ ۲۰}} \\
 & \Rightarrow (\underbrace{4 + 4 + 4 + \cdots + 4}_{\substack{\text{بار} \\ ۱۰}}) + (\underbrace{6 + 6 + 6 + \cdots + 6}_{\substack{\text{بار} \\ ۱۰}}) \\
 & = (4 \times 10) + (6 \times 10) = 100
 \end{aligned}$$

بنابراین یکان حاصل عبارت صفر است.

- ۳۷ - گزینه ۲

با توجه به اعداد دنباله داریم:

شماره جمله در دنباله	
اولین عدد ۱	۱
دومین عدد ۲	$1+2=3 \rightarrow$
سومین عدد ۳	$1+2+3=6 \rightarrow$
⋮	
سی‌امین عدد ۳۰	$1+2+3+\cdots+30 = \frac{30 \times 31}{2} = 465$

دومین عدد ۲، سومین عدد دنباله است.

سومین عدد ۳، ششمین عدد دنباله است.

- ۳۸ - گزینه ۴

ابتدا الگوی بین تعداد چوب‌کبریت‌ها و شماره شکل را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$\text{شماره شکل} = \frac{63^{\circ}}{3} = 21^{\circ}$$

تعداد دایره‌های رنگی در شکل‌های با شماره فرد و زوج را به صورت دو دنباله جداگانه می‌نویسیم:

- ۳۹ - گزینه ۲

الگو $\rightarrow 3 \times \text{شماره شکل فرد}$: شکل‌های با شماره فردالگو $\rightarrow 4 \times \text{شماره شکل زوج}$: شکل‌های با شماره زوج

$$\begin{aligned}
 & \text{مجموع دایره‌های رنگی شکل (۲۰)}: \text{تعداد دایره‌های رنگی شکل (۲۰)} \\
 & \Rightarrow 61 + 61 = 122 \\
 & \text{مجموع دایره‌های رنگی شکل (۲۱)}: \text{تعداد دایره‌های رنگی شکل (۲۱)} \\
 & \Rightarrow 61 + 61 = 122
 \end{aligned}$$

تعداد مربع‌های هر شکل برابر است با مجموع اعداد طبیعی از ۱ تا شماره آن شکل. مثلاً در شکل سوم، تعداد مربع‌ها برابر

- ۴۰ - گزینه ۲

است با:

$$\text{مربع} = 6 = 1+2+3$$

$$\text{شماره شکل} = \frac{(1+\text{شماره شکل}) \times (\text{شماره شکل})}{2} = 253 \Rightarrow 253 = 506 = (1+\text{شماره شکل}) \times (\text{شماره شکل})$$

$$\text{شماره شکل} = 22 = 22 \times 23$$

اگر از راهبرد حدس و آزمایش استفاده کنیم، به دست می‌آید:

اکنون باید تعداد چوب‌کبریت‌های شکل بیست و دوم را پیدا کنیم:

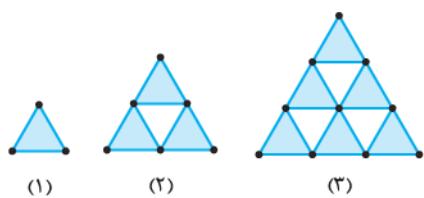
شماره شکل	الگوی تعداد چوب‌کبریت‌ها	تعداد چوب‌کبریت‌ها
(۱)	1×4	۴
(۲)	2×5	۱۰
(۳)	3×6	۱۸
⋮		
(۲۲)	$22 \times 25 = 550$	

۴۱ - گزینه ۳ در شکل بیستم، $1+2+3+4+\dots+20 = \frac{20 \times 21}{2} = 210$ خانه وجود دارد.

پس حاصل $1+2+3+\dots+21 = \frac{21 \times 22}{2} = 22155$ جواب مسئله است.

۴۲ - گزینه ۳

الگو	تعداد نقطه‌ها	شماره شکل
۳	۳	(۱)
$3+6=3 \times (1+2)$	۹	(۲)
$3+6+9=3 \times (1+2+3)$	۱۸	(۳)
$3+6+9+12=3 \times (1+2+3+4)$	۳۰	(۴)
	⋮	⋮
$3+6+9+\dots+? = 3 \times (\underbrace{1+2+3+\dots+30}_{\frac{30 \times 31}{2}}) = 3 \times 465 = 1395$	⋮	(۳۰)

۴۳ - گزینه ۲ ضلع پایینی هر شکل را کامل می‌کنیم (بعداً کم می‌کنیم) بعد مثلث‌هایی که روی قاعده هستند را رنگ می‌زنیم:

الولیه	اضافه شده	تعداد چوب کبریت‌های اضافه شده	تعداد کل چوب کبریت‌های	تعداد مثلث‌های رنگی	شماره شکل
$3-1=2$	۱	۱	$1 \times 3 = 3$	۱	۱
$9-2=7$	۲	۲	$3 \times 3 = 9$	$1+2=3$	۲
$18-3=15$	۳	۳	$6 \times 3 = 18$	$1+2+3=6$	۳
$165-10=155$	۱۰	۱۰	$55 \times 3 = 165$	$1+2+\dots+10=55$	۱۰

۴۴ - گزینه ۳ با ۲ شروع می‌کنیم. باید ۲ را ۲ بار بنویسیم و در خودش ضرب کنیم؛ یعنی $4 \times 2 = 2 \times 2 = 4$ ، که برابر ۲۷ نیست. ۳ را آزمایش می‌کنیم $3 \times 3 \times 3 = 27$.

۴۵ - گزینه ۱ واضح است که مضارب ۴ در گوشة بالای سمت راست مربع‌ها هستند، چون $1396 = 4 \times 349$ است. پس گزینه (۱) درست است.

۴۶ - گزینه ۳ طبق صورت سؤال عمل می‌کنیم و جملات بعدی را پیدا می‌کنیم:

$$\frac{1}{2} = \text{جمله ششم} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{5} = \frac{1}{2} = \frac{1}{5} = \frac{1}{2} = \text{جمله چهارم} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{1}{5} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{5} = \text{جمله هشتم} \Rightarrow \frac{1}{5} = \frac{1}{2} = 5$$

$$2, 5, \frac{1}{2}, \frac{1}{5}, \dots$$

می‌بینید که از جمله هفتم به بعد همه‌چیز تکرار می‌شود:

۱۲۱ را برابر ۶ تقسیم می‌کنیم و باقی‌مانده، ۱ به دست می‌آید؛ پس جمله ۱۲۱ همان جمله اول یعنی ۲ است.

۴۷ - گزینه ۲

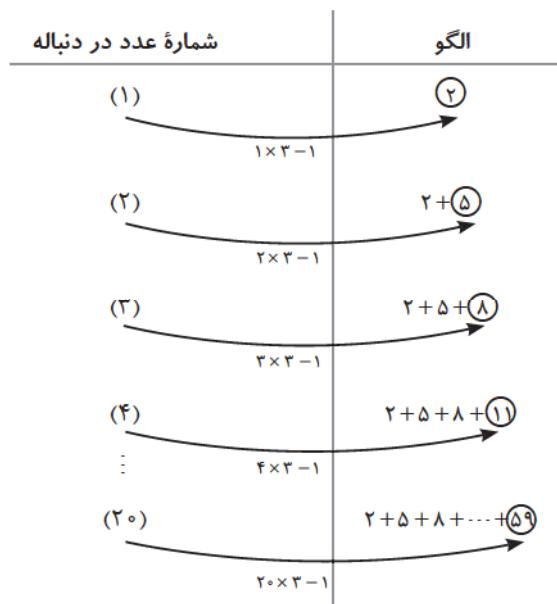
شماره شکل	تعداد اضلاع دور شکل	الگو	محیط
(۱)	۶	$4 \times (1) + 2$	$6 \times 5 = 30 \text{ cm}$
(۲)	۱۰	$4 \times (2) + 2$	$10 \times 5 = 50 \text{ cm}$
(۳)	۱۴	$4 \times (3) + 2$	$14 \times 5 = 70 \text{ cm}$
⋮	⋮	⋮	⋮
(۱۰۰)	۴۰۲	$4 \times (100) + 2$	$402 \times 5 = 2010 \text{ cm}$

تعداد اضلاع دور شکل در هر کدام از شکل‌ها ۳ تا بیشتر از شکل قبلی آن است. بنابراین در شکل هزارم $1000 \times 3 = 3000$ ضلع مساوی با مثلث اول داریم، پس محیط شکل هزارم برابر است با ۳۰۰۰ واحد.

۴۸ - گزینه ۱

شماره شکل	تعداد اضلاع دور شکل	الگو	محیط
(۱)	۴	$4 \times (1)$	$4 \times 2 = 8 \text{ cm}$
(۲)	۸	$4 \times (2)$	$8 \times 2 = 16 \text{ cm}$
(۳)	۱۲	$4 \times (3)$	$12 \times 2 = 24 \text{ cm}$
⋮	⋮	⋮	⋮
(۳۰)	۱۲۰	$4 \times (30)$	$120 \times 2 = 240 \text{ cm}$

هر عدد در دنباله را با استفاده از عددهای قبیل دنباله به صورت جدول زیر می‌نویسیم:

بنابراین کافی است حاصل 20 عدد، $2 + 5 + 8 + \dots + 91 = 20 \times \frac{61}{2} = 610$ مجموع اعداد $\Rightarrow$ میانگین اعداد $= \frac{59+2}{2} = \frac{61}{2}$ تعداد اعداد

۵۰ - گزینه ۱

۵۱ - گزینه ۳

هر عدد دنباله در $\frac{5}{2}$ ضرب شده، تا عدد بعدی به دست آید:

$$\frac{4}{\cancel{2}} \times \frac{\cancel{5}}{2} = 4$$

$$\frac{4}{\cancel{2}} \times \frac{5}{\cancel{2}} = 10$$

$$10 \times \frac{5}{2} = 25$$

$$\Rightarrow 25 \times \frac{5}{2} = \frac{125}{2} = 62.5$$

تعداد دایره‌های شکل پنجاهم برابر است با:

$$(1+2+3+4+\dots+50)+(1+2+3+\dots+49) = \frac{50 \times 51}{2} + \frac{49 \times 50}{2} = 1275 + 1225 = 2500$$

۵۲ - گزینه ۱ **روش اول** در روزنامه‌ها برگه بیرونی (آخری) شامل صفحه‌های ۱ و ۲ و دو صفحه آخر است. برگه بعدی شامل صفحه‌های

۳ و ۴ و دو صفحه قبل تر است و همین طور در این روزنامه صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۲۹، ۳۰ و در یک برگه‌اند، پس صفحه‌های ۹، ۱۰، ۲۱ و ۲۲ در برگه

بیرونی تر هستند و بعد از آن به ترتیب صفحه‌های (۳۴، ۳۳، ۸، ۷)، (۳۶، ۳۵، ۶، ۵)، (۳۸، ۳۷، ۴، ۳) و (۴۰، ۳۹، ۲، ۱) در برگه‌های بعدی اند؛ یعنی این

روزنامه ۴۰ صفحه دارد: $1+2+3+\dots+39+40 = \frac{40 \times 41}{2} = 20 \times 41 = 820$ **روش دوم** همیشه جمع شماره‌های صفحاتی که در موقعیت‌های یکسانی از ابتدا و انتهای روزنامه قرار گرفته‌اند یکسان خواهد بود، که در اینجاداریم: $11+30=29+12=40$ و اگر همین کار را ادامه دهیم به $1+40$ می‌رسیم که متوجه می‌شویم، روزنامه ۴۰ صفحه دارد و مجموع شماره‌های آن

برابر ۸۲۰ می‌شود.

A	B	C	D	E
۲	۳	۴	۵	
۹	۸	۷	۶	
۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	
۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	
۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	
۲۵	۲۴	۲۳	۲۲	

چندتا ردیف دیگر از این اعداد را ادامه می‌دهیم تا خیالمان راحت شود

که جملات زیر کاملاً درست‌اند.

۱- تمام اعضای ستون‌های A، C و E فرد هستند. پس گزینه‌های (۱) و (۳) نمی‌توانند درست باشند

۲- تمام مضرب‌های ۸ در ستون B هستند.

۱۰۰۰ مضرب ۸ است، پس در ستون B است. توجه داشته باشید که ۱۰۰۰ مضرب ۴ نیز است ولی

همه مضرب‌های ۴ در ستون D قرار ندارند.

۵۵ - گزینه ۲

فقط کافی است چندتا عضو دیگر را بنویسیم تا الگوی اعداد دنباله را پیدا کنیم:

شماره عدد	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
عدد	۱	۱	۲	۴	۷	۱۳	۲۴	۴۴	۸۱	۱۴۹
زوج یا فرد	ف	ف	ز	ز	ف	ف	ز	ز	ف	ف

اعدادی که شماره آن‌ها بر ۴ بخش‌بذری است یا در تقسیم بر ۴، باقی‌مانده ۳ دارد، زوج است.

تمام گزینه‌ها را بر ۴ تقسیم می‌کنیم:

$$169 = 4 \times 42 + 1 \quad (1)$$

$$149 = 4 \times 37 + 1 \quad (2)$$

$$159 = 4 \times 39 + 3 \quad (3)$$

$$129 = 4 \times 32 + 1 \quad (4)$$

فقط باقی‌مانده ۱۵۹ بر ۴ برابر ۳ است.

$$2, 5, 8, 11, 14, a, \dots$$

در الگوی اول هر عضو ۳ تا بیشتر از عضو قبلي خود است.

$$14, 10, 8, 7, 6 / 5, 5, b$$

پس $17 = 14 + 3$ a. به تفاضل هر عضو از عضو قبلي در الگوی دوم دقت کنید:

$$14 - 10 = 4, \underbrace{10 - 8}_{\div 2} = 2, \underbrace{8 - 7}_{\div 2} = 1, \underbrace{7 - 6}_{\div 2} = 1, \underbrace{6 / 5}_{\div 2} = 1, \underbrace{5 / 5}_{\div 2} = 1, \underbrace{5 - b}_{\div 2} = 0$$

با توجه به $0 / 25 = b / 6$ ، پس $b = 6 / 25$ می‌باشد.

در الگوی سوم به سراغ تقسیم هر عضو به عضو قبلي می‌رویم:

$$a + b + c = 17 + 6 / 25 + 120 = 143 / 25 = 120$$

$$\frac{a}{5} = 1, \underbrace{\frac{10}{5}}_{+1} = 2, \underbrace{\frac{30}{10}}_{+1} = 3, \underbrace{\frac{c}{30}}_{+1} = 4$$

خوب

۵۶ - گزینه ۱

۲۷۸

- ۵۷ - گزینه ۴

اگر Δ را Δ بار در خودش ضرب کنیم باید جواب از 229 بیشتر شود، پس باید حداقل مقدار Δ را بیابیم:

$$\Delta = 3 \Rightarrow 3 \times 3 \times 3 = 27 < 229 \quad \times \quad \Delta = 4 \Rightarrow 4 \times 4 \times 4 \times 4 = 256 > 229$$

پس کمترین مقدار برای Δ ، عدد 4 است. حالا باید اختلاف $256 - 229 = 27$ را به دست بیاوریم که می‌شود $27 = 3 \times 3 \times 3$ است. به عبارت ریاضی‌تر:

$$\Delta = 4, \square = 3 \Rightarrow 4 \times 4 \times 4 \times 4 - 3 \times 3 \times 3 = 256 - 27 = 229 \Rightarrow \Delta \times \square = 12$$

برای حل مسئله از راهبرد حل مسئله ساده‌تر استفاده می‌کنیم:

- ۵۸ - گزینه ۴

برای حل مسئله از راهبرد حل مسئله ساده‌تر استفاده می‌کنیم:

با توجه به الگویی به دست آمده تعداد یک‌ها در صورت کسر، یکی بیشتر از تعداد صفرهای مخرج آن است. پس حاصل عبارت اصلی $111\dots111$ در صورت کسر دارد:

- ۵۹ - گزینه ۳

ابتدا حاصل عبارت زیر را با استفاده از راهبرد حل مسئله ساده‌تر به دست می‌آوریم:

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \frac{1}{16} + \dots + \frac{1}{65536}$$

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} = \frac{7}{8}$$

⋮

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \frac{1}{8} + \dots + \frac{1}{65536} = \frac{65535}{65536}$$

بنابراین حاصل عبارت مسئله برابر است با:

$$\frac{65535}{65536} - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} \right) = \frac{65535}{65536} - \frac{3}{4} = \frac{16383}{65536}$$

عبارت‌های مربوط به هر پرانتز را مخرج مشترک می‌گیریم:

- ۶۰ - گزینه ۴

$$\left. \begin{array}{l} 1 + \frac{1}{8} = \frac{9}{8} \\ 1 + \frac{1}{9} = \frac{10}{9} \\ 1 + \frac{1}{10} = \frac{11}{10} \\ \vdots \\ 1 + \frac{1}{\square} = \frac{\square+1}{\square} \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{9}{8} \times \frac{10}{9} \times \frac{11}{10} \times \dots \times \frac{\square+1}{\square} = 25 \Rightarrow \frac{\square+1}{\square} = 25 \Rightarrow \square+1 = 200 \Rightarrow \square = 199$$

هر کدام از کسرها را به صورت زیر می‌نویسیم:

- ۶۱ - گزینه ۲

$$\frac{1}{12} + \frac{1}{20} + \frac{1}{30} + \frac{1}{42} + \frac{1}{56} = \frac{1}{3 \times 4} + \frac{1}{4 \times 5} + \frac{1}{5 \times 6} + \frac{1}{6 \times 7} + \frac{1}{7 \times 8}$$

$$= \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4} \right) + \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{5} \right) + \left(\frac{1}{5} - \frac{1}{6} \right) + \left(\frac{1}{6} - \frac{1}{7} \right) + \left(\frac{1}{7} - \frac{1}{8} \right) = \frac{1}{3} - \frac{1}{8} = \frac{5}{24}$$

$$(1+2+3+\dots+42)+(43 \times 3) = \frac{42 \times 43}{2} + 129 = 1032$$

با توجه به اولویت ضرب بر جمع داریم:

- ۶۲ - گزینه ۱

چون $= 0 / 75 - 0 = \frac{3}{4}$ است، پس حاصل کل عبارت صفر می‌باشد.

- ۶۳ - گزینه ۴

$$M = 3 - \frac{A}{A} = 3 - 1 = 2$$

فرض کنید $A = -\frac{1+15}{17-\frac{1}{31}}$ ، در این صورت:

- ۶۴ - گزینه ۲

1×1=1

$$11 \times 11 = 121$$

$$111 \times 111 = 12321$$

$$1111 \times 1111 = 123454321$$

1

$$11111111 \times 11111111 = 12345678987654321$$

از راهبرد حل مسئله ساده‌تر استفاده می‌کنیم:

۶۵ - گزینه ۴

- ۶۶ گزینه ۱

۶۷- گزینه ۱ از راهبرد حل مسئله ساده‌تر استفاده می‌کنیم؛ ابتدا می‌رویم سراغ دو کسر اول و بعد سه کسر اول و بعد سعی می‌کنیم
الگویی بین نتایج به دست آمده پیدا کنیم:

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} = \frac{3+1}{9} = \frac{4}{9}, \quad \frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} + \dots = \frac{9+3+1}{27} = \frac{13}{27}, \quad \frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} + \frac{1}{81} = \frac{27+9+3+1}{81} = \frac{40}{81}, \quad \frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \dots = ?$$

در هر مجموع، مخرج آخرین کسر است. در مورد صورت‌ها هم می‌شود گفت که صورت هر مجموع، مساوی جمع مخرج‌های قبلی و یک است:

$$\text{مجموع اول } \frac{1}{3} \text{ است} \Rightarrow \text{مجموع دوم } \frac{1+3}{3 \times 3} = \frac{4}{9} \Rightarrow \text{مجموع سوم } \frac{4+9}{3 \times 3 \times 3} = \frac{13}{27}$$

با همین روش جلو می رویم. فقط حواسمن باید باشد که $2187 = \underbrace{3 \times 3 \times \cdots \times 3}_{6\text{ تا}} = 3^6$

$$\text{مجموع چهارم} = \frac{40}{81} \Rightarrow \text{مجموع پنجم} = \frac{40+81}{81 \times 3} = \frac{121}{243} \Rightarrow \text{مجموع ششم} = \frac{121+243}{243 \times 3} = \frac{364}{729} \Rightarrow \text{مجموع هفتم} = \frac{364+729}{729 \times 3} = \frac{1093}{2187}$$

$$1 + \frac{1}{1} = \frac{2}{1}, \quad 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1}} = 1 + \frac{1}{2} = \frac{3}{2}, \quad 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1}}} = 1 + \frac{1}{3} = \frac{4}{3}, \quad 1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1 + \frac{1}{1}}}} = 1 + \frac{1}{4} = \frac{5}{4}$$

در هر مرحله مجموع صورت و مخرج کسر برای صورت آن کسر می شود مخرج کسر بعدی مرحله ۵ تا ۱ را بهمین

قاعده به دست می‌آوریم:

تخيّم: يابد سنه جاصا ضب جندتا ۲ و جندتا ۳ نزديك يك عدد مناس و یند مو شود:

$$\underbrace{2 \times 2 \times \cdots \times 2 \times 2}_{11} = 1024 \quad , \quad 3 \times 3 \times 3 \times 3 = 81$$

به طور تقریبی، ممکن است حاصل ضرب 1×10^3 و 1×10^4 تا 1×10^5 نظر گرفت. ادامه می‌دهیم:

$$\underbrace{2 \times 2 \times \dots \times 2 \times 2}_{100} \xrightarrow[\text{می شود}]{\text{هر ۱۰ تا ۲ تقریباً}} \underbrace{1000 \times 1000 \times \dots \times 1000}_{10 \text{ تا}} = 1000 \dots 0$$

حالاً میں وہیں ساعت تقریب حاصل ضرب ۳ ہوا:

$$\underbrace{3 \times 3 \times \cdots \times 3 \times 3}_{\text{لپا}} \xrightarrow[\text{می شود}]{\text{هر تا ۳ نظریاً}} \underbrace{\lambda \circ \lambda \circ \cdots \times \lambda \circ}_{\text{لپا}} = \underbrace{(\lambda \times \lambda \times \cdots \times \lambda)}_{\text{لپا}} \times \underbrace{1 \circ \cdots \circ \cdots \circ 1}_{\text{لپا}}$$

ا) این حا به بعد دقت کنید که $2 \times 2 \times 2 = 8$; یعنی حا صرا ضرب ۲ تا ۸ می شود حا صرا ضرب ۷۵ تا ۲:

$$\underbrace{\lambda \times \lambda \times \dots \times \lambda}_{1 \text{ مکان}} \times \underbrace{100000000}_{1 \text{ مکان}} = \underbrace{2 \times 2 \times 2 \times \dots \times 2}_{1 \text{ مکان}} \times \underbrace{100000000}_{1 \text{ مکان}} \rightarrow \begin{array}{l} \text{هر ۱۰۰۰ تقریباً} \\ \text{می شود} \end{array}$$

$$\underbrace{1 \times 1 \times \cdots \times 1}_{\text{左端}} \times \underbrace{2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \cdots}_{\text{中央}} \times \underbrace{1 \cdots 1}_{\text{右端}} = 32 \cdots$$

پس جواب نهایی می‌شود $320000 \times 100000 = 3200000000$ که ۷۸ رقمی است. یعنی تقریباً ۸۰ رقمی است.

اگر کل پول شخص را $\bigcirc$ در نظر بگیریم، با توجه به مسئله یک بار $\frac{1}{3}$ و بار دوم $\frac{1}{3} \bigcirc + 100$ تومان خرج کرده است.

پس پول باقیمانده او $100 - \frac{1}{3} \bigcirc = 3000 \Rightarrow \frac{1}{3} \bigcirc = 3100 \Rightarrow \bigcirc = 9300$ تومان است؛ یعنی

۷۱- گزینه ۱

$$\text{جرم آب} + \text{جرم لیوان} = 300 - 180 = 120 \text{ گرم} \quad \text{و} \quad 300 = \frac{5}{7} \text{ جرم آب} \quad \Rightarrow ? = \frac{7 \times 120}{5} = 168 \text{ گرم لیوان}$$

جرم لیوان ۱۳۲ گرم

$$\begin{array}{c|c} 6 & 120 \\ \hline 7 & ? \end{array} \Rightarrow ? = \frac{7 \times 120}{5} = 168 \text{ گرم آب} \quad \text{و} \quad 6 \text{ نان} = \frac{6}{7} \text{ بسته آرد} \Rightarrow ? = \frac{6 \times 6}{7} = 434 \text{ نان} \Rightarrow \text{هر بسته آرد} = \frac{6 \times 6}{62} = \frac{36}{62} \text{ نان}$$

$$\frac{125}{100} \times \bigcirc = 1 \Rightarrow 125 \bigcirc = 10000 \Rightarrow \bigcirc = \frac{10000}{125} = 80 \Rightarrow 100 - 80 = 20$$

مساحت مستطیل یک درصد کم می‌شود. $\Rightarrow \frac{11}{12} \times \frac{99}{100} = \frac{99}{100}$ مساحت جدید به مساحت قبل

وقتی $\frac{4}{11}$ از ظرفی خالی باشد، یعنی $\frac{7}{11}$ آن پر است. پس اختلاف $\frac{7}{11}$ و $\frac{2}{7}$ برابر 81 سی سی است:

$$\frac{7}{11} - \frac{2}{7} = \frac{49 - 22}{77} = \frac{27}{77} \Rightarrow \frac{27}{77} \Bigg| \frac{81}{?} \Rightarrow ? = \frac{77 \times 81}{27} = 231 \text{ سی سی}$$

۷۶- گزینه ۱ داریم: $5 \Bigg| \begin{array}{r} 7 \\ 0 / 71428571428571 \dots \end{array}$

بنابراین رقم‌های حاصل تقسیم عتا عتا تکرار می‌شوند. باقیمانده تقسیم 50 بر 6 برابر است با 2 ، پس دومین رقم تکرار یعنی عدد 1 جواب مسئله است.

برای حل مسئله از راهبرد رسم شکل استفاده می‌کنیم:

دفتر	خودکار
دفتر	۴۰۰
دفتر	۱۷۰۰
دفتر	۵۶۰۰
دفتر	۲۱۰۰

با توجه به شکل، $\frac{3}{8}$ از شکل برابر است با $2100 = 2100 + 400 + 1700$ ، پس: $2100 \times \frac{1}{3} = 700$ کل پول

۷۷- گزینه ۲ $\frac{1000}{3}$ قیمت خرید یک دانه پرتقال $\Rightarrow 1000$ خرید $\Rightarrow 3$ پرتقال

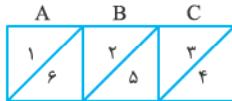
$\frac{2000}{5}$ قیمت فروش یک دانه پرتقال $\Rightarrow 400 = 400 - \frac{1000}{3} = \frac{200}{3}$ فروش $\Rightarrow 5$ پرتقال

فرض کنیم $\bigcirc$ پرتقال خریده و 10000 تومان سود برد، پس:

در بدشanson تین حالت 3 توب آبی و 3 توب سبز و 3 توب قرمز و 3 توب زرد برخواهیم داشت، یعنی 12 توب. ولی سیزدهمین توب را که برداریم، مطمئن هستیم که 4 توب هم رنگ داریم.

۷۸- گزینه ۳ فقط عدد 1 می‌تواند با 6 و عدد 2 با 5 و عدد 3 با 4 بیاید؛ زیرا در حالت‌های دیگر مجموع اعداد درون مربع‌ها برابر نخواهد شد.

اگر جای 1 و 6 را عوض کنیم، 2 حالت، جای 2 و 5 را عوض کنیم 2 حالت، جای 3 و 4 را عوض کنیم 2 حالت و در مجموع $2 \times 2 \times 2 = 8$ حالت داریم. برای هر کدام از این 8 حالت می‌توانیم خانه‌های A ، B و C را عوض کنیم، یعنی 6 حالت جایه‌جایی داریم، پس:

فقط دو تا از اضلاع مربع‌ها در محیط کل شکل به حساب می‌آیند، به علاوه دو ضلع دیگر که فقط در مربع‌های اول و آخر

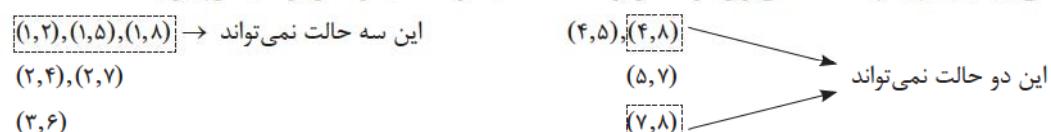
$$(2013 \times 2) + 2 = 4028$$

۲- گزینه - ۸۱

خواهند بود، س :

$$\text{جمع اعداد ۱ تا ۸ برابر } 36 = \frac{8 \times 9}{2} = 36$$

طوری برداریم که بر ۳ بخش پذیر باشد، چون مجموع کل بر ۳ بخش پذیر است، پس مجموع دو عدد باقیمانده نیز (که انتخاب نشده‌اند) بر ۳ بخش پذیر خواهد بود؛ یعنی باید بینیم به چند حالت می‌توان دو عدد را از ۱ تا ۳ انتخاب کرد که مجموعشان بر ۳ بخش پذیر باشد:

چو در صورت سؤال گفته شده عتا از اعداد ۱ تا ۸ پس منظور اعداد بین ۱ تا ۸، یعنی ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ می باشد و شامل اعداد ۱ و ۸ نیست.

جاده‌ها را نام‌گذاری می‌کنیم. اگر بخواهیم از شهر A به شهر B برویم ۴- گزینه ۳ مسیر مختلف داریم. از هر کدام که برویم برای قسمت دوم مسیر، ۵ اختیار مختلف داریم؛ ۳ مسیر مختلف می‌توان از A به C رفت. حواسمنان هست که مسیرهای $3 \times 5 = 15$ مسیر مختلف می‌توانند در یک قسمت مشترک باشند و ایرادی ندارد. مثل مسیرهای rm و rp که در r مشترک‌اند و یا مسیرهای sn و tn که در n مشترک‌اند. از هر کدام این ۱۵ مسیر متفاوت به C برویم. در برگشت در واقع یکی از مسیرهای t، s و r باید حذف شود و همین‌طور یکی از q، p، o، n و m، d، مسیر برگشت از C به B، ۴ اختیار بباء، جاده‌ها و از B به A ۲ اختیار وجود دارد و تعداد کل مسیر برگشت $4 \times 2 = 8$ است:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{تعداد کل مسیرهای رفت} = 15 \\ \text{تعداد کل مسیرهای برگشت} = 15 \times 8 = 120 \end{array} \right. \Rightarrow \text{تعداد کل مسیرهای رفت و برگشت} = 8$$

عدد دورقمی «قشنگ» باید یکان و دهگان یکسان داشته باشد، پس ۹ تا از این اعداد داریم: {۱, ۲, ..., ۸, ۹}. یکان و صدگان اعداد سه رقمی «قشنگ» یکی است و می تواند غیر از صفر هر رقمی باشد؛ یعنی ۹ گزینه برای انتخاب آنها داریم. هر عددی به این عنوان برای یکان و صدگان انتخاب شود، برای دهگان می توان از صفر تا نه به ۱۰ حالت یک رقم را انتخاب کرد، یعنی ۹ دسته ۱۰ تایی عدد «قشنگ» سه رقمی، داریم که می شود. ۹۰ عدد سه رقمی، ۹۰ عدد سه رقمی، ۵، مجموع ۹۹ تا عدد «قشنگ» داریم.

روش اول: تعداد حالت ها را که A حزء انتخاب شوندگان باشد می شود

۶۰: A. AB – AC – AD – AE – AF – AG برویم سراغ حالت‌هایی که انتخاب نشود، در

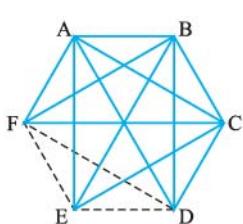
ترتیب حالت‌های (FG) و (EF,EG) و (DE-DF-DG)، (CD-CE-CF-CG) کل حالت‌ها می‌شود:

$$1+2+\dots+6 = \frac{6 \times 7}{2} = 21$$

روش دوم برای این که نفر اول برای جایزه‌گرفتن انتخاب شود چندتا گزینه وجود دارد؟ خوب معلوم است ۷ تا. هر کس انتخاب شود برای انتخاب نفر دوم چندتا گزینه وجود دارد؟ خوب باز هم خیلی معلوم است. یک نفر انتخاب شده و شش تا گزینه مانده؛ یعنی ما ۷ انتخاب عتایی داریم؛ یعنی $6 \times 7 = 42$ حالت، ولی حواسمن جمع است که اگر مثلاً آقای D به عنوان نفر اول انتخاب شود و آقای F به عنوان نفر دوم با این که آقای F نفر باشد و آقای D نفر دوم فرقی ندارد؛ یعنی نصف حالت‌های ما تکراری و بی‌فایده‌اند، پس جواب $= \frac{42}{2} = 21$ است.

۴- گزینه ۸۶ در این سؤال می خواهیم ببینیم: به چند حالت می شود دو نفر از میان ۷ نفر انتخاب شوند تا جایزه نگیرند و این همان

۸۷- گزینه ۲ تیم ایران را در نظر بگیرید. ما باید پنج بازی با دیگر اعضای گروه شش تابی داشته باشیم. در مرحله بعدی هشت تیم هستند که در مجموع هشت تیم دارند. کدام تیم از این هشت تیم میتواند در مجموع هشت تیم باشد.

- ۸۸ - گزینه ۲
بیایید حساب کنیم که در یک گروه چند بازی انجام می‌شود. اسم تیم‌های یکی از گروه‌ها را A، B، C، D، E و F می‌گذاریم. A با ۵ تیم بازی می‌کند در این صورت تمام تیم‌ها با A بازی کرده‌اند و باید با تیم‌های دیگر نیز بازی کنند. چند بازی دیگر برای B مانده است؟ ۴ تا. به سادگی می‌فهمیم که ۳ بازی دیگر با تیم‌های D، E و F برای C باقی مانده است. برای D دو تا بازی دیگر و بعد برای E فقط یک بازی با F می‌ماند؛ یعنی تعداد بازی‌ها در یک گروه برابر $\frac{5 \times 6}{2} = 15$ است.

۴ تا گروه داریم که در هر کدام ۱۵ بازی انجام می‌شود؛ یعنی $4 \times 15 = 60$ بازی در مرحله گروهی. در مرحله دوم ۸ تیم وجود دارد که دو تا دو تا با هم بازی می‌کنند و یکی از تیم‌ها حذف می‌شود؛ بنابران در این مرحله $= 4 \div 2 = 2$ بازی انجام می‌شود. در مرحله سوم 4 تیم وجود دارد که آنها نیز دو تا با هم بازی می‌کنند بنابراین در این مرحله $= 2 \div 2 = 1$ بازی و یک بازی در مرحله نهایی انجام می‌شود. دقت کنید که در این استدلال تیم دوم هم حذف شده محاسبه محسوب می‌شود و طبق صورت سؤال قبل، بین تیم‌های بازنشده هیچ بازی دیگری صورت نمی‌گیرد.

- ۸۹ - گزینه ۲
همه حالت‌ها را بررسی می‌کنیم:

اگر همه را درست زده باشد، امتیاز او می‌شود: $= 20 \times 4 + 0 \times 5$. در ادامه:

$$\text{از } 5 \text{ تا یکی غلط باشد} : 4 \times 4 + 1 \times (-1) = 15$$

$$\text{تا غلط باشد} : 3 \times 4 + 2 \times (-1) = 10$$

$$\text{با } 2 \text{ تا غلط باشد} : 2 \times 4 + 3 \times (-1) = 5$$

$$\text{با } 4 \text{ تا غلط باشد} : 1 \times 4 + 4 \times (-1) = 0$$

$$\text{پس هیچ وقت امتیاز او نمی‌شود.} : 0 \times 4 + 5 \times (-1) = -5$$

۹۰ - گزینه ۴
مجموع اعضا خانواده‌های ۴ نفره یک فامیل، حتماً مضربی از ۴ است و بین ۲۰ تا ۲۸ فقط ۲۴ مضرب ۴ است، پس برای این افراد نیاز به $\frac{24}{3} = 8$ میز ۳ نفره داریم.

۹۱ - گزینه ۱
ابتدا، زمان‌هایی که این دو دونده دور کامل می‌زنند را می‌نویسیم:

زمان‌هایی که دونده دوم، دور کامل می‌زنند:

زمان‌هایی که دونده اول، دور کامل می‌زنند:

دور اول: ۵۶

دور اول: ۴۲

دور دوم: $56 \times 2 = 112$

دور دوم: $42 \times 2 = 84$

دور سوم: $56 \times 3 = 168$

دور سوم: $42 \times 3 = 126$

دور چهارم: $42 \times 4 = 168$

بعد از این که ۱۶۸ ثانیه می‌گذرد دونده اول ۴ دور می‌زند و دونده دوم ۳ دور و برای اولین بار در نقطه شروع به هم می‌رسند، پس بعد از $6 \times 4 = 24$ دور (دونده اول)، این دونده‌ها برای ششمین بار در نقطه شروع به هم می‌رسند.

۹۲ - گزینه ۲
مقدار خرید و فروش پرتقال را یکی می‌کنیم: تومان 25000 : خرید 15 کیلوگرم پرتقال $\Rightarrow$ تومان 50000 : خرید 3 کیلوگرم پرتقال
تومان 30000 : فروش 15 کیلوگرم پرتقال $\Rightarrow$ 10000 : فروش 5 کیلوگرم پرتقال
یعنی با فروختن 15 کیلوگرم پرتقال $= 50000 - 25000 = 25000$ تومان سود می‌کند. پس برای این که 50000 تومان سود داشته باشد باید $10 \times 15 = 150$ کیلوگرم پرتقال بفروشد.

۹۳ - گزینه ۴
با استفاده از راهبرد زیرمسئله جلو می‌رویم: شیر اول به تنهایی استخر را در ۴ ساعت پر می‌کند؛ یعنی در هر ساعت $\frac{1}{4}$ استخر را پر می‌کند. شیرهای دوم و سوم هم به همین دلیل در یک ساعت، هر کدام $\frac{1}{8}$ استخر را پر می‌کنند؛ یعنی اگر فقط این سه شیر باز باشند، در یک ساعت $\frac{1}{2} = \frac{1}{8} + \frac{1}{8} + \frac{1}{8} = \frac{3}{8}$ استخر پر می‌شود.

هر کدام از شیرهای تخلیه در ۱۰ ساعت، کل استخر را خالی می‌کنند؛ یعنی در یک ساعت هر کدام $\frac{1}{10}$ استخر و همه با هم $\frac{1}{2} = \frac{1}{10} \times 5$ استخر را خالی می‌کنند. همان‌طور که می‌بینید، سرعت ورود و خروج آب یکسان است و هیچ وقت آبی در این استخر بالا نمی‌آید تا استخر پر شود. استخرا فقط وقتی پر می‌شود که سرعت ورود آب از خروج آن بیشتر باشد.

۹۴- گزینه ۱

در این سؤال حواستان باید باشد که هیچ کس در دو رشته فعال نیست:

$\frac{1}{5}$ ورزشکاران اهل فوتبال اند، پس باقی مانده می شود $\frac{3}{5}$. حالا $\frac{3}{5} \times \frac{3}{4} = \frac{9}{20}$ کل ورزشکاران اهل بوکس اند. $\frac{1}{4}$ باقی مانده اهل بوکس هستند، پس

باقی مانده باقی مانده اول، یعنی $\frac{9}{20} \times \frac{3}{4} = \frac{27}{80}$. حالا $\frac{27}{80}$ این عدد $\frac{9}{20}$ اهل والیبال و $\frac{1}{4}$ این عدد باقی مانده بعدی است:

$$\frac{5}{6} \times \frac{9}{20} = \frac{5 \times 9}{6 \times 20} = \frac{1 \times 9}{6 \times 20} = \frac{3}{40}$$

نصف $\frac{3}{40}$ یعنی $\frac{1}{2} \times \frac{3}{40} = \frac{3}{80}$ اهل کشتی و بقیه که باز هم می شود نصف $\frac{3}{40}$ یعنی $\frac{3}{80}$ نفر کارته باز هستند. $\frac{3}{80}$ کل افراد ۹ نفرند، پس کل

$$\text{اين افراد باقی مانده اين مرحله اند: } \frac{9}{3} = \frac{9 \times 80}{80} = 240 \text{ نفر.}$$

۹۵- گزینه ۱ بعد از ۳ ساعت $\frac{3}{11}$ شمع اول و $\frac{3}{7}$ شمع دوم می سوزد؛ یعنی $\frac{8}{11}$ شمع اول و $\frac{4}{7}$ شمع دوم باقی مانده است که با هم برابرند:

$$\frac{4}{7} \text{ باقی مانده طول شمع اول} = \frac{8}{11} \text{ باقی مانده طول شمع دوم} \Rightarrow \frac{\cancel{4}}{7} \times \frac{11}{\cancel{11}} = \frac{\cancel{8}}{11} \times \frac{\cancel{11}}{\cancel{2}}$$

دوتا دایره حداکثر می توانند در دو نقطه همیگر را قطع کنند. هر خط هم حداکثر در دو نقطه هر دایره را قطع می کند. مثل شکل رو به رو:

تا اینجا شد ۶ نقطه تقاطع. حالا خط دوم با هر دایره در دو نقطه و با خط در یک نقطه می تواند برخورد کند؛ یعنی حداکثر می توان ۵ نقطه تقاطع اضافه کند. به همین دلیل خط سوم حداکثر می تواند ۶ نقطه تقاطع جدید به شکل ما اضافه کند. شکل را ببینید:

$$\text{تعداد نقاط برخورد: } 6+5+6=17$$

از روش طرفین وسطین استفاده می کنیم: ۹۷- گزینه ۲

$$\begin{array}{c} \text{O} + \Delta \\ \text{O} - \Delta \end{array} \Rightarrow \text{O} + \Delta = 2\text{O} - 2\Delta \Rightarrow \Delta + 2\Delta = 2\text{O} - \text{O} \Rightarrow 3\Delta = \text{O}$$

$$\frac{\text{O} + 3\Delta}{2\text{O}} = \frac{\text{O} + \text{O}}{2\text{O}} = \frac{2\text{O}}{2\text{O}} = \frac{2}{2} \quad \text{پس:}$$

$$\frac{2}{2\text{O} - \frac{1}{4}} = \frac{14}{25} = \frac{2}{5} \Rightarrow 2\text{O} - \frac{1}{4} = 5 \Rightarrow 2\text{O} = 5\frac{1}{4} \Rightarrow \text{O} = \frac{5\frac{1}{4}}{2} = \frac{\frac{21}{4}}{2} = \frac{21}{8} \quad ۹۸- گزینه ۱$$

$$\frac{1}{3 + \frac{1}{7-\text{O}}} = \frac{3}{10} \Rightarrow 3 + \frac{1}{7-\text{O}} = \frac{10}{3} \Rightarrow 3 + \frac{1}{7-\text{O}} = 3 + \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{1}{7-\text{O}} = \frac{1}{3} \Rightarrow 7-\text{O}=3 \Rightarrow \text{O}=4 \quad ۹۹- گزینه ۲$$

روش اول: جمع سه مجھول طبیعی ۴ شده است، پس حتماً یکی از آنها ۲ است و دوتا از آنها ۱. از راهبرد حدس و آزمایش استفاده می کنیم. فرض کنیم $\text{O} = 1$ $\Delta = 2$ $\square = 3$:

حالا فرض کنیم $\text{O} = 2$ و $\Delta = 1$ $\square = 2$:

باز هم نشد. $\text{O} = 1$ $\Delta = 2$ $\square = 1$ را امتحان می کنیم:

حالا می رویم تا مقدار کسر را به دست آوریم:

$$\frac{2\Delta + \square}{\text{O}} = \frac{2 \times 1 + 2}{1} = 4$$

خوبی

۹۰- ۹۱- ۹۲- ۹۳- ۹۴- ۹۵- ۹۶- ۹۷- ۹۸- ۹۹- ۱۰۰

مدادوچان

تیزهوشان

فصل اول: تفکر و تجربه

۱۰۴۳- کودکی که تازه لب به سخن گشوده است، شروع به پرسیدن درباره محیط پیرامون خود می‌کند. روانشناسان معتقدند تمامی سوالات باید به درستی و سادگی توسط والدین پاسخ داده شوند تا کدام ویژگی کودک تقویت شود؟

- (۱) سخنوری   (۲) هوش   (۳) کنجکاوی   (۴) استعداد

۱۰۴۴- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) علم شامل هر نوع آگاهی، دانش و معلوماتی است که انسان به آن‌ها آگاهی پیدا کرده است.

(۲) علم شیمی، علم مطالعه ماده، حرکت و رفتار آن است.

(۳) علوم تجربی، شامل علومی است که از راه ارتباط انسان با محیط پیرامون به دست می‌آید.

(۴) مطالعه ویژگی‌ها، رفتارها و برهم‌کنش جانداران و محیط اطراف، علوم زیستی نامیده می‌شود.

۱۰۴۵- هدف از مشاهده در مطالعات علمی چیست؟

- (۱) به دست آوردن اطلاعات ضروری   (۲) توجه به جزئیات
 (۳) بررسی زمان رخدادن وقایع   (۴) تقویت و استفاده از حواس پنج‌گانه

۱۰۴۶- بعد از جمع‌آوری نمونه‌های گیاهی از یک منطقه، برای طبقه‌بندی آن‌ها براساس خصوصیات مختلف، اولین قدم کدام گزینه است؟

- (۱) مقایسه   (۲) جمع‌آوری اطلاعات   (۳) ثبت و گزارش یافته‌ها   (۴) استفاده از منابع مناسب

۱۰۴۷- یادگیری مهارت مشاهده درست، به کدام منظور انجام نمی‌شود؟

- (۱) جمع‌آوری شواهد   (۲) طراحی تحقیق   (۳) مقایسه   (۴) طبقه‌بندی

۱۰۴۸- کدام یک از موارد زیر در تقویت مهارت کاربرد ابزار، نقشی ندارد؟

- (۱) آزمایش   (۲) مدل‌سازی   (۳) استنباط   (۴) نقاشی

۱۰۴۹- کدام یک از مهارت‌های زیر براساس مشاهدات و شواهد استوار نیست؟

- (۱) پیش‌بینی   (۲) استنباط کردن   (۳) حدس‌زنی   (۴) فرضیه‌سازی

۱۰۵۰- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) درستی یا نادرستی پیش‌بینی با جستجو در منابع و جمع‌آوری اطلاعات تعیین می‌گردد.

(۲) پیش‌بینی باید بر اصول و قواعد علمی استوار باشد.

(۳) فرضیه و پیش‌بینی باید قابل آزمایش باشند.

(۴) تفسیر یافته‌ها نقطه نهایی فرایند یادگیری است.

۱۰۵۱- در یک آزمایش، نمونه‌های بیمار از یک گروه جانوری که از نظر نوع آلودگی حدس زده شده‌اند، مورد بررسی قرار می‌گیرند. این مرحله کدام‌یک از مراحل یک روش علمی است و چه کاربردی دارد؟

(۱) فرضیه‌سازی - حدس و گمان‌هایی که بر پایه اطلاعات به دست آمده، اعلام می‌شوند.

(۲) جمع‌آوری اطلاعات - با استفاده از نتایج به دست آمده توسط محققان دیگر، اطلاعات بیشتری به دست می‌آورند.

(۳) تفسیر یافته‌ها - با استفاده از نتایج به دست آمده نظریه می‌سازند.

(۴) آزمایش فرضیه - با انجام آزمایش‌های گوناگون درست‌بودن فرضیه‌ها را مشخص می‌کنند.

۱۰۵۲- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های نظریه نیست؟

(۱) نظریه، پدیده‌های طبیعی را تفسیر می‌کند.

(۳) نظریه می‌تواند پدیده‌های آینده را پیش‌بینی کند.

(۲) نظریه براساس اطلاعات جمع‌آوری شده از یک مسئله علمی به دست می‌آید.

(۴) نظریه برایند چند فرضیه است.

خوب

۱۰۲

۱۰۵۳- دانشمندان با بررسی زندگی خفاش‌ها و نحوه شکار کردن آن‌ها در شب توانستند روشی برای شناسایی زبردربایی‌ها پیدا کنند. بررسی زندگی این جانوران و استفاده از این اطلاعات در پیشرفت تکنولوژی، جزء کدام‌یک از گروه‌های علوم است؟

- (۱) علوم کاربردی - فناوری
- (۲) علوم کاربردی - علوم م Hispano
- (۳) علوم م Hispano - فناوری
- (۴) علوم م Hispano - علوم م Hispano

۱۰۵۴- کدام گزینه زیر نادرست است؟

- (۱) وجود گروه شاهد در یک آزمایش سبب بالارفتن تعداد تکرارها در آزمایش می‌شود.
- (۲) تبدیل علم به عمل سبب ایجاد تکنولوژی پیشرفته می‌شود.
- (۳) اغلب فناوری‌ها آسیب‌های زیست‌محیطی ایجاد می‌کنند.
- (۴) تولید انرژی الکتریکی از نیروی باد از جمله علوم کاربردی است.

۱۰۵۵- نوزادی که به دنیا آمده است، هر ماه تحت بررسی کامل رشدی در مراکز بهداشتی قرار می‌گیرد. کدام‌یک از مهارت‌های زیر نقش مهمی در این بررسی ایفا می‌کند؟

- (۱) مشاهده
- (۲) پیش‌بینی
- (۳) فرضیه‌سازی
- (۴) اندازه‌گیری

۱۰۵۶- اطلاعات به دست آمده و نتایج حاصل از آزمایشات، به مرور زمان فراموش می‌شوند. برای حفظ این نتایج کدام مهارت مورد نیاز است؟

- (۱) مدل‌سازی
- (۲) یادداشت‌برداری
- (۳) ارتباط با دیگران
- (۴) طبقه‌بندی

۱۰۵۷- کدام‌یک از موارد زیر از مراحل حل شدن یک ماده در حلال نیست؟

- (۱) جداشدن مولکول‌های ماده حل شده از یکدیگر
- (۲) جداشدن مولکول‌های ماده حل شده از یکدیگر
- (۳) تغییر شکل حلال بعد از حل شدن ماده حل شونده
- (۴) پراکندگی یکسان مولکول‌های حل شده در بین مولکول‌های حلال

۱۰۵۸- در کدام‌یک از مهارت‌های زیر سایر مهارت‌ها نیز به کار می‌روند؟

- (۱) طبقه‌بندی
- (۲) کاربرد ابزارها
- (۳) مشاهده
- (۴) طراحی، تحقیق و آزمایش

۱۰۵۹- سدیم کلرید از چه نوع ذراتی تشکیل شده است و در کدام حلال به خوبی حل می‌شود؟

- (۱) مولکول - آب
- (۲) ذرات یون - آنالو
- (۳) مولکول - آنالو
- (۴) ذرات یون - آب

۱۰۶۰- یک محلول شامل 100cc آب و 70cc اتانول است. در این محلول، کدام ماده حل شونده و کدام حلال است؟

- (۱) آب حلال - اتانول حل شونده
- (۲) اتانول حلال - آب محلول
- (۳) آب حلال - آب حل شونده
- (۴) اتانول محلول

فصل دوم: اندازه‌گیری در علوم و ابزارهای آن

۱۰۶۱- در اندازه‌گیری وزن اجسام به کمک نیروسنجه:

- (۱) هر چهقدر نیروسنجه بیشتر کشیده شود، وزن جسم بیشتر است.

(۲) کشیدن نیروسنجه علاوه بر وزن جسم به سایر مشخصات آن مانند حجم نیز وابسته است.

(۳) میزان تغییر طول فنر نیروسنجه تنها به وزن جسم بستگی دارد.

(۴) با یک نیروسنجه، به تنها یعنی نمی‌توان وزن اجسام را اندازه‌گرفت.

۱۰۶۲- روزی علی برای جشن تولد دوستش محمد به خانه آن‌ها رفته بود و پس از بازگشت در میان صحبت با مادرش چند جمله گفت که عده‌هایی در آن‌ها وجود داشت. کدام‌یک از جملات زیر اندازه‌گیری محسوب نمی‌شود؟

- (۱) فاصله خانه ما تا خانه محمد 53 قدم بود.
- (۲) ارتفاع خانه آن‌ها تقریباً 3 برابر خانه ما بود.
- (۳) طول اتاق محمد 4 وجب از اتاق من بیشتر بود.
- (۴) طی کردن فاصله خانه ما تا آن‌ها به اندازه 128 ضربان قلب من طول کشید.

- ۱۰۶۳- تعریف یک یکای بین‌المللی برای هر کمیت توسط دانشمندان چه فایده‌ای دارد؟
- ۱) نتایج آزمایش‌هایی که دانشمندان انجام می‌دهند، مثل هم خواهد شد.
  - ۲) دقت اندازه‌گیری‌های دانشمندان افزایش خواهد یافت.
  - ۳) عده‌های حاصل از اندازه‌گیری‌ها مقایسه‌پذیر خواهند بود.
  - ۴) تمام اختلاف‌نظرها در مباحث علمی پایان خواهد یافت.
- ۱۰۶۴- پرویز که قصد داشت برای یک سفر اکتشافی شش‌ماهه به قطب جنوب برود، یک ساعت مچی ارزان قیمت از دست‌فروشان مترو خرد.
اما هنگامی که به قطب رسید، فهمید که ساعت او در مقایسه با ساعت سایر همسفرانش در هر روز ۴ ثانیه جلو می‌افتد. در پایان سفر پرویز، ساعت او چند دقیقه جلوتر از ساعت‌های دیگر خواهد بود؟
۱) حدود ۱۲	۲) حدود ۷۲	۳) حدود ۱۲۰	۴) حدود ۲۴۰
- ۱۰۶۵- برای افزایش دقت اندازه‌گیری از کدام یک از روش‌های زیر می‌توان کمک گرفت؟
- الف) از یکاهای کوچک‌تر برای بیان نتایج استفاده کرد.
  - ب) اندازه‌گیری را تکرار نمود و میانگین گرفت.
  - ج) از وسایل اندازه‌گیری با دقت بالاتر استفاده کرد.
۱) الف و ب	۲) ب و ج	۳) الف و ج	۴) هر سه مورد
- ۱۰۶۶- کدام یک از گزینه‌های زیر یکای اصلی کمیت موردنظر نیست؟
۱) ثانیه برای زمان	۲) سانتی‌متر برای طول	۳) کیلوگرم برای جرم	۴) نیوتون برای نیرو
- ۱۰۶۷- یک انسان بالغ در هر دقیقه ۱۵ بار تنفس می‌کند و در هر بار تنفس حدود ۵۰۰ میلی‌لیتر هوا را وارد ریه‌های خود می‌نماید. یک فرد ۵۰ ساله در طول عمر خود تقریباً چند متر مکعب هوا تنفس کرده است؟
۱) ۲۰۰۰۰۰	۲) ۲۰۰۰۰	۳) ۲۰۰۰	۴) ۲۰۰
- ۱۰۶۸- یک مکعب فلزی در آب فرومی‌رود، در حالی که یک مکعب چوبی روی آب می‌ماند، زیرا:
- ۱) نسبت جرم به حجم چوب از آب کم‌تر است.
  - ۲) حجم مکعب چوبی بیشتر است.
  - ۳) جرم مکعب فلزی بیشتر است.
  - ۴) کشش سطحی آب مانع فرورفتگی مکعب چوبی است.
۱) جرم ۳۰۰ گرم و وزن ۳ نیوتون	۲) جرم ۵۰ گرم و وزن ۵ / نیوتون	۳) جرم ۳۰۰ گرم و وزن ۵ / نیوتون	۴) جرم ۵۰ گرم و وزن ۵ / نیوتون
- ۱۰۶۹- اگر جرم جسمی در روی زمین ۳۰۰ گرم و وزن آن حدود ۳ نیوتون باشد، کدام گزینه ممکن است جرم و وزن آن روی کره ماه را نشان دهد؟
۱) ۲۰۰۰ گرم و وزن ۳ نیوتون	۲) ۲۰۰ گرم و وزن ۵ / نیوتون	۳) ۲۰۰ گرم و وزن ۵ / نیوتون	۴) ۲۰۰ گرم و وزن ۵ / نیوتون
- ۱۰۷۰- چگالی جسمی با حجم ۲۰۰ سانتی‌متر مکعب و جرم ۲۰ گرم، چند گرم بر سانتی‌متر مکعب است؟
۱) ۱۰	۲) ۰/۱	۳) ۲۰	۴) ۴۰۰
- ۱۰۷۱- اگر جرم جسمی که کل آن از یک نوع ماده ساخته شده را نصف کنیم:
- ۱) چگالی آن نیز نصف خواهد شد.
  - ۲) حجم آن نیز نصف خواهد شد.
  - ۳) ممکن است چگالی نیمی از جسم بیشتر از چگالی نیمه دیگر آن بشود.
  - ۴) حجم آن تغییری نخواهد کرد.
۱) چگالی آن نیز نصف خواهد شد.	۲) حجم آن نیز نصف خواهد شد.	۳) ممکن است چگالی نیمی از جسم بیشتر از چگالی نیمه دیگر آن بشود.	۴) حجم آن تغییری نخواهد کرد.
- ۱۰۷۲- در یک بشکه نفت به قطر ۱ متر که از سطح صاف خود روی زمین قرار گرفته است، ۱۰۰۰ لیتر نفت ریخته شده است. ارتفاع نفت درون بشکه چند سانتی‌متر است؟ ($\pi = 3$)
۱) ۳۳	۲) ۶۶	۳) ۱۰۰	۴) ۱۳۳

۱۰۷۳- اگر یک وزنه آزمایشگاهی ۵۰ گرمی را درون استوانه مدرج بیندازیم، سطح آب را از ۲۲۵ میلی‌متر به ۲۵۰ میلی‌متر خواهد رساند. چگالی وزنه چند گرم بر سانتی‌متر مکعب بوده است؟

۰ / ۲ (۴)   ۰ / ۵ (۳)   ۲ (۲)   ۵ (۱)

۱۰۷۴- یک منبع آب خالی ۲ متر مکعب حجم و ۵۰ کیلوگرم جرم دارد. اگر ۴۵۰ لیتر آب درون آن بريزیم، چگالی منبع پر از آب چقدر خواهد شد؟

(۱) ۲۵۰ کیلوگرم بر متر مکعب
 (۲) ۲۲۵ کیلوگرم بر متر مکعب
 (۳) ۲۵ کیلوگرم بر متر مکعب
 (۴) اطلاعات سؤال برای محاسبه چگالی کافی نیست.

۱۰۷۵- بيان کدام‌یک از ویژگی‌های فردی یک دانش‌آموز با بقیه متفاوت است؟

(۱) رنگ چشم   (۲) طول بینی   (۳) حداقل مدت زیر آب ماندن   (۴) جرم مغز

۱۰۷۶- روزی یک معلم فیزیک دانش‌آموزان کلاسش را به ترتیب طول و جب آن‌ها به صفر کرد و از نفر اول و آخر صفر خواست که طول میز معلم را وجب کنند. یکی از آن‌ها طول میز را ۷ وجب و ۴ انگشت و دیگری طول میز را ۵ وجب و ۳ انگشت اندازه گرفت. دلیل اختلاف اندازه‌گیری آن‌ها چیست؟

(۱) دانش‌آموزان در اندازه‌گیری به میزان کافی دقت نکرده‌اند.
 (۲) اندازه‌گیری با خطأ همراه بوده است.
 (۳) اندازه‌یکای مورد استفاده توسط این دو دانش‌آموز یکسان نبوده است.
 (۴) وجہ یکای اندازه‌گیری طول نیست.

۱۰۷۷- چند دانش‌آموز طول کلاس را با خط‌کش‌هایی با دقت میلی‌متر اندازه گرفته‌اند. کدام عدد گزارش شده غلط است؟

(۱) ۵۶۷۸ میلی‌متر   (۲) ۵۷۱ / ۴ سانتی‌متر   (۳) ۵۶۸ / ۳۲ سانتی‌متر   (۴) ۵ / ۶۹۲ متر

۱۰۷۸- دانش‌آموزی برای ساختن یک استوانه مدرج یک لیوان بزرگ با سطح قاعده ۵۰ سانتی‌متر مربع و ارتفاع ۲۰ سانتی‌متر برداشت و با علامت‌گذاری ارتفاع آن را به ۲۵ قسمت مساوی تقسیم کرد، سپس او حجم چند مایع درون یخچال را به کمک استوانه مدرج خود اندازه گرفت. کدام‌یک از اعدادی که او نوشته غلط است؟

(۱) حجم شیر ۴۲۰ سانتی‌متر مکعب
 (۲) حجم آبمیوه ۴۰۰ سانتی‌متر مکعب
 (۳) حجم آب خنک ۳۲۰ سانتی‌متر مکعب

۱۰۷۹- وقتی می‌گوییم چگالی جسمی ۳۰ گرم بر سانتی‌متر مکعب است، یعنی:

(۱) هر یک گرم از آن ۳۰ سانتی‌متر مکعب حجم دارد.
 (۲) برای اندازه‌گیری چگالی آن حداقل به ۳۰ سانتی‌متر مکعب از آن نیاز داریم.
 (۳) چگالی آن ۳ کیلوگرم در لیتر است.
 (۴) هر سانتی‌متر مکعب از آن ۳۰ گرم جرم دارد.

۱۰۸۰- دانش‌آموزان تیم فوتبال کلاس هفتم یک می‌خواهند طوری درون دروازه قرار گیرند که کل مساحت آن را پر کنند. اگر ارتفاع دروازه ۲ متر، عرض آن ۴ متر و مساحت هر بازیکن حدود ۵۰۰۰ سانتی‌متر مربع باشد، برای این کار به چند نفر نیاز خواهد بود؟

۱۰۸۱- روزی محمد تصمیم گرفت چگالی قسمت نرم بدن یک لاک پشت را محاسبه کند. او برای این کار یک لاک خالی پیدا کرد و دید که در آن ۳ بطری آب معدنی ۵ / ۰ لیتری جا می‌شود و جرم لاک و آب درون آن ۳ کیلوگرم است، سپس یک لاک پشت زنده به همان اندازه یافت و جرم آن را ۲۷۰۰ گرم اندازه‌گیری کرد. چگالی بدن لاک پشت چند گرم در لیتر است؟

۴۰۰ (۴)   ۵۰۰ (۳)   ۸۰۰ (۲)   ۱۰۰۰ (۱)

۱۰۸۲- یک کامیون که ظرفیت حمل ۱۰ تن بار را دارد، می‌خواهد یک سنگ معدنی با چگالی ۵ گرم بر سانتی‌متر مکعب را جابه‌جا کند. حداقل چند لیتر سنگ را می‌توان بار این کامیون کرد؟

۲۰۰۰۰ (۴)   ۲۰۰۰ (۳)   ۲۰۰ (۲)   ۲۰ (۱)

۱۰۸۳- احمد تصمیم گرفت برای خود یک ترازو بسازد، او برای این کار فنری را کنار دیوار آویزان کرد. سپس تعداد زیادی سیب که جرم هر کدام ۱۰۰ گرم بود را تهیه کرد. او ابتدا یک سیب را از فنر آویزان کرد و علامتی روی دیوار گذاشت، سپس دانه دانه به سیب‌های آویزان شده اضافه کرد و روی دیوار علامت گذاشت. روز بعد او در کلاس علوم ادعای کرد که جرم وسایل زیر را با ترازوی دست‌ساز خود اندازه‌گیری کرده است.
کدام عدد اشتباه است؟

- (۱) جرم برادر کوچک‌ترم: ۸۶۰۰ گرم
 (۲) جرم تایر ماشین پدرم: ۱۲۴۰۰ گرم
 (۳) جرم بزرگ‌ترین کفگیر مادرم: ۱۷۰۰ گرم
 (۴) جرم چراغ مطالعه من: ۲۴۵۰ گرم

۱۰۸۴- روزی ۱۰۰ نفر دانش‌آموزان یک مدرسه به استخر رفته بودند. آن‌ها تصمیم گرفتند هم‌زمان درون آب استخر بپرند و از میزان بالاً‌مدن آب، حجم خود را بیابند. اگر طول استخر ۲۰ متر و عرض آن ۱۰ متر باشد و در اثر این کار آب آن ۵ سانتی‌متر بالا بیاید، حجم هر دانش‌آموز به طور میانگین چند متر مکعب خواهد بود؟

- ۱۰۸۵- اگر در ۲ کیلوگرم عدس، تعداد ۸۰۰ عدد از آن وجود داشته باشد، جرم هر عدس چند گرم است؟
 (۱) ۱/۱۲
 (۲) ۰/۱۲
 (۳) ۱۰/۰۱
 (۴) ۰/۰۱

۱۰۸۶- ماشین پدر نرگس در هر ۱۰۰ کیلومتر از جاده، ۹ لیتر بنزین مصرف می‌کند. او برای آن که فاصله ۱۶۰۰ کیلومتری تهران تا بندرعباس را برود و برگردد، به چند لیتر بنزین نیاز دارد؟

- ۱۰۸۷- یک انبار روباز، ۱۰ متر طول و ۶ متر عرض دارد. اگر در آن ۱۲۰۰ جعبه با ابعاد ۳۰×۲۰×۵۰ سانتی‌متر قرار داده شود، به طوری که سطح انبار تا ارتفاع موردنظر کاملاً پر شود، ارتفاع آن‌ها چقدر خواهد شد؟
 (۱) ۶ متر
 (۲) ۶ سانتی‌متر
 (۳) ۶۰ سانتی‌متر
 (۴) ۲۸۸

۱۰۸۸- اگر حجم وحید ۱/۵ برابر جoad و چگالی جoad ۲/۱ برابر چگالی وحید باشد، جرم وحید چند برابر جرم جoad خواهد بود؟

- ۱۰۸۹- مدت زمانی که در طول یک سال در خواب هستید حدوداً چند ساعت است؟
 (۱) ۱/۲۵ برابر
 (۲) ۰/۷۵ برابر
 (۳) ۱/۵ برابر
 (۴) ۰/۸ برابر

در سؤال‌های زیر، کمیت‌های خواسته شده را تخمین بزنید و بهترین گزینه را انتخاب نمایید.

- ۱۰۹۰- در کتاب درسی علوم پایه هفتم، چند کلمه وجود دارد؟
 (۱) ۲۵۰۰۰
 (۲) ۲۵۰۰۰۰
 (۳) ۲۵۰۰۰۰۰
 (۴) ۲۵۰۰۰۰۰۰

- ۱۰۹۱- مردم تهران برای یک ساعت نفس‌کشیدن، به چند متر مکعب هوای تمیز نیاز دارند؟
 (۱) ۴۵۰۰۰۰۰
 (۲) ۴۵۰۰۰۰۰۰
 (۳) ۴۵۰۰۰۰۰۰۰
 (۴) ۴۵۰۰۰۰۰۰۰۰

- ۱۰۹۲- اگر یک مورچه مسیر تهران - مشهد را طی کند، چند روز در راه خواهد بود؟
 (۱) ۱۰۰۰۰
 (۲) ۱۰۰۰۰۰
 (۳) ۱۰۰۰۰۰۰
 (۴) ۱۰۰۰۰۰۰۰

- ۱۰۹۳- در فشرده‌ترین حالت، چند بازیکن فوتبال را می‌توان در زمین چمن ورزشگاه آزادی جا داد؟
 (۱) ۵۰۰۰۰۰۰
 (۲) ۵۰۰۰۰۰۰۰
 (۳) ۵۰۰۰۰۰۰۰۰
 (۴) ۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰

- ۱۰۹۴- اگر چگالی بتن را ۲۰۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب فرض کنیم، جرم برج میلاد چند تن خواهد بود؟
 (۱) ۶ میلیون
 (۲) ۶۰ هزار
 (۳) ۶۰۰ هزار
 (۴) ۶ هزار

۱۰۹۵- اگر همه انسان‌های روی زمین بمیرند و آن‌ها را به صورت یکنواخت زیر خاک‌های زمین دفن کنند، چه قدر به ارتفاع زمین افزوده خواهد شد؟ (راهنمایی: تنها ۳۰ درصد زمین خشکی است).

(۱) ۵ متر   (۲) ۵ سانتی‌متر   (۳) ۵٪ میلی‌متر   (۴) ۵ میکرومتر

۱۰۹۶- با پشت سر هم قراردادن سیگارهایی که ایرانی‌ها در یک روز می‌کشنند، چه طولی به دست خواهد آمد؟

(۱) ۱۴۰ کیلومتر   (۲) ۱۴۰۰ کیلومتر   (۳) ۱۴۰۰۰ کیلومتر   (۴) ۱۴۰۰۰۰ کیلومتر

۱۰۹۷- اگر فردی هر شب یک بشقاب برنج میل کند، تعداد کل برنج‌هایی که در طول یک‌سال می‌خورد، چه قدر خواهد بود؟

(۱) ۵۰۰ هزار   (۲) ۵۰ هزار   (۳) ۵ هزار   (۴) ۵۰۰ (۴)

فصل سوم: اتم‌ها، الفبای مواد

مواد در تمام بخش‌های زندگی ما وجود دارند

۱۰۹۸- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) یخ و بخار آب، خواص شیمیایی متفاوتی دارند.   (۲) خواص هر ماده وابسته به ذرات سازنده آن است.

(۳) نوع و میزان جنبش ذرات یخ و بخار آب با یکدیگر متفاوت است.   (۴) محیط اطراف ما متشکل از مواد و انرژی است.

۱۰۹۹- مهندسین معماری در نمای ساختمان‌ها از سنگ مرمر استفاده می‌کنند. کدام گزینه دلیل استفاده از این سنگ نیست؟

(۱) استحکام و مقاومت   (۲) تنوع رنگ   (۳) متشکل از بلورهای مکعبی‌شکل   (۴) زیبا و قیمتی

۱۱۰۰- تنوع رنگ در سنگ مرمر به دلیل وجود کدام املاح در این سنگ است؟

(۱) آلومینیم، آهن   (۲) آلومینیم، منیزیم   (۳) کربن، آلومینیم، منیزیم   (۴) کربن، منیزیم

۱۱۰۱- متخصصین علم پزشکی ظروف پلاستیکی یک بار مصرف را منع می‌کنند و عقیده دارند برای سلامت انسان بسیار مضر هستند؛ علت کدام گزینه است؟

(۱) طول عمر بالای این مواد   (۲) عدم بازیافت این مواد

(۳) مقاومت‌بودن در برابر حرارت

۱۱۰۲- در دنیای مدرن امروز با جایگزین‌شدن سوخت‌ها و منابع انرژی جدید، ولی همچنان نفت خام دارای اهمیت زیادی در صنعت و اقتصاد کشورها است. در تولید کدام ماده زیر نیازی به این ماده به عنوان ماده اولیه نیست؟

(۱) آنتی‌بیوتیک‌ها و داروها   (۲) کودهای شیمیایی   (۳) الیاف مصنوعی   (۴) شیشه

۱۱۰۳- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) نفت خام، مایعی سیاه با بوی خاص است.

(۴) هیدروژن و کربن نمونه‌های تشکیل‌دهنده نفت خام هستند.

(۳) گاز طبیعی بی‌رنگ، بی‌مزه با بوی نامطبوع است.

۱۱۰۴- فردی با علائم اسهال و استفراغ شدید به مرکز درمانی مراجعه می‌کند. در اولین اقدام درمانی برای او سرم تزریقی تجویز می‌شود. کدام ماده در این سرم وجود دارد و به چه علت استفاده می‌شود؟

(۱) سدیم هیدروکسید - کاهش آب میان‌بافتی

(۳) سدیم کلرید - کاهش آب میان‌بافتی

۱۱۰۵- کدام یک از مواد زیر در مراحل مختلف عکاسی نقشی ندارد؟

(۱) نفت خام   (۲) زغال‌سنگ   (۳) کلر   (۴) گاز طبیعی

پاسخ‌های تشریحی علوم

- کنجدکاوی یکی از ویژگی‌های بارز انسان است. اگر حس کنجدکاوی کودک به درستی پاسخ داده شود، سبب می‌شود کودک با قدرت تفکر و ذهن کنجدکاو و خلاق خود، در صدد یافتن راههای سازنده برای زندگی بهتر شود.**
- علم شیمی، علم مطالعه ساختار، خواص ترکیبات و شکل مواد می‌باشد و علم مطالعه ماده، حرکت و رفتار آن، علم فیزیک است.**
- هدف از مشاهده، تقویت و استفاده از همه حواس بوده و نتیجه مشاهده، جمع‌آوری اطلاعات ضروری است.**
- مقایسه کردن و بررسی شباهت‌ها و تفاوت‌ها بین نمونه‌های جمع‌آوری شده، مقدمه‌ای برای رسیدن به یک طبقه‌بندی درست است.**
- مشاهده به سه منظور مقایسه، طبقه‌بندی و جمع‌آوری شواهد و اطلاعات انجام می‌شود.**
- مواردی نظری نقاشی کردن، آزمایش و مدل‌سازی در تقویت مهارت کاربرد ابزار، نقش مهمی دارند، ولی استنباط، مشاهدات را تفسیر می‌کند و در کاربرد ابزار نقشی ندارد.**
- حدس و گمان مبنای دقیقی ندارند و براساس شواهد و مشاهدات استوار نیستند. توضیحی که برای استنباط از مشاهدات ارائه می‌شود، فرضیه‌سازی نام دارد؛ در نتیجه فرضیه‌سازی نیز بر مبنای مشاهدات استوار است.**
- بهترین راه مطالعه درستی یا نادرستی پیش‌بینی، طراحی و انجام آزمایشات و بررسی نتایج آن هاست.**
- در مرحله فرضیه، حدس و گمان‌هایی برای یافتن علت آلودگی جانوران زده می‌شود و در مرحله آزمایش فرضیه با انجام آزمایش‌های گوناگون، درست یا نادرست بودن فرضیه‌ها مشخص می‌گردد.**
- براساس اطلاعات جمع‌آوری شده از یک پدیده، فرضیه‌سازی می‌شود، در نتیجه گزینه (۲) از ویژگی‌های نظریه نیست.**
- اسرار و قوانین حاکم در طبیعت و شناسایی آن‌ها از جمله علوم محض هستند، مانند شناسایی و بررسی روش زندگی خفash‌ها و استفاده از این اطلاعات در ساخت و پیشرفت تجهیزات و علوم از جمله علوم کاربردی و فناوری می‌باشد.**
- گروه شاهد، یک گروه از نمونه‌ها بوده که وجود آن‌ها نتیجه آزمایش را قابل اعتمادتر می‌کند.**
- استفاده درست از وسایل اندازه‌گیری مانند متر، ترازو، دماستنج و داشتن مهارت در استفاده از آن‌ها نقش مهمی در بررسی رشد نوزاد جهت تعیین قد، وزن، اندازه دور سر و دمای بدن ایفا می‌کند.**
- اطلاعات و نتایج به دست آمده از مشاهدات و آزمایشات لازم است به شکل نمودار یا جدول، یادداشت‌برداری شود تا بتوان آن‌ها را در مدت‌زمان طولانی نگه‌داری کرد.**
- در هنگام تشکیل محلول، ماده حل‌شونده تغییر شکل می‌دهد، نه ماده حلال؛ در نتیجه گزینه (۳) پاسخ درست می‌باشد.**
- در هنگام ابداع یا طرح یک آزمایش و انجام آن سایر مهارت‌ها مانند طبقه‌بندی، کاربرد ابزار و مشاهده به کار برده می‌شوند.**
- سدیم کلرید یا نمک خوراکی یک ترکیب یونی است و در آب به خوبی حل می‌شود.**

خرید

۵۰۰۰۰۰۰۰۰

۳۹۶

- ۱۰۶۰ - گزینه ۱** اگر تغییر حالت در مواد هنگام تشکیل محلول ایجاد نشود، ماده‌ای که مقدار کمتری داشته باشد، ماده حل‌شونده و ماده بیشتر حلال است.
- ۱۰۶۱ - گزینه ۱** هر چقدر وزن جسم بیشتر باشد، نیروی کششی که به فنر نیروسنجه وارد می‌شود بیشتر خواهد بود و بیشتر کشیده خواهد شد. همچنین میزان تغییر طول فنر نیروسنجه علاوه بر وزن جسم، به مقدار کشسانی فنر آن وابسته است.
- ۱۰۶۲ - گزینه ۲** در گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) فاصله خانه‌ها، طول اتاق‌ها و زمان طی مسیر اندازه‌گیری شده است، اما در گزینه (۲) تنها تخمینی از ارتفاع خانه‌ها داده شده و اندازه‌گیری انجام نشده است.
- ۱۰۶۳ - گزینه ۳** نتایج حاصل از آزمایش دانشمندان به عوامل مختلفی مانند: دقت وسایل آزمایش، صحیح‌بودن روش آزمایش، دقت آزمایشگر و ... بستگی دارد و دقت اندازه‌گیری‌ها، به دقت وسیله و روش اندازه‌گیری مربوط است؛ پس فایده اصلی یکسان‌بودن یکاهما، این است که نتایج آزمایش‌ها مقایسه‌پذیر می‌شوند.
- ۱۰۶۴ - گزینه ۴** ساعت پرویز در هر روز $4 \times 30 = 120$ ثانیه جلو می‌افتد. برای ۶ ماه سفر: $120 \times 60 \times 24 \times 30 = 192240000$ لیتر = حجم هوا تنفس شده در هر دقیقه
- ۱۰۶۵ - گزینه ۲** بیان عددی‌های اندازه‌گیری شده با یکای کوچک‌تر، دقت اندازه‌گیری را افزایش نمی‌دهد. مثلاً اگر با خط‌کشی که دقت آن در حد ۱ میلی‌متر است، طول ۵ سانتی‌متر را اندازه‌گیری کنیم، باید بنویسیم: $5 \text{ mm} \pm 1 \text{ mm}$ اما در صورت تکرار آزمایش و میانگین‌گیری می‌توان خطای انسانی آزمایش را کاهش داد و استفاده از وسایل با دقت بالاتر نیز مفید است.
- ۱۰۶۶ - گزینه ۲** یکای اصلی برای کمیت طول متر است.
- ۱۰۶۷ - گزینه ۱** $5 \text{ cm} \times 5 \text{ cm} \times 5 \text{ cm} = 125 \text{ cm}^3 = 125 \text{ ml}$ = حجم هوا تنفس شده در طول ۵ سال پس نزدیک‌ترین گزینه، گزینه (۱) خواهد بود.
- ۱۰۶۸ - گزینه ۱** شناوری اجسام روی آب به چگالی یا همان جرم در واحد حجم آن‌ها وابسته است و اجسامی که چگالی آن‌ها کمتر از آب باشد، روی آب شناور می‌شوند، بنابراین جرم یا حجم هیچ‌کدام به تنهایی دلیل شناوری یا غرق شدن اجسام نمی‌باشند. همچنین نیروی کشش سطحی بسیار کم است و تنها اجسام سبک مانند خردکاغذ می‌توانند روی آب شناور بمانند.
- ۱۰۶۹ - گزینه ۴** جرم اجسام ربطی به این ندارد که روی چه سیاره‌ای هستند چون مقدار جرم مقدار ماده تشکیل‌دهنده جسم را نشان می‌دهد. اما وزن به میزان گرانش سیاره وابسته است، بنابراین روی کره ماه جرم تغییر نمی‌کند، اما وزن کاهش می‌باید، چون گرانش ماه از زمین کمتر است.
- ۱۰۷۰ - گزینه ۲** $\frac{\text{جرم}}{\text{سانتی متر مکعب}} = \frac{\text{جرم}}{\text{چگالی}} \times \frac{1}{\text{سانتی متر مکعب}}$
- ۱۰۷۱ - گزینه ۲** در صورت سؤال گفته شده کل جسم از یک نوع ماده ساخته شده، پس برای نصف‌کردن جرم آن باید نیمی از جسم، یعنی نصف حجمش را برداریم، اما با این کار چگالی ماده تغییر نمی‌کند؛ زیرا نسبت جرم به حجم، همان نسبت قبلی است.
- ۱۰۷۲ - گزینه ۱** از آنجایی که حجم آب درون بشکه هزار لیتر است که معادل ۱ متر مکعب می‌شود، پس می‌توان ارتفاع آب درون بشکه را به راحتی محاسبه کرد:
- $$\text{حجم آب درون بشکه} = \text{مساحت بشکه} \times \text{ارتفاع آب درون بشکه}$$
- $$\text{سانتی متر مکعب} = \frac{1}{3} \times 1 \times 3 = 1 \text{ متر مربع}$$
- ۱۰۷۳ - گزینه ۲** تغییر سطح آب در استوانه مدرج، حجم وزنه را نشان می‌دهد:
- $$\text{سانتی متر مکعب} = 25 = \frac{\text{میلی لیتر}}{\text{حجم وزنه}} = 250 - 225 = 25$$
- $$\text{حجم وزنه} = \frac{25}{2} = \frac{\text{چگالی وزنه}}{\text{سانتی متر مکعب}} = \frac{50}{25} = 2$$

برای محاسبه چگالی منبع پر از آب، باید جرم کل را بر حجم کل تقسیم کنیم و چون چگالی آب ۱ گرم بر سانتی‌متر

مکعب است، پس هر لیتر آب ۱ کیلوگرم وزن دارد:

$$\text{کیلوگرم} = ۵۰۰ \text{ کیلوگرم} + ۵۰ \text{ کیلوگرم} = ۴۵۰ \text{ جرم منبع خالی} + \text{جرم آب} = \text{جرم کل منبع}$$

مترمکعب = ۲ حجم کل منبع

$$\text{کیلوگرم} = \frac{\text{کیلوگرم}}{\text{متر مکعب}} = \frac{۴۵۰}{۲} \text{ چگالی} = \frac{\text{جرم کل}}{\text{حجم کل}}$$

طول بینی، مدت زمان زیر آب ماندن و جرم مغز کمیت‌های فیزیکی قابل اندازه‌گیری هستند، اما رنگ چشم این طور نیست.

چون اندازه وجب دو نفر با هم متفاوت بوده، پس یکای مورد استفاده یکسان نبوده است.

اعدادی که با خطکش میلی‌متری اندازه‌گیری می‌شوند باید دقت در حد میلی‌متر داشته باشند، اما در گزینه (۳) :

$$\text{میلی‌متر} = \frac{۵۶۸۳}{۲} \text{ سانتی‌متر} = \frac{۳۲}{۲} \text{ سانتی‌متر}$$

پس دقت اندازه‌گیری این عدد ۱/۰ میلی‌متر است و نمی‌تواند حاصل اندازه‌گیری با خطکش میلی‌متری باشد.

برای حل این سؤال باید ابتدا دقت وسیله اندازه‌گیری را محاسبه کرد. چون ارتفاع لیوان ۲۰ سانتی‌متر بوده و به ۲۵

$$\text{سانتی‌متر} = \frac{۴}{۵} \text{ فاصله بین دو خط روی لیوان}$$

حال باید دید که به ازای بالا مدن آب به اندازه یک خط روی لیوان، به حجم آب درون آن چه قدر اضافه شده است:

$$\text{سانتی‌متر مکعب} = ۴۰ \times ۸ = ۳۲ \text{ ارتفاع خط بالا مدن آب} \times \text{مساحت لیوان} = \text{حجم معادل یک خط بالا مدن در لیوان}$$

پس در این وسیله اندازه‌گیری، هر ۱ خط، ۴۰ سانتی‌متر مکعب را نشان می‌دهد؛ به عبارت دیگر، دقت وسیله ۴۰ سانتی‌متر مکعب است. به همین

دلیل اعدادی که با آن اندازه‌گیری شده‌اند، باید مضربی از ۴۰ سانتی‌متر مکعب باشند و گزینه (۱) این‌طور نیست.

اگر چگالی جسمی ۳۰ گرم بر سانتی‌متر مکعب باشد، پس هر سانتی‌متر مکعب از آن ۳۰ گرم حجم خواهد داشت، بنابراین

با یک تناسب ساده می‌توان فهمید که ۱ گرم از این ماده، $\frac{۱}{۳}$ سانتی‌متر مکعب حجم دارد. همچنین چون هر کیلوگرم، هزار گرم و هر لیتر، هزار سانتی‌متر مکعب است، پس چگالی ۳۰ گرم در سانتی‌متر مکعب معادل چگالی ۳ کیلوگرم در لیتر خواهد بود.

$$\text{سانتی‌متر مربع} = ۸۰۰۰ \times \text{سانتی‌متر} = ۲۰۰ \times \text{سانتی‌متر} = \text{مترا}^۲ = \text{مساحت دروازه}$$

برای محاسبه تعداد نفرات لازم باید مساحت دروازه را به مساحت هر نفر تقسیم کرد:

$$\text{نفر} = \frac{۸۰۰۰}{۵۰۰} = \frac{۸۰}{۵} = ۱۶ \text{ تعداد نفرات لازم}$$

چون ۳ بطری ۵/۰ لیتری آبمعدنی در لاک جا شده است، پس حجم درون آن $۱/۵$ لیتر است که همان حجم قسمت

نرم بدن لاک‌پشت است:

و با کم کردن جرم آب، می‌توان جرم لاک خالی را هم محاسبه کرد:

$$\text{گرم} = \text{کیلوگرم} = \frac{۱}{۵} \times ۱/۵ = ۳ - ۱/۵ = \text{جرم آب درون لاک} - \text{کیلوگرم} = \text{جرم لاک خالی}$$

پس از کل جرم یک لاک‌پشت زنده، $۱/۵$ کیلوگرم جرم لاک و بقیه جرم بدن لاک‌پشت است:

$$\text{گرم بر لیتر} = \frac{۱۲۰۰}{۱/۵} = \frac{\text{چگالی بدن لاک‌پشت}}{\text{لیتر}} \Rightarrow \text{گرم} = ۱۲۰۰ - ۱۵۰۰ = ۲۷۰۰ - ۱۵۰۰ = ۱۲۰۰ \text{ جرم بدن لاک‌پشت}$$

باید محاسبه کرد که ۱۰ تن سنگ چه قدر حجم خواهد داشت:

$$\text{کیلوگرم} = \frac{۵}{\text{سانتی‌متر مکعب}} = \frac{\text{گرم}}{\text{چگالی سنگ}} \text{ ابتدا واحد چگالی را تبدیل می‌کنیم:}$$

$$\text{لیتر} = \frac{۲۰۰۰}{\text{کیلوگرم در لیتر}} = \frac{\text{جرم}}{\text{چگالی}} = \frac{۱۰۰۰۰}{۵} \Rightarrow \text{جرم} = \frac{\text{چگالی}}{\text{کیلوگرم}} \text{ ترازوی ساخته شده با سیب‌های ۱۰۰ گرمی مدرج شده است، پس دقت آن ۱۰۰ گرم است. به همین دلیل نمی‌توان با آن اعدادی با دقت بیشتر گزارش داد.}$$

خوب

۱۰۸۴- گزینه ۲ متر مکعب $= ۱۰ \times ۵ \times ۲۰ \times ۰۵ = ۲۰۰ \text{متر}^۳$ = ارتفاع بالا آمدن آب $\times$ مساحت استخر = حجم آب بالا آمده

پس حجم ۱۰۰ دانش آموز ۱۰ متر مکعب است و برای یک نفر داریم:

$$\frac{\text{متر مکعب}}{\text{نفر}} = \frac{\text{حجم همه افراد}}{\text{تعداد نفرات}} = \frac{۱۰}{۱۰۰}$$

$$\frac{\text{گرم کل}}{\text{تعداد عدسهای}} = \frac{\frac{۲۰۰۰}{۸۰۰} \text{ کیلوگرم}}{\frac{۲}{۸}} = \frac{۲۰}{۸} = \frac{۵}{۲} = \frac{۲}{۵} \text{ گرم هر عدس}$$

کیلومتر $= ۳۲۰۰ \times ۲ = ۶۴۰۰$ = طول مسیر رفت و برگشت

۱۰۸۵- گزینه ۱

۱۰۸۶- گزینه ۲

اگر هر ۱۰۰ کیلومتر را یک واحد طول فرض کنیم:

پس طول مسیر $۳۲ \times ۱۰۰ = ۳۲۰۰$ واحد خواهد بود.

و میزان مصرف به ازای هر واحد ۹ لیتر است:

۱۰۸۷- گزینه ۳

$$\frac{۳۲۰۰}{۱۰۰} = ۳۲ \Rightarrow \text{کیلومتر} = ۳۲۰۰ = \text{طول مسیر}$$

لیتر

$$\text{مترا مکعب} = \frac{۰}{۰} \times \frac{۰}{۰} \times \frac{۰}{۰} = \text{حجم هر جعبه}$$

$$\text{مترا مکعب} = \frac{۰}{۰} \times \frac{۰}{۰} = \text{حجم کل جعبه ها}$$

$$\text{سانتی متر} = \frac{\text{حجم کل جعبه ها}}{\text{مساحت انبار}} = \frac{۳۶}{۶} = \frac{\text{مترا مکعب}}{\text{متر مربع}} = \frac{۶}{۶} = ۶ = \text{مساحت انبار}$$

$$\frac{\text{حجم جواد}}{\text{حجم جواد}} = \frac{۱}{۵} \Rightarrow \text{حجم جواد} = \frac{\text{حجم جواد}}{\frac{۱}{۵}} = \text{حجم جواد} \times ۵ = \text{حجم جواد}$$

$$\frac{\text{حجم جواد}}{\text{حجم جواد}} = \frac{۱}{۲} \Rightarrow \frac{\text{حجم جواد}}{\text{حجم جواد}} = \frac{۱}{۲} \Rightarrow \text{حجم جواد} = \frac{\text{حجم جواد}}{\frac{۱}{۲}} = \text{حجم جواد} \times ۲ = \text{حجم جواد}$$

$$\frac{\text{حجم جواد}}{\text{حجم جواد}} = \frac{۱}{۵} \Rightarrow \frac{\text{حجم جواد}}{\text{حجم جواد}} = \frac{۱}{۵} \Rightarrow \text{حجم جواد} = \frac{\text{حجم جواد}}{\frac{۱}{۵}} = \frac{۱}{۵} \times ۵ = \frac{۱}{۲} \times ۱۲ = \frac{۱۵}{۱۲} = \frac{۵}{۴} = \frac{۱}{۲} \times ۲۵ = \frac{۱}{۲} \times ۲۵ = ۱۲.۵$$

اگر فرض کنیم که یک انسان در روز حدود ۷ ساعت در خواب باشد:

۱۰۸۹- گزینه ۲

$$\text{مدت زمان خواب بودن} = ۲۵۰۰ \times ۷ = ۳۵۶۰ \text{ ساعت}$$

۱۰۹۰- گزینه ۳

تعداد صفحات کتاب درسی را ۲۰۰ صفحه، در هر صفحه ۱۵ خط نوشته شده و در هر خط ۲۰ کلمه در نظر می گیریم:

$$\text{تعداد کلمات} = ۲۰ \times ۱۵ \times ۲۰۰ = ۶۰۰۰۰ \text{ کلمه}$$

۱۰۹۱- گزینه ۴

در تهران حدود ۱۰ میلیون نفر زندگی می کنند. هر نفر در هر دقیقه حدود ۱۵ تنفس انجام می دهد و حجم هوای لازم

در هر نفس کشیدن، حدود $۵/۰$ لیتر است، پس برای یک ساعت داریم:

$$\text{حجم هوای هر نفر در یک ساعت} = \frac{۰}{۰} \times \frac{۰}{۰} \times \frac{۰}{۰} = ۴۵ \text{ لیتر}$$

$$\text{هوای مورد نیاز} = \frac{۰}{۰} \text{ میلیون نفر} = ۴۵ \times ۱۰^۰ = ۴۵ \text{ متر مکعب}$$

فاصله تهران تا مشهد حدود ۱۰۰۰ کیلومتر است.

۱۰۹۲- گزینه ۱

$$1\text{کیلومتر} = ۱۰^۶ \text{ متر} = ۱۰^۷ \text{ سانتی متر}$$

سرعت یک مورچه حدود ۱ سانتی متر در ثانیه است، پس برای این مسافت به $۱۰^۷$ ثانیه زمان نیاز خواهد بود. $(۲۴ \times ۶۰ \times ۱۱۵۷ = ۱۰^۷)$

بنابراین نزدیکترین گزینه، گزینه (۱) خواهد بود.

۱۰۹۳- گزینه ۲

می توان فرض کرد که در یک متر مربع، حداکثر می توان ۱۰ نفر را جا داد. حال اگر ابعاد زمین چمن را $۱۰^۰$ متر در $۵^۰$

متر فرض کنیم:

$$\text{مساحت زمین چمن} = ۵ \times ۱۰^۰ = ۵۰ \text{ متر مربع}$$

$$\text{نفر} = ۱ \times ۵ \times ۱۰^۰ = ۵ \times ۱۰^۰$$

۱۰۹۴- گزینه ۱

برج میلاد را می توان یک استوانه از جنس بتن در نظر گرفت. اگر شعاع استوانه را $۵^۰$ متر و ارتفاع آن را ۴۰۰ متر فرض کنیم:

$$\text{حجم برج میلاد} = \text{ارتفاع} \times \text{مساحت کف} = ۴ \times ۳ \times ۴۰۰ = ۴۸۰ \text{ متر مکعب}$$

$$\text{حجم برج} = \text{چگالی} \times \text{حجم} = ۶ \times ۱۰^۹ \times ۲۰۰۰ = ۱۲ \times ۱۰^۹ \text{ کیلوگرم} = ۱۲ \text{ میلیون تن}$$

۱۰۹۵ - گزینه ۴

ابتدا باید حجم انسان‌های روی زمین را محاسبه کرد. با توجه به این‌که جرم یک فرد بالغ حدود ۷۰ کیلوگرم و چگالی بدن انسان، نزدیک به چگالی آب است، می‌توان فهمید که حجم بدن فرد حدود ۷۰ لیتر خواهد بود که برای راحت‌ترشدن محاسبه، آن را ۱۰۰ لیتر یا همان 1×10^8 متر مکعب فرض می‌کنیم. اگر تعداد افراد روی زمین را ۷ میلیارد نفر در نظر بگیریم:

$$\text{حجم همه انسان‌ها} = 7 \times 10^8 \text{ متر مکعب}$$

حال باید مساحت زمین را محاسبه کرد. شعاع کره زمین حدود ۶۴۰۰ کیلومتر است، پس مساحت آن برابر است با:

$$\text{مساحت زمین} = 4\pi r^2 = 4 \times 3 \times 6400^2 = 49152 \times 10^{10} \text{ کیلومتر مربع}$$

برای راحت‌ترشدن محاسبه، مساحت زمین را معادل 50000×10^6 متر مربع می‌گیریم.

حال باید حجم انسان‌ها را به مساحت زمین تقسیم کرد. البته باید به این نکته هم دقت نمود که تنها ۳۰ درصد کره زمین از خشکی تشکیل شده است و مساحت موردنظر در این سؤال برابر است با:

$$\text{مساحت موردنظر} = 50000 \times 10^6 \times 0.3 = 16 \times 10^{13} \text{ متر مربع}$$

$$\text{ارتفاع اضافه شده به زمین} = 5 \times 10^5 \approx 7 \times 10^8 \text{ میکرومتر}$$

اگر فرض کنیم که از هر ۱۰ نفر ایرانی، یک نفر سیگاری باشد که به معنی وجود ۷ میلیون سیگاری در کشور است و هر فرد سیگاری در روز ۲۰ نخ سیگار مصرف کند:

$$\text{تعداد کل سیگارهای مصرف شده در یک روز} = 20 \times 7 \times 10^6 = 14 \times 10^7$$

طول هر سیگار حدود ۱۰ سانتی‌متر است، پس طول سیگارهای بالا برابر است با:

$$\text{طول سیگار} = 14 \times 10^7 \times 10 = 140 \text{ سانتی‌متر}$$

یک بشتاب برج را می‌توان حدود ۳۰ قاشق و هر قاشق را می‌توان محتوی ۵۰ دانه برج فرض کرد.

$$\text{تعداد برج‌های یک بشتاب غذا} = 50 \times 30 = 1500 \text{ دانه}$$

$$\text{تعداد برج‌های یک سال} = 356 \times 1500 = 534000 \text{ دانه برج}$$

آب، یخ و بخار آب ذرات یکسان دارند و خواص شیمیایی مشابهی دارند و فقط نوع و میزان جنبش ذرات آن‌ها با یکدیگر

۱۰۹۸ - گزینه ۱

متغیر است.

نمک خوارکی نوعی کانی است که از بلورهای مکعبی‌شکل تشکیل شده است نه سنگ مرمر. سنگ مرمر نوعی سنگ

آهک دگرگون شده است و به دلیل استحکام و مقاومت زیاد، تنوع رنگ، زیبایی و قیمتی‌بودن در نمای ساختمان‌ها، وسائل تزئینی، بنای‌های تاریخی و ... استفاده می‌شود.

سنگ مرمر کاملاً خالص و سفیدرنگ است، ولی به دلیل وجود املاح آلومینیم و منیزیم تنوع رنگ در آن ایجاد می‌گردد.

نفت خام ماده اولیه ظروف پلاستیکی است که مصرف این ظروف برای بدن بسیار ضرر هستند که توسط متخصصین علم پژوهی منع شده است. همچنین، متخصصین علم محیط زیست نیز به دلیل طول عمر بالای این مواد پلاستیکی و عدم تجزیه این مواد در محیط زیست و آلودگی‌های اکوسیستمی، مصرف این مواد را منع می‌کنند.

در تهیه شیشه از گاز طبیعی استفاده می‌شود و سایر موارد از ماده اولیه نفت خام تولید می‌شوند.

گاز طبیعی بی‌رنگ، بی‌مزه و بی‌بو است، ولی برای ایمنی بیشتر قبل از توزیع به آن ماده شیمیایی اضافه می‌کنند تا بوی بدی بدهد.

فردي که دچار اسهال و استفراغ می‌شود، آب زیادی از بدنش دفع می‌شود که در طولانی‌مدت خطرناک است، بنابراین

برای جبران کاهش آب میان‌بافتی، تزریق سرم سدیم کلرید تجویز می‌شود. سدیم هیدروکسید از سدیم کلرید تولید می‌شود و در تهیه صابون، آب ژاول و ... استفاده می‌شود.

فرصت همیشه

تیزهوشان

درس اول: زنگ آفرینش

۱۸۰۸- در کدام گزینه، معنی واژه «کی» با بقیه گزینه‌ها متفاوت است؟

- ۱) خرد را و جان را همی سنجد او
در اندیشه سخته کی گنجد او
بی نام تو نامه کی کنم باز؟
کو بهاران زاد و مرگش در دی است
خرد را چو شایسته داد آمدی^۱

۱۸۰۹- مفهوم کدام گزینه به درستی نیامده است؟

- ۱) دست گیر که دست‌آویز نداریم (یاری خواستن از خدا)
۲) دلی ده که در کار تو جان بازیم (عشق خواستن از خدا)
۳) نگاه دار تا پریشان نشویم (مراقبت خواستن از خدا)
۴) جانی ده که کار آن جهان سازیم (توانای خواستن از خدا)

۱۸۱۰- هم‌خانواده کدام کلمه درست آمده است؟

- ۱) توفیق؛ توقف   ۲) مونس؛ نسیان
۳) عنایت؛ اعتنا   ۴) قصه؛ مقصود

۱۸۱۱- هم‌خانواده کدام کلمه درست نیامده است؟

- ۱) فروغ؛ تفرق   ۲) زائر؛ زوار
۳) حرم؛ احترام   ۴) موضوع؛ وضع

۱۸۱۲- کدام گزینه خلط املایی ندارد؟

- ۱) بچه‌ها گرم گفت‌وگو بودند
۲) شبینم از روی برگ گل، برخواست
۳) جوجه‌گنجشک گفت می‌خواهم
۴) تا افق‌های دور، کوچ کنم

۱۸۱۳- کدام گزینه خلط املایی دارد؟

- ۱) شغل همه درسنجی، داد همه بستانی
۲) چه مشغولی از داشت بازداشت؟
۳) بسی رنج دانم که برداشتی
۴) بگذار تا مقابل روی تو بگذریم

۱۸۱۴- نقش واژه «سعدی» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱) می‌گوییم و بعد از من گویند به دوران‌ها
هموقتی غم آن تا چه کند با غم دوست
وین منزلت از خدای می‌خواست
وان کیست در جهان که بگیرد مکان دوست؟

۱۸۱۵- در کدام گزینه تعداد «منادا» از بقیه کم‌تر است؟

- ۱) ستمگرا دل سعدی بسوخت در طلبت
که گفت سعدی از آسیب عشق بگریزد؟
۳) فریاد مردمان همه از دست دشمن است
۴) به عشق روی نکو دل کسی دهد سعدی

- ۲) ای هست کن اساس هستی / کوته ز درت درازدستی (مسند)
 ۴) هم تو به عنایت الهی / آن جا قدمم رسان که خواهی (متهم)

- ۲) دانه آرام بر زمین غلتید / رفت و انشای کوچکش را خواند
 ۴) کاش روزی به کام خود برسید / بچه‌ها آرزوی من این است!

۴) موضوع تازه ۳) برگ گل

- ۲) پدر را گفتم: از اینان یکی سر برنمی‌دارد.
 ۴) و ما بیشتر مردم را از نگریستن در این باب غافل یافتیم.

نباشد تشنه را چون آب در جوی
 آزمون را یک زمانی خاک باش
 دوستی را دامن اندر دامن او بسته‌ام
 به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را

جز نام تو نیست بر زبانم
 نوبت عاشقی است یک‌چندی
 عشق محمد بس است و آل محمد
 غرقه در نیل چه اندیشه کند باران؟!

که تا او کی آید ز آتش بروون
 جوگک^۱ با باز کی تواند پرید
 بی نام تو نامه کی کنم باز
 در باغ امیدش ز عنایت شجری نیست

کو ببیند آفتاب فلاش را
 که آخر کی شود این ناتوان، به
 کو بهاران زاد و مرگش در دی است
 در اندیشه سخته کی گنجد او

با نور خود آشنایی ام ده
 کوته ز درت درازدستی
 نام تو کلید هرچه هستند
 هم نامه ناوشته خوانی

۱۸۱۶- نقش دستوری کدام کلمه به درستی ذکر نشده است؟

- ۱) از ظلمت خود رهایی ام ده / با نور خود آشنایی ام ده (مفعول)
 ۳) ای کارگشای هرچه هستند / نام تو، کلید هرچه هستند (نهاد)

۱۸۱۷- تعداد جمله‌های کدام گزینه کمتر است؟

- ۱) صبح یک روز نوبهاری بود / روزی از روزهای اول سال (بود)
 ۳) بچه‌ها در کلاس جنگل سبز / جمع بودند دور هم خوشحال

۱۸۱۸- کدام گزینه «صفت و موصوف» نیستند؟

- ۱) روز نوبهاری ۲) افق‌های دور

۱۸۱۹- در کدام گزینه نقش «را» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) آورده‌اند که شیخ ناتوان شده بود، طبیبی را حاضر آوردن.
 ۳) نپرستم خدایی را که ندیده باشم.

۱۸۲۰- در کدام گزینه نقش «را» با بقیه متفاوت است؟

- ۱) اگرچه آب گل پاک است و خوشبوی
 ۲) سال‌ها بودی تو سنگ دلخراش
 ۳) هرکجا شوریده‌ای را دیده‌ام چون خویشن
 ۴) اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را

۱۸۲۱- کدام گزینه منادا ندارد؟

- ۱) ای یاد تو مونس روانم
 ۲) سعدیا دور نیکنامی رفت
 ۳) سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی
 ۴) سعدی از سرزنش خلق نرسد هیهات

۱۸۲۲- در کدام گزینه نوع پرسش، انکاری نیست؟

- ۱) یکی دشت با دیدگان پر ز خون
 ۲) آهو با شیر کی تواند کوشید؟
 ۳) ای نام تو بهترین سرآغاز
 ۴) کی میوه رحمت خورد آن کس که زاول

۱۸۲۳- پرسش «کی» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱) کی بود یارای آن خفاش را
 ۲) خدا را از طبیب من بپرسید
 ۳) پشه کی داند که این باغ از کی است؟
 ۴) خرد را و جان را همی سنجد او

۱۸۲۴- در کدام گزینه از مفهوم‌های متضاد استفاده نشده است؟

- ۱) از ظلمت خود رهایی ام ده
 ۲) ای هستکن اساس هستی
 ۳) ای کارگشای هرچه هستند
 ۴) هم قصه ناموده دانی

۱۸۲۵- در کدام گزینه از آرایه جانبخشی استفاده شده است؟

- (۱) با خودش زیر لب چنین می‌گفت
 آزوها یاتان چه رنگی‌ن است!
 در دل آسمان رهای باشیم
 باز انگار زنگ انشا بود
 و معالم دوباره تنها شد
- (۲) روی هرشاخه جیک جیک کنم
 هر یکی برگ کوچکی در دست
 هر یک از بچه‌ها به سویی رفت

۱۸۲۶- در کدام گزینه، استفاده شاعر از معنی غنچه به بیت «غنچه هم گفت گرچه دل تنگم / مثل لبخند باز خواهم شد» نزدیک نیست؟

- (۱) دلا چو غنچه شکایت ز کار بسته مکن
 که باد صبح نسیم گره‌گشا آورد
 تو همچو باد بهاری گره‌گشا می‌باشد
 چمن‌آرای جهان خوشتر ازین غنچه نسبت
 که چون شکنج ورق‌های غنچه تو بر توسّت
- (۲) چو غنچه گرچه فروبستگی سنت کار جهان
 جان فدای دهنست باد که در باغ وجود
 صبا زحال دل تنگ ما چه شرح دهد

درس دوم: چشمۀ معرفت

۱۸۲۷- «دل می‌دادم» در جمله «گوش می‌دادم، چشم می‌دادم، دل می‌دادم و روح‌نمایان غرق فهمیدن بود که از هیجان می‌لرزید.» یعنی:

- (۱) دل از دست می‌دادم   (۲) عاشق می‌شدم
 (۳) به دقت توجه می‌کرم   (۴) بسیار دوست می‌داشم

۱۸۲۸- با توجه به این دو بیت مولوی، کدام گزینه درست نیست؟

این درختانند همچون خاکیان	دست‌ها برگرداند از خاکدان
با زبان سبز و با دست دراز	از ضمیر خاک می‌گوینند راز
(۱) خاکیان، یعنی انسان‌ها	(۲) زبان سبز، یعنی زبان تند و تیز
(۳) زبان سبز، یعنی زبان تند و تیز	(۴) دست دراز، یعنی شاخۀ درخت

۱۸۲۹- کدام گزینه غلط املایی ندارد؟

- (۱) آب‌های ذلال و سرد و گوارای فهم و دانایی در من خواهد جوشید.   (۲) آب، این روح مزاب امید و زندگی، تازه‌نفس، جوان و نیرومند پیش می‌رفت.
 (۳) عظمت و جلال و جاذبه خالق درس را با همه وجودم لمس می‌کرم.   (۴) به احساسات خاموش اما سرشار از صفات این سبزه‌های معسوم پاسخ گفتم.

۱۸۳۰- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) چشمۀ‌های جوشان معرفت   (۲) زیبایی شگفتانگیز خلقت
 (۳) کلاس شگفت آفرینش   (۴) آب زلال دانایی

۱۸۳۱- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) دهان خشک زمین   (۲) رگ خشکیده جوی
 (۳) نگاه پژمرده درخت   (۴) شاخۀ دست خویش

۱۸۳۲- کدام گزینه اضافۀ تشبیه‌ی نیست؟

- (۱) کودکان پرنشاط گلبوته‌ها   (۲) نوجوانان امیدوار ذرت‌ها
 (۳) درختان سرسبز باغ و صحراء   (۴) چشمۀ‌های جوشان معرفت
 متن زیر را بخوانید و به پرسش‌های ۱۸۳۳ و ۱۸۳۴ پاسخ دهید.

«از صحراء بازمی‌گشتم و نسیم، مانند مادری مهربان و آداب‌دان که به کودکان خویش، حق‌شناسی و ادب می‌آموزد، سرهای نهال‌های جوان و بوته‌های نوزاد خویش را به نشانه احترام و وداع با من خم کرده بود و من در آخرین نقطۀ دید که اندک‌اندک صحراء از نظرم ناپدید می‌شد، بار دیگر سرم را برگرداندم و به خالق طبیعت و سبزه‌های معصوم اندیشیدم.»

۱۸۳۳- متن بالا چند جمله دارد؟

- (۱) پنج   (۲) شش
 (۳) هفت   (۴) هشت

۱۸۳۴- کدام گزینه درست است؟

- (۱) این بند ۷ حرف اضافه و ۵ حرف ربط دارد.
 (۲) این بند ۷ حرف اضافه و ۴ حرف ربط دارد.
 (۳) این بند ۳ مفعول و ۸ متمم دارد.
 (۴) این بند ۲ مفعول و ۷ متمم دارد.

۱۸۳۵- کدام دو کلمه هم خانواده نیستند؟

(۱) رفیق؛ مرفاقت

(۲) وداع؛ وعده

(۳) جاذبه؛ جذاب

(۴) ادب؛ تأدیب

۱۸۳۶- در بند زیر به ترتیب از راست به چپ چند جمله خبری، پرسشی، امری و تعجبی دیده می‌شود؟

«کُزال جیغ زنان و مویه کنان راه رفته را برگشت»:

گرگ جوان مردم را درید. خاکت بر سر کُزال!

آزاد خسته و زخمی، بریده بربدیده گفت: «آرام گیر خواه رکم طفلکت خوب است؟»

(۱) ۱ - ۲ - ۳ - ۲ - ۴

(۲) ۲ - ۲ - ۳ - ۱ - ۳

(۳) ۲ - ۱ - ۳ - ۱ - ۲

۱۸۳۷- با توجه به بیت «برگ درختان سبز، در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار» نقش کدام کلمه به درستی مشخص نشده است؟

(۱) بрг: نهاد

(۲) نظر: متنم

(۳) کردگار: مفعول

(۴) دفتر: مسنند

۱۸۳۸- در کدام گزینه آرایه تشبيه دیده نمی‌شود؟

(۱) گرگ دستهایش را مثل تیغه داس در هوا می‌چرخاند و به سمت کُزال می‌جهیزد.

(۲) تپه انگار تیرکی شده بود؛ مستقیم به سوی آسمان.

(۳) کُزال به دنبال او زمین را خیش می‌کشید.

(۴) صدای زوزه‌اش، پوست بر تن کُزال خراشید.

۱۸۳۹- در کدام گزینه آرایه جان‌بخشی وجود دارد؟

(۱) باد صدای کُزال را غلتاند و با خود برد.

(۲) ریگ‌های اطراف چشمها، زیر گالش‌های پلاستیکی کُزال تکان می‌خورند و بیدار می‌شوند.

(۳) گرگ دندان‌های تیزش را به کُزال نشان داد و به او حمله‌ور شد.

(۴) روناک مثل بزهای دستهایش را تکان می‌داد.

۱۸۴۰- مفهوم کدام گزینه به مفهوم بیت «برگ درختان سبز، در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است، معرفت کردگار» نزدیک نیست؟

(۱) ترکیب آسمان و طلوع ستارگان / از بهر عبرت نظر هوشیار کرد

(۲) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

(۳) چندین هزار منظر زیبا بیافرید / تا کیست کو نظر ز سر اعتبار کرد

(۴) توحیدگوی او نه بنی‌آدمند و بس / هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

۱۸۴۱- کدام کتاب از مجموعه آثار دکتر علی شریعتی محسوب نمی‌شود؟

(۱) کویر

(۲) اسلام‌شناسی

(۳) فاطمه فاطمه است

(۴) جاذبه و دافعه علی ملیّة

● حکایت سعدی را بخوانید و به سؤالات ۱۸۴۲ تا ۱۸۴۴ پاسخ دهید.

«پادشاهی با غلامی عجمی در کشتی نشست و غلام دیگر در باراندیده بود و محنت کشته نیازموده. گریه و زاری درنهاد و لرزه بر انداش اوفتد.

چندان که ملاطفت کردند، آرام نمی‌گرفت و عیش ملک ازو منغض بود، چاره ندانستند. حکیمی در آن کشته بود، ملک را گفت اگر فرمان دهی

من او را به طریقی خامش گردانم، گفت غایت لطف و کرم باشد.

بفرمود تا غلام به دریا انداختند. باری چند غوطه خورد. مويش گرفتند و سوی کشته آوردن. به دو دست در سکان کشته آویخت. چون برآمد

بد گوشهای بنشست و قرار یافت. ملک را عجب آمد که در این چه حکمت بود. گفت از اول محنت غرقه شدن ناچشیده بود و قدر سلامت کشته

نمی‌دانست. هم‌چنین قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید.

اعیش می‌شوق من است آن که به نزدیک تو زشت است

ای سیر تو را نسان جوین خوش ننماید

از دوزخیان پرس که اعراف بهشت است

حوران بهشتی را دوزخ بود اعراف

تا آن که دو چشم انتظارش بر در

فرق است میان آن که یارش در بر

۱۸۴۲- کدام گزینه مفهوم اصلی حکایت را می‌رساند؟

(۱) قدر عافیت را هیچ‌کس نمی‌داند.

(۲) تا وقتی دچار مصیبت نشوی، قدر عافیت را نمی‌دانی.

(۳) کسی که مصیبت کشیده با کسی که همیشه در عافیت بوده خیلی فرق دارد.

(۴) فرقی ندارد، مزه هر دو را باید چشید، چه عافیت، چه مصیبت.

۱۸۴۳- هم‌خانواده کدام گزینه در حکایت دیده نمی‌شود؟

(۱) معیشت	(۲) تلطیف	(۳) اصابت	(۴) قاطع

۱۸۴۴- در بند دوم فاعل فعل «گفت» کیست؟

(۱) حکیم

۱۸۴۵- با توجه به متن، معنای کلمه «محنت» چیست؟

(۱) هیجان

۱۸۴۶- کدام گزینه درباره شعر پایانی حکایت درست است؟

(۱) در هر سه بیت، آرایه تضاد دیده می‌شود.

(۲) قافیه‌های بیت سوم، «بر» و «در» هستند.

(۳) هر سه بیت با هم همانند.

(۴) هر سه بیت «ردیف» دارند.

دَرْسُ سُوم: نِسْلِ آَيَّنَدَه سَاز

۱۸۴۷- مفهوم کدام گزینه با بقیه گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) توانی پیش کس مگشای راز	(۲) چون همدمنی نیافتیم اندر همه جهان	(۳) جهانی راز دارم مانده در دل	(۴) رازی که بر غیر نگفته‌یم و نگوییم
بر کسی این در مکن زنهار، باز	از راز خوبیش پیش که یک دم برآورم؟	که را گوییم چو یک محروم ندارم؟	با دوست بگوییم که او محروم راز است

۱۸۴۸- در کدام گزینه بر لزوم پوشاندن راز تأکید شده است؟

(۱) یارب کجاست محرم رازی که یک زمان	(۲) مرا رازی است اندر دل به خون دیده پرورده	(۳) اگرچه آینه نقش تو دارد	(۴) محرم راز دل شیدای خود
دل شرح دهد آن که چه گفت و چه‌ها شنید	ولیکن با که گوییم راز چون محرم نمی‌بینم	چو با او دم زنی محروم نماند	کس نمی‌بینم ز خاص و عام را

۱۸۴۹- کدام گزینه به معنی بیت «تا توانی پیش کس مگشای راز / بر کسی این در مکن زنهار، باز» نزدیک‌تر است؟

(۱) تا جایی که می‌توانی رازت را پیش کسی آشکار نکن و آگاه باش که در سخن‌گفتن، رازت را برای کسی بازگو نکنی.	(۲) تا می‌توانی رازت را به کسی مگو و راه آگاه‌بودن را برای کسی باز نکن.	(۳) تا آن‌جا که از تو برمی‌آید از رازت با کسی سخن مگو و رازت را برای کسی شرح نده.	(۴) تا جایی که می‌توانی پیش هیچ‌کس حرفي نزن که راه آگاهی به رازت برایش باز شود.

۱۸۵۰- کدام گزینه با این جمله از قابوسنامه که «اگر خواهی راز تو دشمن نداد، با دوست مگویی نزدیکی معنایی ندارد؟

(۱) تا توانی پیش کس مگشای راز	(۲) به شمشیرم زد و با کس نگفتم	(۳) به پیر میکده گفتیم که چیست راه نجات؟	(۴) محرم راز دل شیدای خود
بر کسی این در مکن زنهار، باز	که راز دوست از دشمن نهان، به	بخواست جام می و گفت: راز پوشیدن	کس نمی‌بینم ز خاص و عام را

پاسخ‌های تشریحی

فارسی

- (معنی و مفهوم) در همه گزینه‌ها، «کی» به معنی چدوقت است، اما در گزینه (۴)، یعنی «که ای».
- ۱۸۰۸- گزینه ۴
- (معنی و مفهوم) دل خواستن: شجاعت و جرئت خواستن.
- ۱۸۰۹- گزینه ۲
- (دستور) (واژه‌آموزی)
- ۱۸۱۰- گزینه ۳
- (واژه‌آموزی)
- ۱۸۱۱- گزینه ۱
- (اما) گزینه (۱) برخاست، گزینه (۳) فارغ، گزینه (۴) پیغمیر.
- ۱۸۱۲- گزینه ۲
- (اما) گزینه (۱) حق همه بگزاری: حق همه را به جا آوری.
- ۱۸۱۳- گزینه ۱
- گزینه (۲) نتوان گذراند. / گزینه (۳) از راه دشوار گذشتی. / گزینه (۴) بگذار: اجازه بده / بگذریم: عبور کنیم
- ۱۸۱۴- گزینه ۱
- (دستور) فقط در گزینه (۱)، سعدی مناداست.
- ۱۸۱۵- گزینه ۳
- (دستور) گزینه (۱) ستمگرا دل سعدی بسوخت در طلبت / دلت نسوخت که مسکین امیدوار من است؟
- گزینه (۲) که گفت سعدی از آسیب عشق بگیرید / به دوستی که غلط می‌برد گمان، ای دوست
- گزینه (۳) فریاد مردمان همه از دست دشمن است / فریاد سعدی از دل نامهربان دوست
- گزینه (۴) به عشق روی نکو دل کسی دهد سعدی / که احتمال کند خوی رشت نیکو را
- ۱۸۱۶- گزینه ۲
- (دستور) گزینه (۱) من را از ظلمت خود رها کن (مفهول) / گزینه (۲) درازدستی از درت کوتاه باشد (نهاد)
- گزینه (۳) نام تو، کلید هر چه بستند (نهاد) / گزینه (۴) قدمم را (به) آن جا رسان که خواهی (متهم)
- ۱۸۱۷- گزینه ۳
- (دستور) گزینه (۱) صبح یک روز نوبهاری بود / روزی از روزهای اول سال (۲ جمله)
- گزینه (۲) دانه آرام بر زمین غلتید / رفت و انشای کوچکش را خواند (۳ جمله)
- ۱۸۱۸- گزینه ۳
- گزینه (۳) بچه‌ها در کلاس جنگل سبز / جمع بودند دور هم خوشحال (۱ جمله)
- گزینه (۴) کاش روزی به کام خود برسید / بچه‌ها، آرزوی من این است! (۴ جمله) مندا (بچه‌ها) هم جمله محسوب می‌شود.
- ۱۸۱۹- گزینه ۲
- (دستور) در گزینه (۲)، «را» حرف اضافه است (به پدر گفتم) و در باقی گزینه‌ها «را» نشانه مفعولی است.
- ۱۸۲۰- گزینه ۴
- (دستور) فقط در گزینه (۴)، «را» نشانه مفعولی است و در باقی گزینه‌ها حرف اضافه (برای) است.
- ۱۸۲۱- گزینه ۴
- (دستور) در گزینه (۴) «سعدی» فاعل است.

خوب

(آرایه‌های ادبی) پرسش انکاری، نوعی پرسش است که در آن منظور کسی که پرسشی مطرح کرده، واقعاً این نیست که جواب پرسش خود را بگیرد. او در واقع می‌خواهد مخاطب همراه و هم عقیده با او شود و آن مفهوم یا مطلب را نفی کند؛ یعنی به جای رد یا نفي کردن مستقیم یک مفهوم، آن را به صورت پرسشی مطرح می‌کند تا جواب مخاطب خود به خود منفی باشد. مثلاً بی‌نام تو نامه کی کنم باز: هرگز بی‌نام تو نامه را باز نمی‌کنم.

۱۸۲۲- گزینه ۱ (آرایه‌های ادبی) به جز گزینه (۲)، بقیه گزینه‌ها پرسش انکاری هستند.

۱۸۲۳- گزینه ۲ (آرایه‌های ادبی) گزینه (۱) از ظلمت خود رهایی ام ده / با نور خود آشنایی ام ده

۱۸۲۴- گزینه ۳ گزینه (۲) ای هست‌کن اساس هستی / کوته ز درت درازدستی / گزینه (۳) ای کارگشای هر چه هستند / نام تو کلید هر چه بستند

۱۸۲۵- گزینه ۴ (آرایه‌های ادبی) دل آسمان، جان‌بخشی یا تشخیص دارد.

۱۸۲۶- گزینه ۳ (قربات معنایی) در تمام گزینه‌ها به جز گزینه (۳)، غنچه نماد دل‌تنگی و بازشدنش نماد شادی است، اما در گزینه (۳)، دهان معشوق با کوچکی غنچه مقایسه شده است.

۱۸۲۷- گزینه ۳ (معنی و مفهوم)

۱۸۲۸- گزینه ۳ (معنی و مفهوم) اینجا منظور از زبان سبز، برگ درختان است.

۱۸۲۹- گزینه ۳ (اما) زلال - مذاب - معصوم

۱۸۳۰- گزینه ۲ (آرایه ادبی) (دستور) گزینه (۲) ترکیب وصفی و اضافی است (یعنی زیبایی خلقت شگفت‌انگیز است)، اما گزینه‌های دیگر اضافه وصفی و شبیه‌ی هستند؛ یعنی:

گزینه (۱) معرفت و شناخت به چشم‌هایی شبیه شده که جوشان هستند. / گزینه (۳) آفرینش به کلاس درسی شبیه شده که دلپذیر است.

گزینه (۴) دانایی به آبی شبیه شده که زلال است.

۱۸۳۱- گزینه ۴ (آرایه ادبی) (دستور) گزینه (۴) اضافه شبیه‌ی است، اما گزینه‌های دیگر اضافه استعاری و وصفی هستند؛ یعنی:

گزینه (۱) زمین به انسانی شبیه شده که دهانی دارد (استعاره) و این دهان خشک است. (توصیف)

گزینه (۲) جوی به انسانی شبیه شده که رگ دارد (استعاره) و این رگ خشکیده است. (توصیف)

گزینه (۳) درخت به انسانی شبیه شده که نگاه دارد (استعاره) و این نگاه پژمرده است. (توصیف)

اما در گزینه (۴)، دست به شاخه شبیه شده است.

● خوب است بدانید:

استعاره، شبیه‌ی است که در آن درجه شباهت آنقدر زیاد است که طرف ادعا می‌کند این (مشبه) همان (مشبه‌به) است؛ برای همین فقط یکی از ارکان شبیه (مشبه یا مشبه‌به) را می‌آورد؛ مثلاً اگر ما بگوییم: او خندهید و مرواریدهای سفید توی دهانش نمایان شدند، از استعاره استفاده کردایم، یعنی می‌خواستیم بگوییم: او خندهید و دندان‌هایش که مانند مروارید سپید بودند، نمایان شدند.

این‌جا مشبه حذف شده و فقط مشبه‌به باقی مانده است. می‌توانیم بگوییم استعاره، یک شبیه پرمدعا است که می‌گوید اصلاً من خود طرفم نه شبیه‌ش!
حالا گزینه (۱) را دوباره ببین: دهان خشک زمین: زمین مانند انسانی است که دهانش خشک است.

مشبه مشبه‌به

این‌جا مشبه‌به حذف شده، اما یکی از اعضای آن (دهان) آمده و به زمین اضافه شده است. به این‌گونه ترکیب‌های اضافی، اضافه استعاری می‌گویند.

حالا ببین می‌توانی همین فرمول را در گزینه‌های (۲) و (۳) هم پیدا کنی؟ در گزینه (۴) چه طور؟

۱۸۳۲- گزینه ۳ (آرایه ادبی) (دستور) «درختان سرسبز باغ و صحراء» ترکیب وصفی و اضافی است.

۱۸۳۳- گزینه ۲ (دستور) از صحرای بازمی‌گشتم و نسیم، مانند مادری مهریان و آداب‌دان که به کودکان خویش، حق‌شناسی و ادب می‌آموزد، سرهای نهال‌های جوان و بوته‌های نوزاد خویش را به نشانه احترام و وداع با من خم کرده بود و من در آخرین نقطه دید که اندک‌اندک صحرای از

نظرم ناپدید می‌شد، بار دیگر سرم را برگرداندم و به خالق این طبیعت و سبزه‌های معصوم اندیشیدم.

- ۱۸۳۴ - گزینه ۱** (دستور) مفعول: حق شناسی، سرهای نهال‌های جوان، بوته‌های نوزاد خویش، سرم
متهم و حرف اضافه: از (صحرا)، به (کودکان)، به (نشانه)، با (من)، در (آخرین)، از (نظرم)، به (حالق)
حروف ربط: «و» در صورتی که بین دو جمله باشد، «که».
- ۱۸۳۵ - گزینه ۲** (دستور) (واژه‌آموزی) وداع با (تدبیع، ودیعه) هم‌خانواده است و وعده با (موعد، معهد).
- ۱۸۳۶ - گزینه ۲** (دستور) ۳ جمله خبری: گزینه (۱) کزال جیغ‌زان و مویه‌کنان راه رفته را برگشت. / گزینه (۲) آزاد خسته و زخمی،
بریده‌بریده گفت. / گزینه (۳) گرگ جوان مردم را درید.
- ۱ جمله پرسشی: طفلاً کت خوب است؟
۱ جمله امری: آرام گیر.
- ۲ جمله تعجبی: (۱) خاکت بر سر کزال! (۲) خواهرکم! (منادا شیه‌جمله است و شمرده می‌شود.)
- ۱۸۳۷ - گزینه ۳** (دستور) شکل ساده جمله این است:
- هر ورق برگ درختان سبز (تمام این گروه اسمی با هم‌دیگر نهاد محسوب می‌شوند) در نظر هوشیار، دفتر معرفت کردگار است.
- ۱۸۳۸ - گزینه ۴** (آرایه‌های ادبی) در گزینه (۱) دسته‌های گرگ به تیغه داس، در گزینه (۲) تپه به تیرکی بلند و در گزینه (۳)، ناخن‌کشیدن
کزال روی خاک به خیش‌کشیدن و شخم‌زدن خاک تشبیه شده است.
- ۱۸۳۹ - گزینه ۲** (آرایه‌های ادبی) در آرایه جان‌بخشی، عملی انسانی به موجود غیرانسانی نسبت داده می‌شود. این جا بیدارشدن به ریگ‌ها
نسبت داده شده است.
- ۱۸۴۰ - گزینه ۴** (معنی و مفهوم) (قرابت معنایی) در بیت سؤال و گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳)، تأکید شاعر بر نشانه‌های آفرینش برای کسانی
است که در آن‌ها فکر کنند و از آن‌ها عبرت بگیرند و خداوند را بشناسند، اما در گزینه (۴)، شاعر می‌گوید همه موجودات، خداوند را به یگانگی
ستایش می‌کنند، نه فقط انسان‌ها.
- ۱۸۴۱ - گزینه ۴** (تاریخ ادبیات) کتاب «جادیه و دافعه علی (ع)» اثر مرتضی مطهری است.
- ۱۸۴۲ - گزینه ۲** (معنی و مفهوم)
- ۱۸۴۳ - گزینه ۴** (دستور) (واژه‌آموزی) گزینه (۱): معیشت؛ عیش / گزینه (۲) تلطیف؛ ملاطفت / گزینه (۳) اصابت؛ مصیبت
- ۱۸۴۴ - گزینه ۱** (دستور) ملک و پادشاه به یک معنی است، پس هر دو نادرست است.
- ۱۸۴۵ - گزینه ۳** (معنی و مفهوم)
- ۱۸۴۶ - گزینه ۳** (آرایه‌های ادبی) فقط بیت دوم تضاد دارد: بهشت و دوزخ، قافية بیت سوم «در» و «بر» است. بیت اول و دوم ردیف «است» دارند.
- ۱۸۴۷ - گزینه ۴** (معنی و مفهوم) (قرابت معنایی) در تمام گزینه‌ها، بهجز گزینه (۴)، شاعر بر این نکته تأکید کرده که بهتر است راز را از
همه پنهان کنیم و کسی نمی‌تواند محروم راز باشد، حتی دوست، اما در گزینه (۴) می‌گوید راز را با دوست می‌توان در میان گذاشت.
- ۱۸۴۸ - گزینه ۳** (معنی و مفهوم) (قرابت معنایی) در گزینه (۳) گفته شده که اگر رازت را با آینه هم در میان بگذاری، دیگر آشنا و محروم تو
نیست. پس باید رازت را بپوشانی، اما در گزینه‌های دیگر، شاعر از نداشتن محروم و آشنایی که بتواند رازش را با او در میان بگذارد، شکایت می‌کند.
- ۱۸۴۹ - گزینه ۱** (معنی و مفهوم) (قرابت معنایی)
- ۱۸۵۰ - گزینه ۲** (معنی و مفهوم) (قرابت معنایی) در تمام گزینه‌ها، بهجز گزینه (۲)، شاعر درباره این که بهتر است راز را از همه پنهان کنیم و
کسی نمی‌تواند محروم راز باشد، سخن گفته است، اما در گزینه (۲)، شاعر می‌گوید که راز دوست را با دشمن در میان نمی‌گذارد. خلاصه این که در آن
جمله قالب‌سنامه و در گزینه‌های (۱) و (۳) و (۴) شاعر همه را غریبه و نامحروم می‌داند، اما در گزینه (۲) نگاه خوش‌بینانه‌تری دارد و می‌گوید تنها دشمن
نباید از راز با خبر شود و هر چه بین عاشق و معشوق اتفاق می‌افتد، حتی جفاکردن معشوق، باید بین خودشان بماند و به دشمنان گفته نشود.
- ۱۸۵۱ - گزینه ۴** (املا) گزینه (۱) بدرغم / گزینه (۲) انحراف / گزینه (۳) صلاح
- ۱۸۵۲ - گزینه ۱** (املا) این مایه افتخار ماست ...

مطالعات اجتماعی هفتم

تیزهوشان

دَرْسُ اُولٌ: مِنْ حَقٍّ دَارَمْ

۲۰۹۸- خداوند چه چیزی را به انسان یه دلیل مقام انسانی اش که شایستگی اش را دارد عطا کرده است؟

- ۱) مال و ثروت ۲) خانواده ۳) حق ۴) وجودان

۲۰۹۹- «علمی، تخصصی می‌گیرد در نتیجه آزمون بدون توجه به نوشتة دانش آموزان به تمامی آن‌ها نمره یکسان دهد»، کدام گزینه درست‌تر است؟

- ۱) حق دانشآموزان از بین می‌رود، چون تلاششان نادیده گرفته می‌شود.
  - ۲) حق دانشآموزان از بین نمی‌رود، چون مساوات است.
  - ۳) حق دانشآموزان از بین می‌رود، چون عدالت نیست.
  - ۴) حق دانشآموزان از بین نمی‌رود، چون آزمون دشوار است.

۲۱۰۰- «پارسا لباس سورنا را به خاطر این که او بدون اجازه‌اش غذایش را خورده در مدرسه پاره کرده است و به همین علت با توجه به مقررات مدرسۀ حبیله شده است.»

لجه نظر شما حریمه بارسا درست است؟ بارسا با کدام یک از گروه‌های زیر در مورد مشکلش صحبت کند؟

- ۴) خب - مشاور، ۳) بله - مشاور، ۲) خب - خانواده، ۱) بله - خانواده

۲۱۰- کدام یک از موارد زیر حقوق مادر خانواده می باشد؟

- (١) ا ATA، (٢) تحصلات، (٣) محبت بد، و ماد، (٤) موبایل.

^{۲۱۰۲}- به نظر شما کدام یک از گزینه‌ها در مورد این حمله درست‌تر است؟ «کارکدن کودکان زیر ۱۸ سال ممنوع است.»

- (۱) مانع تحصیل آنها می‌شود.
۲) تأمین هزینه کودکان و خانواده است.

۴) کمدکار، آسپ م-بنند. (سلامت شان: به خط مرافتی) حققه بداخلت. به آ-ها که از دستمزد واقع است.

^{۲۱۰۳}- کدام یک از حکمه، ب، وظیفه خانه‌اده است؟

۲) تأمین شغل مناسب ۴) تأمین رایانه و موبایل شخصی	۱) تأمین پوشاسک و غذای مناسب برای همیشه ۳) تأمین پوشاسک و غذای مناسب تا حد توان

۲۰۴- دانش آموزان اعتراضشان را در باره مدرسه و عملکرد آموزشی به چه صورت می توانند ابراز کنند؟

- ۱) انتخاب نماینده برای صحبت با مسئولین
۲) اعتراض از طریق شورای دانشآموزی
۳) اعتراض خود دانشآموز به مسئولین
۴) اعتراض والدین به مسئولین

۲۱۰۵- «حمید و دوستانش در پایان مطالعه‌شان در پارکی نزدیک مدرسه زباله‌هایشان را همان‌جا رها می‌کنند». به نظرتان باید به آن‌ها تذکر داد؟ چرا؟

- ۱) بله - زیرا پارک در محله ما می‌باشد.
۲) بله - ممکن است پرندگان آسیب بینند.
۳) خیر - ممکن است دوستانمان ناراحت شوند.
۴) خیر - جمع آوری زباله وظيفة شهرداری است.

۲۱۰۶- دزدی کدام حق ما را از بین می‌برد؟

- ۱) امنیت ۲) آزادی ۳) مالکیت ۴) آرامش

۲۱۰۷ - کدام حق در دوستی مهم‌تر است؟

- ۱) محبت بدون چشمداشت   ۲) صداقت   ۳) اخلاق نیکو نسبت به هم   ۴) مسخره‌نگردن

درس دوم: من مسئول هستم

- ۲۱۰۸- وظایف نماینده‌ای که با رأی گیری دانشآموزان کلاس انتخاب شده است، چه نام دارد؟
- (۱) مسئولیت
 (۲) حقوق
 (۳) حقوق متقابل
 (۴) مسئولیت متقابل
- ۲۱۰۹- گزینه درست درباره مسئولیت کدام است؟
- (الف) تهیه لباس و پوشак توسط والدین / ب) محبت به فرزندان توسط والدین / ج) تقدیر از والدین در پیری / د) بازی نکردن در هوای سرد
- (۱) الف - ب - ج
 (۲) الف - ج - د
 (۳) ب - ج - د
 (۴) الف - ب - د
- ۲۱۱۰- در روابطی که ما با دیگران برقرار می‌کنیم، دارای ..... هستیم.
- (۱) مسئولیت متقابل
 (۲) حقوق
 (۳) وظیفه
 (۴) مسئولیت
- ۲۱۱۱- ما نسبت به کدام گزینه مسئولیت کمتری داریم؟
- (۱) هم کلاسی که پایش در فوتبال شکسته است.
 (۲) کمک به برادر کوچک‌ترم که درس ریاضی‌اش ضعیف است.
 (۳) تهیه کیف مدرسه برای برادرم
 (۴) درخت چنار خانه‌مان
- ۲۱۱۲- زمانی که تکالیف خود را به درستی و در زمان مقرر تحويل می‌دهیم، دارای کدام ویژگی هستیم؟
- (۱) احترام‌گذاشتن به معلم
 (۲) مسئولیت‌پذیر بودن
 (۳) منظم بودن
 (۴) درخت چنار خانه‌مان
- ۲۱۱۳- کدام یک وظیفه ما در قبال جامعه نیست؟
- (۱) مسئول بودن در قبال شهدای هسته‌ای
 (۲) احترامی نکردن به همسایگان
 (۳) احترامی که پیشرفت کشور
- ۲۱۱۴- شکرگزاری خداوند مربوط به کدام یک از مسئولیت‌های ما می‌باشد؟
- (۱) مسئولیت نسبت به خداوند
 (۲) مسئولیت نسبت به خودمان
 (۳) مسئولیت نسبت به والدین
 (۴) مسئولیت نسبت به جامعه
- ۲۱۱۵- «وحید بد علت بازی در هوای برفی بیمار شده است. کدام مسئولیت را به درستی انجام نداده است؟
- (۱) مسئولیتش نسبت به والدین
 (۲) مسئولیتش نسبت به خداوند
 (۳) مسئولیتش نسبت به خود
 (۴) مسئولیتش نسبت به جامعه
- ۲۱۱۶- مهم‌ترین مسئولیت ما کدام است؟
- (۱) مسئولیت نسبت به خانواده
 (۲) مسئولیت نسبت به خود
 (۳) مسئولیت نسبت به مدرسه
 (۴) مسئولیت نسبت به جامعه
- ۲۱۱۷- «خانواده پارسا در روز طبیعت در جنگل زباله‌هایشان را همان‌جا رها کرده‌اند و به جنگل آسیب وارد شده است». به نظر شما کدام مورد به درستی انجام نشده است؟
- (۱) مسئولیت آن‌ها نسبت به محیط زیست
 (۲) نادیده‌گرفتن حقوق شهروندی
 (۳) شکرگزاری نعمت‌های خداوند
- ۲۱۱۸- «پژمان نماینده کلاس ۷/۱ است. روی دیوار نقاشی کشیده که موجب تنبیه کل کلاس شده است». کدام گزینه درست‌تر است؟
- (۱) حقوق نسبت به دوستانش را رعایت نکرده است.
 (۲) مسئولیت نسبت به دوستانش را رعایت نکرده است.
 (۳) حقوق نسبت به مدرسه را رعایت نکرده است.
 (۴) مسئولیت نسبت به مدرسه را رعایت نکرده است.

پاسخنامه کلیدی

مطالعات اجتماعی

۳	گزینه -۲۲۱۴
۱	گزینه -۲۲۱۵
۳	گزینه -۲۲۱۶
۲	گزینه -۲۲۱۷
۳	گزینه -۲۲۱۸
۲	گزینه -۲۲۱۹
۲	گزینه -۲۲۲۰
۳	گزینه -۲۲۲۱
۲	گزینه -۲۲۲۲
۱	گزینه -۲۲۲۳
۱	گزینه -۲۲۲۴
۱	گزینه -۲۲۲۵
۱	گزینه -۲۲۲۶
۱	گزینه -۲۲۲۷
۲	گزینه -۲۲۲۸
۱	گزینه -۲۲۲۹
۲	گزینه -۲۲۳۰
۲	گزینه -۲۲۳۱
۱	گزینه -۲۲۳۲
۲	گزینه -۲۲۳۳
۳	گزینه -۲۲۳۴
۲	گزینه -۲۲۳۵
۲	گزینه -۲۲۳۶
۲	گزینه -۲۲۳۷
۳	گزینه -۲۲۳۸
۲	گزینه -۲۲۳۹
۲	گزینه -۲۲۴۰
۲	گزینه -۲۲۴۱
۱	گزینه -۲۲۴۲
۳	گزینه -۲۱۸۵
۴	گزینه -۲۱۸۶
۳	گزینه -۲۱۸۷
۴	گزینه -۲۱۸۸
۴	گزینه -۲۱۸۹
۳	گزینه -۲۱۹۰
۳	گزینه -۲۱۹۱
۱	گزینه -۲۱۹۲
۲	گزینه -۲۱۹۳
۱	گزینه -۲۱۹۴
۳	گزینه -۲۱۹۵
۳	گزینه -۲۱۹۶
۱	گزینه -۲۱۹۷
۱	گزینه -۲۱۹۸
۲	گزینه -۲۱۹۹
۲	گزینه -۲۲۰۰
۲	گزینه -۲۲۰۱
۲	گزینه -۲۲۰۲
۴	گزینه -۲۲۰۳
۲	گزینه -۲۲۰۴
۲	گزینه -۲۲۰۵
۴	گزینه -۲۲۰۶
۱	گزینه -۲۲۰۷
۴	گزینه -۲۲۰۸
۳	گزینه -۲۲۰۹
۲	گزینه -۲۲۱۰
۳	گزینه -۲۲۱۱
۴	گزینه -۲۲۱۲
۲	گزینه -۲۲۱۳
۳	گزینه -۲۱۵۶
۱	گزینه -۲۱۵۷
۳	گزینه -۲۱۵۸
۳	گزینه -۲۱۵۹
۳	گزینه -۲۱۶۰
۴	گزینه -۲۱۶۱
۱	گزینه -۲۱۶۲
۲	گزینه -۲۱۶۳
۳	گزینه -۲۱۶۴
۲	گزینه -۲۱۶۵
۴	گزینه -۲۱۶۶
۳	گزینه -۲۱۶۷
۱	گزینه -۲۱۶۸
۳	گزینه -۲۱۶۹
۳	گزینه -۲۱۷۰
۱	گزینه -۲۱۷۱
۳	گزینه -۲۱۷۲
۳	گزینه -۲۱۷۳
۱	گزینه -۲۱۷۴
۳	گزینه -۲۱۷۵
۱	گزینه -۲۱۷۶
۲	گزینه -۲۱۷۷
۱	گزینه -۲۱۷۸
۲	گزینه -۲۱۷۹
۳	گزینه -۲۱۸۰
۴	گزینه -۲۱۸۱
۱	گزینه -۲۱۸۲
۱	گزینه -۲۱۸۳
۲	گزینه -۲۱۸۴
۳	گزینه -۲۱۲۷
۲	گزینه -۲۱۲۸
۲	گزینه -۲۱۲۹
۱	گزینه -۲۱۳۰
۴	گزینه -۲۱۳۱
۳	گزینه -۲۱۳۲
۴	گزینه -۲۱۳۳
۱	گزینه -۲۱۳۴
۲	گزینه -۲۱۳۵
۳	گزینه -۲۱۳۶
۳	گزینه -۲۱۳۷
۱	گزینه -۲۱۳۸
۱	گزینه -۲۱۳۹
۱	گزینه -۲۱۴۰
۳	گزینه -۲۱۴۱
۳	گزینه -۲۱۴۲
۳	گزینه -۲۱۴۳
۳	گزینه -۲۱۴۴
۴	گزینه -۲۱۴۵
۲	گزینه -۲۱۴۶
۱	گزینه -۲۱۱۷
۴	گزینه -۲۱۱۸
۲	گزینه -۲۱۱۹
۱	گزینه -۲۱۲۰
۳	گزینه -۲۱۲۱
۳	گزینه -۲۱۲۲
۲	گزینه -۲۱۲۳
۳	گزینه -۲۱۲۴
۲	گزینه -۲۱۲۵
۳	گزینه -۲۱۲۶

تیزهوشان هفتم سیام‌های آسمان

درس اول: بینای مهربان

- ۲۳۸۷ - کدام یک از آیات زیر به مفهوم «همراهی خداوند با بندگانش» اشاره دارد؟

- (۱) «فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»
- (۲) «وَهُوَ مَعْكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ»
- (۳) «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لِأَزِيدْنِكُمْ»
- (۴) «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

- ۲۳۸۸ - با ژرفاندیشی در سخنان گهربار امام صادق علیه السلام تجلی شکرگزاری نعمت‌های خداوند در ..... است.

- (۱) احسان به پدر و مادر در هر زمان
- (۲) استفاده صحیح از نعمت‌های الهی و تشکر زبانی
- (۳) اجتناب از محرامات
- (۴) عدم دلبستگی به دنیا و نعمات آن

- ۲۳۸۹ - عبارت شریفه «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لِأَزِيدْنِكُمْ» با کدام یک از بیت‌های زیر ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید
- (۲) ورنے سزاوار خداوندی اش کس نتواند که به جا آورد
- (۳) به دریا بنگرم دریا تو بینم به صحرا بنگرم صحرا تو بینم
- (۴) شکر نعمت، نعمت افزون کند کفر نعمت از کفت بیرون کند

- ۲۳۹۰ - کدام یک از آیات زیر، نتیجه آیه «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» است؟

- (۱) «وَهُوَ مَعْكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ»
- (۲) «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»
- (۳) «لَئِنْ شَكَرْتُمْ لِأَزِيدْنِكُمْ»
- (۴) «فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»

- ۲۳۹۱ - آیه شریفه «فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا» یکی از جلوه‌های ..... ذات باری تعالی است.

- (۱) رحمت و منفعت
- (۲) محبت و رحمت
- (۳) محبت و آگاهی
- (۴) رحمت و آگاهی

- ۲۳۹۲ - اگر بخواهیم مصدقی برای «تشکر زبانی» از میان آیات قرآن کریم ببابیم، آیه ..... یاریگر ما خواهد بود.

- (۱) «وَهُوَ مَعْكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ»
- (۲) «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»
- (۳) «وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ»
- (۴) «إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»

- ۲۳۹۳ - چه چیزهایی نشانه محبت خداوند به ما انسان‌هاست؟

- (۱) توجه دائمی - آگاهی از احوال ما
- (۲) آگاهی از احوال ما - بذل نعمت‌های ارزشمند
- (۳) توجه دائمی - بذل نعمت‌های ارزشمند
- (۴) بذل نعمت‌های ارزشمند - بینابودن خداوند

- ۲۳۹۴ - آدمی از سر ..... به حوادث دنیایی دچار می‌شود؛ در حقیقت .....

- (۱) علم - آدمی هیچ‌گاه از حفاظت خداوند محروم نمی‌شود.
- (۲) جهل - او از قبل گناهی مرتكب شده است.
- (۳) جهل - آدمی هیچ‌گاه از حفاظت خداوند محروم نمی‌شود.
- (۴) علم - آدمی هیچ‌گاه از نتایج شکر خداوند را بهجا آوردن است.

- ۲۳۹۵ - شکرگزاری نعمت رسالت انبیا ..... آن‌هاست و رضایت ..... از نتایج شکر خداوند را بهجا آوردن است.

- (۱) احترام به - معبد
- (۲) پیروی از - معبد
- (۳) احترام به - عبد
- (۴) احترام به - عبد

- ۲۳۹۶ - خداوند کدام یک از مخلوقاتش را بر سایرین برتری داده است؟

- (۱) ملائکه
- (۲) انسان‌ها
- (۳) گیاهان
- (۴) کوهها

- ۲۳۹۷ - این که ما می‌توانیم به مرور کارهای خوب را یاد بگیریم و انجام دهیم و کارهای بد را بشناسیم و از آن‌ها دوری کنیم به چه علت است؟

- (۱) خداوند مهربان، ما را این‌گونه آفریده است.
- (۲) پدر و مادرمان ما را این‌گونه تربیت می‌کنند.
- (۳) ما همه‌چیز را از دیگران و به خصوص بزرگ‌ترها می‌آموزیم.

- ۲۳۹۸ - آیه شریفه «فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ» به صفت ..... خداوند اشاره دارد و کسانی که دچار حادثه می‌شوند در حقیقت .....

- (۱) قدرت - با انجام گناه از حفاظت خدا محروم شده‌اند.
- (۲) مهربانی - با انجام گناه از حفاظت خدا محروم شده‌اند.
- (۳) قدرت - شکر زبانی نعمت‌های الهی را بهجا نیاورده‌اند.

دروس دوم: استعانت از خداوند

- ۲۳۹۹- با توجه به سخن رسول گرامی اسلام، حضرت محمد ﷺ، همه موارد زیر سرانجام دعای بندگان است، بدحجز ..... .
- (۱) ذخیره دعا برای روز قیامت
  - (۲) بخشش گناهانی که دعاکننده انجام داده است
  - (۳) استجابت دعا در همین دنیا
  - (۴) دریافت پاداش دعا در بهشت
- ۲۴۰۰- کدام یک از آیات زیر قرابت مفهومی بیشتری با ماجرا طبس در سال ۱۳۵۹ دارد؟
- (۱) «اذ جاءكم جنود فارسلنا عليهم ريحًا و جنودًا لم تروها»
  - (۲) «ان تنصروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم»
  - (۳) «يمد لكم ربكم بخمسة آلاف من الملائكة مسؤولين»
  - (۴) «قال ربكم ادعوني استجب لكم»
- ۲۴۰۱- کدام یک از عبارت‌های زیر از دعاهای انسان در نماز است؟
- (۱) «الحمد لله رب العالمين»
  - (۲) «اهدنا الصراط المستقيم»
  - (۳) «سبحان ربى الأعلى وبحمده»
  - (۴) «قل هو الله أحد»
- ۲۴۰۲- در کدام یک از جنگ‌های صدر اسلام، خداوند آیدی بر پیامبر ﷺ نازل کرد و اعلام فرمود که با پنج هزار نفر از فرشتگان، سپاه اسلام را یاری خواهد کرد؟
- (۱) احد
  - (۲) بدرا
  - (۳) خندق
  - (۴) صفين
- ۲۴۰۳- کدام یک از آیات زیر با گزینه‌های دیگر هم مفهوم نیست؟
- (۱) «و قال ربكم ادعوني استجب لكم»
  - (۲) «ان تنصروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم»
  - (۳) «يا ايها الذين آمنوا ان تنصروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم»
  - (۴) «يا ايها الذين آمنوا ان تتصبروا علىهم ريحًا و جنودًا لم تروها»
- ۲۴۰۴- با توجه به آیه ۷ سوره محمد، خداوند با چه شرطی مسلمانان را یاری می‌کند؟
- (۱) «ان تنصروا الله»
  - (۲) «ان تتصبروا و تنتقاوا»
  - (۳) «اذ جاءكم جنود»
  - (۴) «يأتونكم من فورهم هذا»
- ۲۴۰۵- ترجمة صحیح آیه «ایا ک نعبد و ایا ک نستعين» در کدام یک از گزینه‌های زیر بیان شده است؟
- (۱) تنها او را می‌پرستم و تنها از او یاری می‌طلبم.
  - (۲) تنها او را می‌پرستیم و تنها از او یاری می‌طلبیم.
  - (۳) تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌خواهیم.
  - (۴) تنها تو را می‌پرستم و تنها از تو یاری می‌طلبیم.
- ۲۴۰۶- تقوا به معنای ..... است و ..... و تقواداشتن یکی از راه‌های جلب یاری خداوند است.
- (۱) دوری از گناهان - روزه‌گرفتن
  - (۲) دوری از گناهان - صبرکردن
  - (۳) انجام عمل صالح - صبرکردن
- ۲۴۰۷- در آیه شریفه «يا ايها الذين ءامنوا اذكروا نعمة الله عليكم اذ جاءكم جنود فارسلنا عليهم ريحًا و جنودًا لم تروها و كان الله بما تعملون بصيرًا» خداوند ..... را به ..... فرمان می‌دهد.
- (۱) صالحان - یادکردن نعم الهی
  - (۲) مؤمنان - یادکردن نعم الهی
  - (۳) مؤمنان - جهاد در راه خدا
- ۲۴۰۸- خداوند در آیه ۱۲۵ سوره آل عمران به مسلمانان این گونه مژده یاری می‌دهد: «يمد لكم ربكم بخمسة آلاف من الملائكة مسؤولين» و شرط بهره‌مندی از این یاری را ..... بیان می‌کند.
- (۱) «يأتونكم من فورهم هذا»
  - (۲) «ان تنصروا الله»
  - (۳) «ان تتصبروا و تنتقاوا»
  - (۴) «اذ جاءكم جنود»
- ۲۴۰۹- در آیه «يا ايها الذين آمنوا ان تتصبروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم» خداوند به چه کسانی وعده یاری می‌دهد؟
- (۱) مؤمنانی که صبر و تقوا پیشه کنند.
  - (۲) مؤمنانی که از خداوند طلب یاری می‌کنند.
  - (۳) کسانی که ایمان آورده و خدا را یاری کنند.
  - (۴) کسانی که در راه اسلام ثبات قدم دارند.

پاسخ‌های تشریحی

پیام‌های آسمان

- ﴿هو معكم این ما کنتم﴾ او با (همراه) شماست، هر جا که باشید. ۲- گزینه ۲۳۸۷
- امام صادق علیه السلام: شکر نعمت آن است که از آن چه خداوند حرام کرده است (محرمات)، دوری کنی. ۳- گزینه ۲۳۸۸
- مفهوم آیه ﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُم﴾ و مصرع «شکر نعمت، نعمت افزون کند» این است که اگر نعمت‌های خداوند را شکرگزار باشیم، خداوند نعمت‌هایش را زیادتر می‌کند. ۴- گزینه ۲۳۸۹
- در آیه ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِين﴾ خداوند را شکر می‌کنیم و آیه ﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُم﴾ نتیجه این شکرگزاری را فروزنی نعمت بیان می‌کند. ۳- گزینه ۲۳۹۰
- این آیه بیانگر مهریان بودن خداوند (محبت) و آگاهی او از همه احوال ماست. ۳- گزینه ۲۳۹۱
- یکی از نمونه‌های تشكیر زبانی از خداوند بیان عبارت ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِين﴾ است. ۲- گزینه ۲۳۹۲
- خداوند با مراقبت و توجه دائمی به ما و بذل نعمت‌های ارزشمند، محبت خود را به ما نشان داده است. ۳- گزینه ۲۳۹۳
- انسان از سر بی‌دقیقی، سهل‌انگاری و یا حتی از سر نادانی (جهل)، دچار حادثه می‌شود. در حقیقت او گناهی مرتکب شده و خود را از حفاظت خدا محروم کرده است. ۳- گزینه ۲۳۹۴
- شکرگزاری نعمت پیامبران (رسالت انبیا)، پیروی از آن‌هاست و رضایت خداوند (معبد) از نتایج شکر خداوند را به جا آورده است. ۲- گزینه ۲۳۹۵
- خداوند انسان را بر سایر مخلوقات برتری داده است. ۲- گزینه ۲۳۹۶
- خداوند مهریان ما را به گونه‌ای آفریده است که ما می‌توانیم به مرور کارهای خوب را یاد بگیریم و انجام دهیم و کارهای بد را بشناسیم و از آن‌ها دوری کنیم. ۱- گزینه ۲۳۹۷
- آیه شریفه ﴿فَاللَّهُ خَيْرُ حَافِظٍ وَّهُ أَرْحَمُ الرَّاحِمِين﴾ به صفت مهریانی خداوند اشاره دارد و کسانی که دچار حادثه می‌شوند در حقیقت با انجام گناه از حفاظت خدا محروم شده‌اند. ۲- گزینه ۲۳۹۸
- خداوند قرب وجودی دارد ← فائی قریب ۴- گزینه ۲۳۹۹
- دعای هیچ بنده‌ای پنهان نمی‌ماند «فائی قریب اجیب دعوة الداع اذا دعان». شرط اجابت دعا، درخواست از خداوند است. ۱- گزینه ۲۴۰۰
- در ماجراهی طبس، طوفان شن سبب شکست دشمن شد و در آیه ﴿إِذْ جَاءَكُمْ جَنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِحْمًا وَ جَنُودًا﴾ تروها به یاری خداوند به وسیله باد و سپاهیان نامرئی اشاره دارد. ۲- گزینه ۲۴۰۱
- ﴿إِهْدُنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ (ای خدا) ما را به راه راست هدایت کن. ۱- گزینه ۲۴۰۲
- ﴿يَمْدُدُكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مَسْوِيْمٍ﴾ ← جنگ احد
- آیات گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) به یاری خداوند به سپاه اسلام اشاره دارد. ۱- گزینه ۲۴۰۳
- آیه ۷ سوره محمد: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر خداوند را یاری کنید ﴿إِنَّمَا يَنْصُرُ اللَّهَ﴾ او [نیز] شما را یاری می‌کند و قدم‌هایتان را استوار می‌گرداند. ۱- گزینه ۲۴۰۴

- ۲۴۰۵- گزینه ۳ **﴿ ایاک نعبد و ایاک نستعين ﴾**: تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌طلبیم.
- ۲۴۰۶- گزینه ۲ **﴿ امّنوا ﴾** ← **﴿ مؤمنان / اذکروا نعمة الله علیکم ﴾** ← **﴿ يادکردن نعم (نعمت‌های) خداوند**
- ۲۴۰۷- گزینه ۴ **﴿ خداوند در آیه ۱۲۵ سوره آل عمران به مسلمانان می‌گوید اگر صبر و تقوا پیش کنید ﴾** ان تصبروا و تتقوا مسلمانان را با پنج هزار نفر از فرشتگان که نشانه‌هایی با خود دارند، یاری خواهد کرد.
- ۲۴۰۸- گزینه ۲ **﴿ در آیه ﴿ يا ایها الذین آمّنوا ان تنصروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم ﴾** خداوند به کسانی که ایمان آورده و خداوند را یاری می‌کنند و عده یاری می‌دهد.
- ۲۴۰۹- گزینه ۳ **﴿ در جریان جنگ احمد مسلمانان در ابتدا شکست خورده است اما با نزول آیه ﴿ بلی ان تصبروا و تتقوا و یأتوکم من فورهم هذا و یمددکم ربکم بخمسة آلاف من الملائكة مسؤولین ﴾** روحیه گرفتند و پیروز جنگ شدند.
- ۲۴۱۰- گزینه ۳ **﴿ سخن فرشتگان با جهنمیان: ﴿ و ذوقوا عذاب الحريق ﴾**: و بچشید عذاب سوزان را.
- ۲۴۱۱- گزینه ۴ **﴿ ﴿ الذین تتوفاهم الملائكة طبیین ﴾**: همان کسانی که فرشتگان جانشان را در حالی که پاک‌اند، می‌ستانند.
- ۲۴۱۲- گزینه ۲ **﴿ ﴿ اذ یتوفی الذین کفروا ﴾**: هنگامی که فرشتگان جان کافران را می‌گیرند.
- ۲۴۱۳- گزینه ۴ **﴿ ﴿ یضربون وجوههم و ادبارهم ﴾**: فرشتگان هنگام گرفتن جان کافران به صورت و پشت آن‌ها می‌زنند.
- ۲۴۱۴- گزینه ۴ **﴿ مرگ برای کافران پایان خوشی‌های دنیا و آغاز سختی‌ها است.**
- ۲۴۱۵- گزینه ۱ **﴿ ﴿ الذین کفروا ﴾** ← **﴿ کافران / طبیین ﴾** ← **﴿ پاکان**
- ۲۴۱۶- گزینه ۴ **﴿ ورود به بهشت نتیجه اعمال بهشتیان ← ﴿ بما کنتم تعلمون ﴾**
- ۲۴۱۷- گزینه ۴ **﴿ سخن اول ملائکه با بهشتیان ← ﴿ سلام علیکم ﴾ / سخن دوم ملائکه با بهشتیان ← ﴿ ادخلوا الجنۃ ﴾**
- ۲۴۱۸- گزینه ۳ **﴿ در هنگام مرگ، ما توانایی انجام هیچ کاری را نداریم. همان‌طور که نگهبانان به پادشاه اجازه انجام هیچ کاری را ندادند.**
- ۲۴۱۹- گزینه ۳ **﴿ دنیا و آسایش و نعمت‌های آن، روزی پایان می‌یابند، اما رنج‌ها و عذاب‌های آخرت همیشگی و دائمی‌اند.**
- ۲۴۲۰- گزینه ۴ **﴿ شخص صدقه‌دهنده از مرگ بد نجات می‌یابد و مشمول آیه ﴿ الذین تتوفاهم الملائكة طبیین ... ﴾** می‌شود.
- ۲۴۲۱- گزینه ۳ **﴿ پیامبر ﷺ به مادر سعد گفت که پسرت به دلیل بدرفتاری با خانواده‌اش در خانه، دچار عذاب قبر شد.**
- ۲۴۲۲- گزینه ۱ **﴿ دقت کنید! محکم شدن پیوند باستگان از علت‌های آسان‌شدن دشواری‌های مرگ و عدم فقیر شدن در دنیا است (نه از نتایج آن).**
- ۲۴۲۳- گزینه ۳ **﴿ کسانی که در دنیا با پدر و مادر خود بدرفتاری می‌کنند، گرفتار مرگ بد می‌شوند و فرشتگان در حالی که جانشان را می‌گیرند به صورت و پشتیان می‌زنند و می‌گویند: ﴿ ذوقوا عذاب الحريق ﴾**
- ۲۴۲۴- گزینه ۱ **﴿ ابوذر گفت: «شما آخرتتان را ویران، ولی دنیايتان را آباد کرده‌اید.**
- ۲۴۲۵- گزینه ۲ **﴿ پیامبر ﷺ برای او دعا کرد و مادرش نیز از او راضی شد و او دیگر آن دو موجود ترسناک را نمی‌دید.**
- ۲۴۲۶- گزینه ۳ **﴿ ابوذر در پاسخ به این سؤال که «چرا ما از مرگ می‌ترسیم؟» گفت: «زیرا شما دنیايتان را آباد کرده‌اید و آخرتتان را خراب و ویران.»**
- ۲۴۲۷- گزینه ۳ **﴿ لقدر کان لكم فی رسول الله اسوة حسنة لمن کان یرجوا الله و الیوم الآخر و ذکر الله کثیراً ﴾: قطعاً در فرستاده خداوند برای شما الگویی نیکوست برای هر کس که به خدا و روز آخرت امید دارد و خداوند را بسیار یاد می‌کند.**
- ۲۴۲۸- گزینه ۴ **﴿ عزیز عليه ما عنئم ﴾: برای او دشوار است که شما در سختی بیفتد.**
- ۲۴۲۹- گزینه ۴ **﴿ سپاس‌گزاری واقعی ← پیروی عملی**

درس اول

۲۵۵۱- تعداد حروف ناخوانا در کدام یک از عبارت‌های زیر بیشتر است؟

(۱) ﴿مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ (۲) ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ السَّمَاءَ ضِيَاءً﴾ (۳) ﴿لَهُمُ الْبَشَرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ (۴) ﴿وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَهُم﴾

۲۵۵۲- در کدام یک از کلمات زیر، اضافه شدن «ب» به ابتدای آن کلمه، سبب حذف هیچ یک از حروفش نمی‌شود؟

(۱) الكتاب	(۲) التور	(۳) الله	(۴) ارض

۲۵۵۳- در کدام یک از گزینه‌های زیر، هر دو ترکیب آورده شده صحیح معنا شده‌اند؟

(۱) اکثرهم؛ بیشترتان / وعد الله: خدا و عده داد
(۲) لا يظلم الناس: ظلم نکرد به مردم / انفسهم؛ خودشان

(۳) ولكن الناس: ولی مردم / رحمة للمؤمنین: لطف برای مؤمنان
(۴) من ربکم؛ از پروردگارمان / یا ایها الناس: اما مردم

۲۵۵۴- کدام یک از موارد زیر، از آداب باطنی تلاوت قرآن کریم به شمار می‌رود؟

(۱) وضوگرفتن و رو به قبله نشستن	(۲) خواندن قرآن با ترتیل و شمرده شمرده	(۳) رعایت ادب در هنگام تلاوت قرآن	(۴) توجه به معانی آیات قرآن

۲۵۵۵- کدام یک از عبارت‌های قرآنی زیر، بشریت را به عبرت‌آموزی دعوت می‌کند؟

(۱) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُون﴾ (۲) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُون﴾

(۳) ﴿مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ (۴) ﴿تَلَكَءُ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ﴾

۲۵۵۶- با دقت نظر در کدام یک از عبارت‌های قرآنی زیر، مفهوم «مالکیت خداوند» دریافت می‌شود؟

(۱) ﴿مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَلِكَ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ (۲) ﴿إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

(۳) ﴿وَتَلَكَءُ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ﴾ (۴) ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ السَّمَاءَ ضِيَاءً﴾

۲۵۵۷- کدام یک از ابیات زیر به دو مین صفت خداوند که در عبارت قرآنی ﴿هو السميع العليم﴾ بیان شده است، اشاره دارد؟

(۱) برگ درختان سبز پیش خداوند هوش
هر ورقش دفتری است معرفت کردگار

(۲) خداوند بخشنده دستگیر
کریم خطابخوش پوزش پذیر

(۳) بر او علم یک ذره پوشیده نیست
که پیدا و پنهان به نزدش یکی است

(۴) پس پرده بیند عمل‌های بد
همو پرده پوشید به آلای خود

۲۵۵۸- هر یک از کلمات «آلا» و «إن» در عبارت قرآنی ﴿آلا إِنْ وَعْدُ اللَّهِ حَقٌ﴾ به چه معناست؟

(۱) به درستی که - برای (۲) آگاه باشید - برای (۳) آگاه باشید - قطعاً
(۴) به درستی که - قطعاً

۲۵۵۹- متضاد کلمه «نهار» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) ارض (۲) قمر (۳) لیل (۴) شمس

۲۵۶۰- کدام یک از کلمات زیر از مخلوقات خداوند در آسمان است؟

(۱) شمس (۲) ناس (۳) کتاب (۴) قوم

در همه گزینه‌های زیر، حرف «ب» در معنا تفاوتی با حرف «ی» در آخر کلمه ندارد، بدجذب گزینه ..... .

(۱) آخ - آخی (۲) رب - ربی (۳) قوم - قومی (۴) ابت - ابی

۲۵۶۲- معنای صحیح هر یک از کلمات، در کدام گزینه بیان شده است؟ (أنبی - أَبْدُوا - توگل)

(۱) روی می‌آورم - بپرستید - توکل کردیم
آنایه کردم - می‌پرستیم - توکل کردیم

(۲) روی می‌آورم - بپرستید - توکل کردم
آنایه کردم - می‌پرستیم - توکل کردم

درس دوم

پاسخ‌های تشریحی آموزش قرآن

- ۲۵۵۱- گزینه ۳: خلق الله بالحق ← ۳ عدد / گزینه ۲: هو الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ← ۳ عدد
- گزینه ۳: لهم البشري في الحياة الدنيا ← ۵ عدد / گزینه ۴: اسْرُوا النَّدَامَةَ ← ۴ عدد
- هرگاه حرف «ب» به کلمه دارای «ال» بچسبد، «ا» حذف می‌شود.
- ۲۵۵۲- گزینه ۴
- گزینه ۱: اکثرهم بیشترشان / گزینه ۲: لا يظلم: ظلم نمی‌کند / گزینه ۴: ربکم پروردگارتان - یا ایها: ای توجه به معانی قرآن کریم از آداب باطنی تلاوت آن است.
- ۲۵۵۳- گزینه ۳
- ۲۵۵۴- گزینه ۴
- ۲۵۵۵- گزینه ۱
- ۲۵۵۶- گزینه ۲
- ۲۵۵۷- گزینه ۳
- ۲۵۵۸- گزینه ۳
- ۲۵۵۹- گزینه ۳
- ۲۵۶۰- گزینه ۱
- ۲۵۶۱- گزینه ۱
- ۲۵۶۲- گزینه ۴
- ۲۵۶۳- گزینه ۲
- ۲۵۶۴- گزینه ۴
- ۲۵۶۵- گزینه ۴
- ۲۵۶۶- گزینه ۲
- ۲۵۶۷- گزینه ۱
- ۲۵۶۸- گزینه ۲
- ۲۵۶۹- گزینه ۲
- ۲۵۷۰- گزینه ۲
- ۲۵۷۱- گزینه ۲
- ۲۵۷۲- گزینه ۳
- ۲۵۷۳- گزینه ۲
- گزینه ۳: علی الَّذِي ← ۱ عدد / گزینه ۴: فِي الْأَرْضِ / علی الله ← ۲ عدد
- داستان پسر نوح، به عدم همنشینی با دوستان بد اشاره دارد.
- در عبارت لِيَقُولُ الَّذِينَ، تشدید روى «ل» سبب ناخوانا شدن «الف» قبلش شده است.
- و ما توفيقى الآ بالله: موفقیت من (در همه کارها) جز به یاری خدا نیست.
- بیت صورت سوال به توانابودن خداوند اشاره دارد.
- و هو على كل شيء قادر: و او بر هر چیزی تواناست.
- قل يا ايها الناس: بگو ای مردم!
- الیها: به سوی او - به سوی آن
- گزینه ۱: ذل: خوار شد / گزینه ۲: ضل: گمراه شد - ظل: ماندگار شد / گزینه ۳: عین: نابینایان
- يرجع: بازگردانده می‌شود
- آیه ۲ سوره یوسف: اَنَا اَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِّعِلْكُمْ تَعْلَمُونَ

